

فهرست

شماره صفحه

۷

۲۸

۶۸

۹۸

۱۳۰

۱۶۲

۱۹۵

۲۲۶

۲۵۷

۲۹۰

۳۲۳

۳۵۴

پاسخنامه تشریحی

کنکور شماره ۱

کنکور شماره ۲

کنکور شماره ۳

کنکور شماره ۴

کنکور شماره ۵

کنکور شماره ۶

کنکور شماره ۷

کنکور شماره ۸

کنکور شماره ۹

کنکور شماره ۱۰

کنکور شماره ۱۱

کنکور شماره ۱۲

آزمون عمومی: سراسری انسانی ۹۸ داخل کشور

۸- گزینه ۲ در این گزینه شاعر در یک تشبیه گسترده، زلف معشوق را به چوگان تشبیه کرده است: من با زلف چو چوگان تو گویی نمی‌زنم.
در مصراع دوم نیز یک اضافه تشبیهی (تشبیه فشرده) به کار رفته است: گوی دل.
بررسی سایر گزینه‌ها:

- ۱ تشبیه فشرده ندارد (دو تشبیه گسترده در بیت دیده می‌شود).
- ۲ تشبیه فشرده ندارد (یک تشبیه گسترده در بیت دیده می‌شود).
- ۳ تشبیه گسترده ندارد (آتش مهر تشبیه فشرده است).

۹- گزینه ۱ استعاره: خورشید ← صورت نورانی و سپید معشوق / شب ← زلف سیاه معشوق / چشمه نوش ← لب و دهان یار (البته در بیت تشخیص هم به کار رفته و بر این اساس ۴ استعاره در بیت موجود است). / تشخیص: آب آتش (= آبروی آتش) / تلمیح: به داستان خضر و چشمه حیات / تضاد: آب و آتش (این بیت دقیقاً بیتی است که در کتاب جامع خیلی سبز، تست ۱۴۴۴ طرح شده و همین آرایه‌های ۱ در آن توضیح داده شده است!)

توضیح

مطابق توضیح و مثالی که در کتاب فارسی ۱ برای مجاز ذکر شده است، استعاره (مصرّحه) نوعی مجاز است و از این دیدگاه، ۲ نیز می‌تواند صحیح باشد! حتماً حواستان هست که می‌توان بین آب (آبرو) و آب (H₂O) جناس تام در نظر گرفت!

«ایهام» در گزینه‌های ۲ و ۴ نادرست است.

۱۰- گزینه ۲ در این گزینه، «جمعیت اگر خواهی، پریشان باش» پارادوکس آشکاری وجود دارد و «طرّه» مجاز از زلف است.
بررسی سایر گزینه‌ها:

- ۱ حسن تعلیل: ندارد. / جناس: پیمانانه و پیمان
- ۲ تلمیح: ندارد (برخی امکان دارد آمدن «رستخیز» را تلمیح بدانند). / ایهام: «حالت» در دو معنی «وضع» و «ذوق و سرمستی» قابل قبول است.
- ۳ جناس: چمن و سمن / حس آمیزی: ندارد.

۱۱- گزینه ۲

(الف) تشبیه: وصل (مثل) هجران است، هجر (مثل) وصل است.
(ب) تلمیح: بیت اشاره به داستان آب حیات و زندگی جاوید دارد.
(ج) حس آمیزی: نگاه تلخ
(د) اسلوب معادله: مصراع دوم مثالی برای مصراع اول است و مصراع‌ها استقلال نحوی و معنایی دارند.

زبان و ادبیات فارسی

۱- گزینه ۲ (داقل انسانی ۹۸، فارسی ۱- درس‌های ۲، ۱۶ و ۱۷)
واژه‌هایی که نادرست معنی شده‌اند به همراه معنی درست آن‌ها:
استماع: شنیدن، گوش دادن / مألوف: خو گرفته / عتاب کردن: سرزنش کردن، خشم گرفتن بر کسی
واژه رایج در چاپ سال ۱۳۹۷ وارد کتاب درسی شده است و نمی‌بایست مورد سؤال واقع می‌شد.

۲- گزینه ۱ (داقل انسانی ۹۸، فارسی ۲- درس‌های ۹۰۷ و ۱۲)
۳- گزینه ۱ (داقل انسانی ۹۸، فارسی ۳- درس‌های ستایش، ۲ و ۱۶)
بررسی سایر گزینه‌ها:

- ۲ پویدن: حرکت به سوی مقصدی برای به دست آوردن و جست‌وجوی چیزی، تلاش، رفتن
- ۳ درهم: مسکوک نقره، که در گذشته به عنوان پول رواج داشته و ارزش آن کسری از دینار بوده است.
- ۴ دینار: واحد پول، سکه طلا که در گذشته رواج داشته است.

۴- گزینه ۲ (داقل انسانی ۹۸، فارسی ۳- درس ۱)
در این گزینه «منصوب» (به شغل و مقامی گماشته‌شده) مناسب عبارت نیست و «منسوب» (نسبت داده‌شده) صحیح است، زیرا به نقض عهد (پیمان شکنی) نسبت داده می‌شوند و منسوب می‌شوند نه این که نصب و منصوب شوند.

۵- گزینه ۲ (داقل انسانی ۹۸، فارسی ۳- درس ۲)
در این گزینه، خواستی خطای املایی دارد و با توجه به معنی این بیت، خاستی به معنی «بلند می‌شد و به پا می‌خاست» صحیح است: شیری خشمگین و با چنگال‌های تیز بود که بر اثر جنگیدنش، قیامت «به پا می‌خاست».

۶- گزینه ۲ (داقل انسانی ۹۸، فارسی ۲- درس ۱۴)
در این گزینه «هرب و نزاع» نادرست است و صورت صحیح آن «حرب (جنگ) و نزاع» است.

۷- گزینه ۲ (داقل انسانی ۹۸، فارسی ۲- درس‌های ۵، ۱۱ و ۱۰)
«هم‌صدا با حلق اسماعیل» اثر سید حسن حسینی، «سه دیدار» اثر نادر ابراهیمی و «روزها» اثر اسلامی ندوشن
«همصدا با حلق اسماعیل» در چاپ ۹۷ وارد کتاب درسی شده است و نمی‌بایست از آن سؤال می‌آمد. هر چند با دو اثر دیگر می‌توان به جواب رسید.

گزینه ۱۲

(دافل انسانی ۹۸، فارسی ۳-درس ۸)

وابسته و وابسته در این گزینه از نوع «صفت مضاف‌الیه» است و در سایر گزینه‌ها از نوع «مضاف‌الیه مضاف‌الیه».

- ۱ دیوانه قلمرو صحراي وحشت ← هر دو مورد مضاف‌الیه مضاف‌الیه
- ۲ گوشه آن بام ← صفت مضاف‌الیه
- ۳ سلسله زلف تو / حلقه زتار تو ← هر دو مورد مضاف‌الیه مضاف‌الیه
- ۴ میانه دل ما ← مضاف‌الیه مضاف‌الیه

گزینه ۱۳

(دافل انسانی ۹۸، فارسی ۲-درس های ۸، ۹، ۱۱، ۱۵، فارسی ۳-درس ۱۲)

واژه‌هایی که هم‌آوا دارند:

- ۲ صواب (درست، مصلحت) ← ثواب (پاداش، اجر)
- ۳ سمن (نوعی درخت گل) ← ثمن (قیمت و بها)
- ۴ اسیر (در بند و گرفتار) ← عصیر (شیره و چکیده)

گزینه ۱۴

(دافل انسانی ۹۸، فارسی ۱-درس ۵، فارسی ۲-درس های ۳ و ۹ و فارسی ۳-درس ۷)

(ب): یک مسند در بیت وجود دارد:

[یک دوست] بس [است].

مسند

(د) در بیت، یک صفت مبهم به چشم می‌خورد: «هر» در ترکیب «هر روز» صفت مبهم است.

بررسی سایر گزینه‌ها:

الف) «او» در مصراع دوم، ربط است، زیرا «بس» در این بیت، جمله است و در واقع «او» بین دو جمله آمده است.

ج) در این بیت دو نقش تبعی به کار رفته:

۱) نامهربان و مهربان ← مهربان: معطوف (۲) خود ← بدل از ما

گزینه ۱۵

(دافل انسانی ۹۸، فارسی ۲-درس ۱۲، فارسی ۳-درس ۷)

ساختن در گزینه‌های ۱، ۲ و ۳ به معنی «درست کردن» و به وجود آوردن است، اما در ۴ به معنی «نواختن و مورد لطف قراردادن» است:

۴ بدسگالان را بسوز و نیک‌خواهان را نوازش کن.

گزینه ۱۶

(دافل انسانی ۹۸، فارسی ۳-درس ۷)

۱ من (نهاد) رویش (مفعول) را عیان (مسند) نمی‌بینم.

توضیح

طراح سؤال، فعل «نمی‌بینم» را در معنی «نمی‌پندارم» گرفته است! در حالی که «نمی‌بینم» در این بیت، در معنی ظاهری خود، یعنی «رویت کردن» است و نیازمند مسند نیست و «عیان» در حقیقت نقش قیدی دارد.

بررسی سایر گزینه‌ها:

۲ دامن دوست (مفعول) را به دست آر / از دشمن (متمم) بگسل / مرد یزدان (مسند) شو / از اهرمنان (متمم) فارغ (قید) بگذر.

۳ دیده‌جان‌بین (نهاد) برای دیدن روی تو (متمم)، باید (بایسته) و لازم (است) / این (نهاد) کجا (قید) مرتبه چشم جهان‌بین من (مسند) است.

۴ آن‌چه (نهاد) در دل تو (متمم) بود، بر زبان من (متمم) بود.

گزینه ۱۷

(دافل انسانی ۹۸، فارسی ۳-درس های ۷ و ۸)

بررسی مفهوم ابیات:

الف) مذمت نفس‌پرستی (نکوهش برتری دادن هوا و هوس بر عقل)

ب) تلاش: هیچ سودی بدون رنج حاصل نمی‌شود.

ج) نکوهش تندی و خشم و توصیه به خویشتن‌داری: در این بیت خطای تاییبی وجود دارد، «باخرد» در اصل «بی‌خرد» است و فردوسی انسان ارزشمند دارای هنر و گوهر و دانش را که گرفتار خشم و تندی شود و خرد را زیر پا بگذارد همانند شمشیری که زنگ زده باشد می‌داند و مفهوم این بیت توصیه به ترک تندی و خشم است.

د) اغتنام فرصت: اگر انسان هنگام تلاش و کار سستی کند، دیگر این فرصت را به دست نخواهد آورد.

گزینه ۱۸

(دافل انسانی ۹۸، فارسی ۱-درس ۲)

در ۲ سخن از این است که برخلاف غم، شادی آسان به دست نمی‌آید؛ پس در این بیت بر سخت و دست‌نیافتنی بودن شادی تأکید شده است. در سایر گزینه‌ها سخن از ناپایداری غم و شادی و ناپایداری و گذر عمر است.

گزینه ۱۹

(دافل انسانی ۹۸، فارسی ۱-درس ۱۸)

در گزینه‌های ۱، ۲ و ۴ همانند بیت سؤال سخن از کرم و جود و بخشندگی و توصیه به آن است، ولی در ۳ محور کلام عفو و بخشودن و چشم‌پوشی از گناهان است.

گزینه ۲۰

(دافل انسانی ۹۸، فارسی ۲-درس ۱)

در ۳ همانند بیت سؤال، مفهوم اصلی توصیه به تلاش برای کسب روزی است و شاعر می‌گوید: بدون حرکت و تلاش روزی به دست نمی‌آید و آسیاب [با حرکت دائم خود] این مطلب را به خوبی بیان می‌کند. مفهوم سایر ابیات:

۱ اگر این آسیا (روزگار) به دیگران احسان می‌کند به من جز ناراحتی چیزی نمی‌دهد.

۲ تلاش برای روزی‌رساندن به دیگران مایه روشنایی دل است.

۴ روزگار مغزها را می‌فرساید تا روزی دهد. / روزی به سختی حاصل می‌شود.

گزینه ۲۱

(دافل انسانی ۹۸، فارسی ۲-درس ۱۷)

در ۲ مفهوم اصلی ناپایداری عمر انسان است، اما در سایر گزینه‌ها همانند شعر سؤال سخن از به فکر زمان حال بودن و افسوس‌نخوردن بر گذشته و آینده (اغتنام فرصت) است. در بیت ۱ می‌گوید: دیروز رفته است و فردا نیامده است، همین لحظه را حساب کن. در ۳ شاعر معتقد است: اگر در رنج باشی و یا در راحتی، چیزی که از آن توست همان روزی است که در آن هستی. در ۴ شاعر می‌گوید: گلستانی که امروز بار گل داده است اگر تو فردا (مجاز از زمان آینده) بخوای گل بچینی فایده‌ای ندارد (امروز را دریاب).

گزینه ۲۲

(دافل انسانی ۹۸، فارسی ۳-درس ۱۳)

در ۴ شاعر می‌گوید: جاذبه وطن مرا از وادی غربت به سرزمین خود آورد. بنابراین این بیت همانند صورت سؤال در ستایش وطن و وطن‌دوستی است.

مفهوم سایر گزینه‌ها:

- ۱ عشق در دل ویران منزل دارد (همان‌طور که گنج در ویرانه است).
- ۲ منظور از وطن، مصر و عراق و شام نیست (وطن حقیقی ما انسان‌ها عالم ملکوت است نه دنیای خاکی و مادی).
- ۳ اگرچه حدیث «حُبِّ وطن از ایمان است» سخنی صحیح و مسلم است، ولی درست نیست که در این باب، افراط کنیم و در سختی و خواری جان بدهیم.

۲۳- گزینه ۱

(دافل انسانی، ۹۸، فارسی ۳-درس ۱۴)

در ۱ سخن از برتری حسن یار بر دیگر پدیده‌ها است؛ اما در سایر گزینه‌ها همانند بیت سؤال، مفهوم اصلی این است که عاشق نه می‌تواند به وصال برسد و نه توان دوری از معشوق را دارد.

۲۴- گزینه ۲

(دافل انسانی، ۹۸، فارسی ۳-درس ۱۴)

در بیت (الف) نیست‌شدن همه و رسیدن عده‌ای اندک به اسرار نشانگر وادی معرفت است. بیت (ب) با اوصاف وادی عشق که مانند آتش سرتاپای عاشق را می‌سوزاند تناسب دارد. بیت (ج) متناسب با وادی حیرت است و در بیت (د) بی‌نیازی و استغنائی عاشق از هر دو عالم موجود است.

۲۵- گزینه ۲

(دافل انسانی، ۹۸، فارسی ۳-درس ۱۴)

در گزینه‌های ۱، ۳ و ۴ مفهوم از ماست که بر ماست مشترک است و در هر سه بیت شاعر خود را مسبب بلا و گرفتاری خود می‌داند. در ۲ اما صحبت از این است که هر که همت و مناعت طبع والایی داشته باشد، از روزگار بیشتر بلا می‌بیند.

زبان عربی

۲۶- گزینه ۱

(داقل هنر ۹۷، عربی ۳- درس ۱- صفحه ۶)

کلمات کلیدی: «ینظر»: می بیند - «المرء»: انسان - «ما»: آن چه - «قدمت»: پیش فرستاده است - «پداه»: دستانش - «یا لیتنی کنتُ تُراباً»: کاش خاک بودم
خطاهای سایر گزینه‌ها:

۲ با دستانش فرستاده («با» اضافی است). - باشم (ترجمه صحیحی برای «کنتُ» نیست)

۳ نتیجه (اضافی است). - به وسیله (اضافی است).

۴ هر شخصی (ترجمه صحیحی برای «المرء» نیست. هم چنین «المرء» معرفه است نه نکره). - نتیجه (اضافی است). - خاک می شدم («کنتُ» به معنای «بودم» است نه «می شدم».)

شده‌اند («تختفی» مضارع است نه ماضی). - «هناك» به معنای «آن جا» در ترجمه لحاظ نشده است.

۳۰- گزینۀ ۱ (داقل زبان ۹۷، ترکیبی عربی ۱ و ۲)

کلمات کلیدی: «المشاكل»: مشکلات - «كالجدار»: مانند دیوارند - «تقدر»: می‌توانی - «أن تعده»: که آن را شماری - «نهاية الأمر»: پایان کار - «تستطيع»: می‌توانی - «أن تصعده»: از آن بالا بروی - «حتى تصل»: تا برسی - «الفرج»: گشایش خطاهای سایر گزینه‌ها:

۲ کار خود (ضمیری معادل «خود» در «نهاية الأمر» وجود ندارد). - راه نجاتی («الفرج» معرفه است نه نکره).

۳ دیواری («الجدار» معرفه است نه نکره). - ولی (معادل صحیحی برای «و» نیست). - خود را بالا ببری (فعل «تصعد» از مصدر «صعود» به معنای «بالارفتن» است نه «بالا بردن») - فرجی («الفرج» معرفه است نه نکره).

۴ دیواری (مانند ۳) - آن‌ها (ضمیر «ه» در «تعده» به «الجدار» برمی‌گردد، بنابراین باید «آن» معنا شود نه «آن‌ها». در واقع در این گزینه، کلمه «المشاكل» مرجع ضمیر «ه» در نظر گرفته شده است که نادرست است چون «المشاكل» جمع غیر انسان است و باید برایش از ضمیر مفرد مؤنث «ها» استفاده می‌شد). - کار خویش (مانند ۲) - حتی (ترجمه نشده است).

نکته آموزشی

اشکالی ندارد که «إن» را در جمله‌های معمولی ترجمه نکنیم، اما ترجمه آن در آیات قرآن الزامی است.

۳۱- گزینۀ ۲ (فارج ۹۷، ترکیبی عربی ۱، ۲ و ۳)

کلمات کلیدی: «إذا تکتبون»: هرگاه بنویسید - «أهدافکم»: هدف‌هایتان - «ورقة»: ورقه‌ای - «تحصلون»: به دست می‌آورید - «تطلبون»: می‌خواهید - «بسرعة عجيبة»: با سرعتی عجیب خطاهای سایر گزینه‌ها:

۱ کاغذ («ورقة» نکره است نه معرفه). - متعجبانانه («عجيبة» صفت «سرعة» است نه حال!)

۲ کاغذ (مانند ۱) - خواستید («تطلبون» مضارع است نه ماضی). - خواهید رسید («تحصلون» مضارع است نه مستقبل (همان آینده)).

۴ اوراق کاغذ («ورقة» مفرد و نکره است نه جمع و معرفه) - «خواسته‌اید» (مانند ۲) - سرعت تعجب‌آور («سرعة عجيبة» نکره است نه معرفه).

۳۲- گزینۀ ۳ (داقل هنر ۹۷، ترکیبی عربی ۱، ۲ و ۳)

خطای این گزینه: تهدید می‌شود («تهدد») یک فعل معلوم است نه مجهول، هم‌چنین ضمیر «ه» مفعول آن است و باید «او را» ترجمه شود.

نکته آموزشی

هرگاه ضمائر متصل «ه، ههما، هم و ...» به یک فعل متصل شوند، می‌توانیم دو نتیجه مهم بگیریم:

۱ آن ضمیر، «مفعول» است و در نتیجه آن فعل، «متعدی (مفعول‌پذیر)» است.

۲ آن فعل «معلوم» است نه «مجهول».

۲۷- گزینۀ ۴

(داقل زبان ۹۷، ترکیبی عربی ۱ و ۲ - درس ۳)

کلمات کلیدی: «وعد»: وعده داده است. - «الذین آمنوا»: کسانی که ایمان آورده‌اند. - «عملوا الصالحات»: عمل صالح انجام داده‌اند. - «لهم»: برای آنان می‌باشد. - «مغفرة»: مغفرتی - «أجر عظیم»: اجری عظیم خطاهای سایر گزینه‌ها:

۱ هر کس (معادل دقیقی برای «الذین» نیست). - ایمان بیاورد («آمنوا» ماضی است نه مضارع). - انجام بدهد («عملوا» ماضی است نه مضارع). - مغفرت («مغفرة» نکره است نه معرفه). - اجر عظیم («أجر عظیم» نکره است نه معرفه).

۲ هر کس (مانند ۱) - ایمان بیاورد (مانند ۱) - اعمالی نیکو («الصالحات» معرفه است نه نکره). - انجام دهد (مانند ۱)

۳ ایمان بیاورند (مانند ۱) - کار نیک («الصالحات» جمع است نه مفرد). - انجام دهد (مانند ۱) - آمرزش («مغفرة» نکره است نه معرفه). - پاداش بزرگ («أجر عظیم» نکره است نه معرفه).

۲۸- گزینۀ ۲

(داقل هنر ۹۷، ترکیبی عربی ۱ و ۳)

کلمات کلیدی: «لا شك»: بی‌شک - «الذین لا يحاولون»: کسانی که تلاش نمی‌کنند - «الحياة»: زندگی - «لا یحبتون إلا اللذة والراحة»: فقط لذت و راحتی را دوست دارند - «لا یرکبون»: سوار نمی‌شوند - «قافلة التقدم الإنساني»: قافله پیشرفت انسانی خطاهای سایر گزینه‌ها:

۱ شک نیست («شك» نکره است نه معرفه). - دنیا («الحياة» به معنی «زندگی» است). آن‌هایی که (معادل دقیقی برای «الذین» نیست). - تلاش نکرده‌اند («لا يحاولون» مضارع است نه ماضی). - طالب‌اند (ترجمه صحیحی برای «یحبتون» نیست). - انسان‌ها (اولاً «الإنسانی» به معنای «انسان‌ها» نیست، ثانیاً صفت «التقدم» است و باید به شکل صفت معنا شود نه مضاف‌إلیه). - مسافرت نمی‌کنند (ترجمه درستی برای «لا یرکبون» نیست).

۲ بی‌تلاش هستند (معادل دقیقی برای «لا يحاولون» نیست). - نمی‌خواهند (ترجمه صحیحی برای «لا یحبتون» نیست) («لا یرکبون» (مانند ۱))

۴ این دنیا («الحياة» به معنای «زندگی» است نه «این دنیا») - بشریت («الإنسانی» صفت «التقدم» است و باید به شکل صفت معنا شود نه مضاف‌إلیه). - مسافرت نمی‌کنند (مانند ۱)

۲۹- گزینۀ ۲

(فارج ۹۷، ترکیبی عربی ۱ و ۳)

کلمات کلیدی: «لا لون»: هیچ رنگی نیست - «عمق أكثر من مائتي متر»: عمقی بیشتر از دویست متر - «لأن»: زیرا - «کل الألوان تختفی»: همه رنگ‌ها پنهان می‌شوند - «هناك»: آن‌جا خطاهای سایر گزینه‌ها:

۱ حدود (ترجمه صحیحی برای «أكثر» نیست). - همان‌جا (ترجمه دقیقی برای «هناك» نیست).

۲ عمق («عمق» نکره است نه معرفه). - پنهان می‌کند («تختفی» به معنای «پنهان می‌شود» است و مفعول ندارد، هم‌چنین در این گزینه «هناك» به عنوان فاعل ترجمه شده است که صحیح نیست).

۴ رنگی نیست (ترجمه «لای نفی جنس» نیامده است؛ ترجمه درست آن «هیچ رنگی نیست» می‌باشد). همه رنگ‌هایی که («کل الألوان» معرفه است نه نکره). - وجود دارند (اضافی است). - مخفی

۳۳- گزینه ۲

(تألیفی، ترکیبی عربی ۱)

خطای این گزینه: گلابه کردم («أشکو» به معنای «گلابه می‌کنم» یک فعل مضارع است نه ماضی. باید بدانیم که فعل ماضی در صیغه للمتکلم وحده (اول شخص مفرد) به شناسه (ضمیر) «ت» ختم می‌شود.

تذکر

«ل» در «لأشکو» برای تأکید به کار رفته و البته تأثیری بر حل این سؤال ندارد!

۳۴- گزینه ۲

(داخل زبان ۹۷)

ترجمه عبارت سؤال: «چه بسا عالمی که نادانی‌اش او را کشته و دانشش به او سود نرسانده است.»

مفهوم عبارت سؤال: «کارآمد نبودن علم به تنهایی»
این مفهوم تنها در ۲ و در عبارت «چون عمل در تو نیست نادانی» دیده می‌شود.

۳۵- گزینه ۲

(تألیفی، عربی ۳- درس ۱- صفحه ۳)

کلمات کلیدی: پس از بازگشتشان: «بعد رجوعهم» - از جشن: «من الاحتفال» - بت‌های خود: «أصنامهم» - شکسته: «مكسرة» - اما: «لكنهم» - این کار: «هذا العمل» - نفهمیدند: «ما فهموا، لم يفهموا»
خطاهای سایر گزینه‌ها:

- ۱ «حین» (به معنای «هنگام» است نه «پس از») - الرجوع (باید به صورت «رجوعهم» بیاید تا با «بازگشتشان» مطابقت داشته باشد) - «شاهد» (به «الناس» برمی‌گردد و باید با آن مطابقت کند، بنابراین «شاهدوا» صحیح است) - «المكسرة» (کلمه «شکسته» در عبارت فارسی قید است نه صفت و در جمله عربی نقش حال را دارد، بنابراین نباید «ال» بگیرد) - «لأنهم» (به معنای «زیرا» است نه «اما»)
- ۲ «عندما» (معادل صحیحی برای «پس از» نیست) - «رجع» (کلمه «بازگشت» در عبارت سؤال، مصدر است، بنابراین اسم است نه فعل) - «احتفالهم» (ضمیری در کلمه «جشن» به کار نرفته است) - «ما فهم» (به «الناس» برمی‌گردد و باید با آن مطابقت کند، بنابراین «ما فهموا» صحیح است) - «عمله» (اولاً در عبارت «این کار» ضمیر وجود ندارد، ثانیاً «این» در جمله عربی آورده نشده و باید از «هذا» استفاده شود)
- ۳ «أصناماً» (ضمیر در «بت‌های خود» در جمله عربی آورده نشده است) - «لعل» (به معنای «شاید» است نه «اما») - «عمله» (مانند ۲)

ترجمه متن:

«طلا از زیباترین جامدات است، در حالی که در برابر عوامل و موارد اثرگذار آب و هوایی مقاومت می‌کند و تغییر نمی‌کند. و طلا فقط با آتش ذوب می‌شود و مردم قبل از این که وارد بازار بشود و همچون وسیله‌ای اساسی در تجارت گردد، از آن برای زینت و آرایش استفاده می‌کردند. این ماده در زمین‌های شنی نزدیک به سطح زمین موجود است و برای خالص‌کردنش و خارج کردن اضافات از آن، شن با آب شسته می‌شود، پس همه ذرات شن همراه آب می‌روند، در حالی که ذرات طلا ثابت باقی می‌مانند، زیرا آن‌ها از ذرات شن سنگین‌تر هستند. روش دیگری [هم] برای استخراج طلا وجود دارد و آن، این است که طلا در ماده‌ای که جیوه نامیده می‌شود، ذوب می‌گردد، پس به این

شکل شن از آن جدا می‌شود، بعد از آن تحت حرارت شدید قرار داده می‌شود، سپس جیوه به بخار تبدیل می‌شود و طلا به طور خالص باقی می‌ماند!

۳۶- گزینه ۲ (داخل هنر ۹۷)

ترجمه و بررسی گزینه‌ها:

- ۱ طلا و آتش دو دوست هستند که خالص آن (طلا) را فقط با آن (آتش) به دست می‌آوریم.
- ۲ از هنگامی که انسان طلا را شناخت، شروع به استفاده از آن کرد هم برای زینت هم برای تجارت. (نه اول برای تزئین بوده و بعد برای تجارت)
- ۳ طلا از خالص‌ترین عناصر معدنی است و آمیخته به مواد دیگر نبوده. (نه این‌طور نیست. دو پاراگراف برای روش‌های خالص‌کردن طلا بیان شده، پس خالص نیست.)
- ۴ از زمان قدیم، انسان زمین را حفر می‌کرده تا در اعماق آن طلا به دست آورد. (چنین چیزی در متن بیان نشده است.)

۳۷- گزینه ۲ (داخل هنر ۹۷)

ترجمه و بررسی گزینه‌ها:

- ۱ رنگ طلا هنگامی که با تغییرات مختلفی مواجه می‌شود تغییر نمی‌کند. (با توجه به خط اول متن، صحیح است.)
- ۲ فقط یک راه برای به دست آوردن طلای خالص وجود دارد. (دو روش در متن گفته شده، پس نادرست است.)
- ۳ ذرات طلا ضعیف‌تر از ذرات شن و سنگ نیست. (بله در متن اشاره شده که سنگین‌تر هستند.)
- ۴ به دست آوردن طلا در معدنش برای انسان خیلی سخت نیست.

۳۸- گزینه ۲ (داخل هنر ۹۷)

ترجمه عبارت سؤال: «از صفات طلا این است که

ترجمه و بررسی گزینه‌ها:

- ۱ به بخار تبدیل نمی‌شود.
- ۲ از آتش تأثیر نمی‌پذیرد و آن را تحمل می‌کند.
- ۳ در طبیعت با جیوه موجود است. (خیر، با شن همراه هستند نه جیوه!)
- ۴ عوامل بیرونی روی آن اثر نمی‌گذارند.

۳۹- گزینه ۲ (داخل هنر ۹۷)

ترجمه عبارت سؤال: «برای به دست آوردن طلای خالص

ترجمه و بررسی گزینه‌ها:

- ۱ آن را با شن می‌آمیزیم، سپس آن را می‌شوئیم. (ما آن‌ها را با شن مخلوط نمی‌کنیم، خودشان با هم آمیخته هستند.)
- ۲ طلای غیرخالص را با آب می‌شوئیم. (درست است، چون طلای ناخالص را می‌شوئیم تا شن‌ها جدا شوند.)
- ۳ آن را با جیوه می‌شوئیم، سپس زیر حرارت قرار می‌دهیم. (در متن گفته شده آن را با جیوه مخلوط می‌کنیم نه این که آن را با جیوه می‌شوئیم.)
- ۴ زمین را حفر می‌کنیم و طلای خالص به دست می‌آوریم. (با 😊)

۴۰- گزینه ۲

خطاهای سایر گزینه‌ها:

(ترکیبی، عربی ۱)

- ۱ ماضیه: غیر «یتَغَيَّرُ» از باب «تَفْعَل» است نه «تَفْعِيل»، بنابراین ماضی آن «تَغَيَّرَ» می‌باشد. - متعَدَّ (لازم است).
- ۲ من باب «تَفْعِيل» و مصدره «تَغْيِير» («یتَغَيَّرُ» از باب «تَفْعَل» است نه «تَفْعِيل»، بنابراین مصدر آن «تَغَيَّرَ» است. - مفعوله «الذهب» (این کلمه مبتدا است و «یتَغَيَّرُ» مفعول ندارد).

- ۲ چشمه‌ها همان نهرهایی هستند که به سمت دریاها جاری هستند و کشتی‌ها می‌توانند در آن حرکت کنند. 😊
- ۴ دماسنج وسیله‌ای است برای ایجاد حرارت در مکان‌های مختلف و در آزمایشگاه‌ها، بسیار استفاده می‌شود. (برای اندازه‌گیری حرارت است نه ایجاد حرارت).

۴۵- گزینه ۲

خطاهای سایر گزینه‌ها:

(تألیفی، عربی ۱- درس ۲- صفحه ۱۴- اعداد)

- ۱ «الثمانین و المئة» (جابه‌جا نوشته شده است. در اعداد ۳ رقمی، ابتدا باید صدگان به کار رود).
- ۲ «أحد و عشر» («أحد عشر» به معنای ۱۱ است و نباید «واو» داشته باشد!)

- ۳ «الستة و عشر» (برای بیان ساعت از اعداد ترتیبی استفاده می‌کنیم نه اصلی. هم‌چنین در این‌جا نیازی به «واو» نیست و اضافی است).

۴۶- گزینه ۲

سؤال از ما فعل مجهول می‌خواهد.

(تألیفی، عربی ۱- درس ۶- صفحه ۷۵)

- ۲ «أُكْرِمَتْ» و «سَمِّيَتْ» فعل‌های ماضی هستند و با ضمه (ـُ) شروع شده‌اند، بنابراین مجهول هستند.

نکته آموزشی

هرگاه ضمائر متصل «ه، هـ، هـما، هم و ...» به یک فعل متصل شوند، می‌توانیم دو نتیجه مهم بگیریم:

- ۱ آن ضمیر، «مفعول» است و در نتیجه آن فعل، «متعَدی (مفعول‌پذیر)» است.
- ۲ آن فعل «معلوم» است نه «مجهول».

بررسی سایر گزینه‌ها:

- ۱ «سَأْفِدُّم» (عین الفعل یا همان دومین حرف اصلی در مضارع مجهول حتماً باید فتحه (ـَ) داشته باشد. پس این فعل، معلوم است نه مجهول) - «خَلَقْنِي» و «رَزَقْنِي» (با توجه به معنا و البته ضمیر مفعولی «ي» می‌توان گفت که هر دو فعل، معلوم هستند نه مجهول)
- ۳ «تَجَنَّبَ» (با ضمه (ـُ) شروع نشده پس معلوم است نه مجهول) - يُبْعِدُه (طبق نکته آموزشی بالا، این فعل نیز معلوم است نه مجهول)
- ۴ «اسْتَطَاعَتْ» (با ضمه (ـُ) شروع نشده پس معلوم است نه مجهول) - «تَرَسَلَه» (طبق نکته آموزشی بالا، این فعل نیز معلوم است نه مجهول)

تذکر

روش دیگر برای حل این سؤال، ترجمه گزینه‌ها است.

۴۷- گزینه ۱

اسامی علم گزینه‌ها:

(تألیفی، عربی ۲- درس ۳- صفحه ۲۲)

- ۱ «الْهَيْم» «محمّد» و «محمّد» (۳تا)
- ۲ «الحسن» و «الحسين» (۲تا)
- ۳ «العُقَاد» (اسم شخص) و «أسوان» (نام استان) (۲تا)
- ۴ «آدم» (په‌دونه)

تذکر

«الشيطان» اسم علم نیست!

بنابراین ۱ صحیح است.

۴۲- گزینه ۳

خطاهای سایر گزینه‌ها:

(ترکیبی، عربی ۱ و ۲- درس‌های ۱ و ۳)

- ۱ جمع مکسر أو تکسیر (این کلمه مفرد است نه جمع). - علم («أجمل» اسم علم نیست).
- ۲ مؤنث (مذکر است). - اسم فاعل (اسم تفضیل است). - مضاف إليه (مجروح به حرف جرّ است).
- ۴ معرّف بآل (این کلمه «آل» ندارد، بنابراین معرّف بآل نیست). - مبني (معرب است). - مضاف إليه (مانند ۲)

۴۳- گزینه ۱

نکته آموزشی

در سؤالاتی که با عنوان «تشکیل الكلمات» یا «قراءة الكلمات» یا «ضبط الحركات» طراحی می‌شوند باید به حرکت کلمات و نحوه علامت‌گذاری آن‌ها دقت کنید.

با توجه به ترجمه عبارت، «تَفَكَّرَ» نادرست است و باید به شکل «تَفَكَّرَ» باشد. «سبعین» نیز جمع مذکر سالم است، بنابراین نون انتهای آن باید فتحه داشته باشد و به شکل «سبعین» صحیح است. ترجمه عبارت: یک ساعت تفکر بهتر از هفتاد سال عبادت است.

۴۴- گزینه ۲

ترجمه گزینه‌ها:

(تألیفی، ترکیبی عربی ۱ و ۲ و ۳)

- ۱ روزنامه‌نگاران همان کسانی هستند که فکرهای جالبی درباره پیشرفت تمدن‌های قدیمی دارند. 😊
- ۲ دست، عضوی از اعضای بدن است که استفاده از آن برای

۴۸- گزینه ۲

(تألیفی، عربی ۳- درس ۵)

«یا قَوْمٍ» در اصل «یا قومی» بوده که «یاء» متکلم وحده آن حذف شده است.

بررسی سایر گزینه‌ها:

۱ «أَيُّهَا» و «الأغنياء» از نظر جنس با هم مطابقت ندارند. (شکل صحیح: یا أَيُّهَا الأغنياء)

۲ با توجه به «ال» دار بودن «العالم» باید قبل از آن «أَيُّهَا» بیاید. (شکل صحیح: یا أَيُّهَا العالم)

۳ «تلميذات»، الف و لام ندارد، پس نباید قبل از آن «أَيُّهَا» بیاید، ضمن این که «أَيُّهَا» از نظر جنس با «تلميذات» مطابقت ندارد. (شکل صحیح: یا تلميذات)

۴۹- گزینه ۲

(داغل زبان ۹۷، عربی ۳- درس ۲- صفحه ۲۰)

در این گزینه، «فرحین» حال است.

ترجمه عبارت: «کودکان هر روز پس از اتمام درس، با خوشحالی بازی می‌کنند.»

بررسی سایر گزینه‌ها:

۱ با توجه به معنای عبارت، در این گزینه حال وجود ندارد.

ترجمه عبارت: «حقیقتاً در کارهایم تلاش خواهم کرد و در نتیجه‌اش به پروردگارم توکل می‌کنم.»

۲ در این گزینه، «ابتساماً» مصدر فعل «ابتسم» است پس مفعول مطلق است نه حال.

۳ در این گزینه، «حساباً» مصدر فعل «حاسب» است پس مفعول مطلق است نه حال.

۵۰- گزینه ۲

(تألیفی، عربی ۳- درس ۳- صفحه ۳۶- قواعد)

«إِلَّا» در «اسلوب حصر» به معنای «فقط» به کار می‌رود، بنابراین سؤال از ما «اسلوب حصر» را می‌خواهد. باید بدانیم که «اسلوب حصر» دو شرط دارد: (۱) جمله قبل از «إِلَّا» منفی باشد و (۲) مستثنی منه در جمله نیامده باشد.

در ۲، هم جمله قبل از «إِلَّا»، منفی است و هم مستثنی منه محذوف است و اسلوب حصر داریم.

بررسی سایر گزینه‌ها:

۱ جمله قبل از «إِلَّا»، مثبت است، پس خبری از «اسلوب حصر» نیست!

۲ جمله قبل از «إِلَّا»، مثبت است، پس خبری از «اسلوب حصر» نیست!

۳ جمله قبل از «إِلَّا»، منفی است، اما «الشعراء» به عنوان مستثنی منه در جمله حاضر است، پس خبری از «اسلوب حصر» نیست!

تقواها؛ سوگند به نفس و آن که سامانش بخشید، آن گاه بدکاری و تقوایش را به او الهام کرد.» به یک سرمایه درونی، یعنی «شناخت خیر و نیکی و گرایش به آن و شناخت بدی و زشتی و بیزاری از آن» اشاره می‌کند که خداوند در وجود ما قرار داده تا به خیر و نیکی رو آوریم و از گناه و زشتی بپرهیزیم و در واقع «بهترین راه را انتخاب کنیم.»

نکته

وقتی صحبت از «انتخاب» می‌شود قطعاً سرمایه «اختیار» و آیه «آنا هدیناه السبیل اما شاکراً و اما کفوراً» به ذهن‌تان می‌رسد که کاملاً صحیح می‌باشد، اما در بین آیه‌های مطرح‌شده در قسمت دوم چنین آیه‌ای وجود ندارد. پس منظور طراح آیه دیگری است. (پس چشم‌ها را باید شست، جور دیگر باید دید!!)

بررسی سایر گزینه‌ها:

آیه «آنا هدیناه السبیل اما شاکراً و اما کفوراً» ما راه را به او نشان دادیم یا سپاس‌گزار خواهد بود و یا ناسپاس» بیانگر «اراده و اختیار» انسان در انتخاب راه است و به سرمایه «اختیار» اشاره می‌کند که در قسمت اول سؤال به آن اشاره‌ای نشده است. (رد گزینه‌های ۱ و ۲) آیه «فاعبدوه هذا صراط مستقیم: پس او را بندگی کنید [که] این راه راست [و درست] است». به پرستش خداوند و توحید عملی به عنوان راه درست زندگی اشاره می‌کند و به «قوه» یا «قدرت» خاصی اشاره ندارد. (رد گزینه‌های ۱ و ۲)

۵۲- گزینه ۲ (دافل تهری ۹۷ با تغییر، دین و زندگی ۳-درس ۳- ۳۵ و ۳۴ صفحه‌های)

در پی کسب رضایت و منافع طاغوت بودن، یعنی سر باز زدن از فرامین الهی و این به معنای شرک عملی یا عبادی است. (نه شرک ربوبی!) رد گزینه‌های ۱ و ۲ و چون بحث از «افراد جامعه» است، پس بُعد اجتماعی توحید عملی مطرح است. در میان دو آیه، آیه «یا ایها الذین آمنوا لا تتخذوا عدوی و عدوکم اولیاء تلقون الیهم بالموءة و قد کفروا بما جاءکم من الحق... ای کسانی که ایمان آورده‌اید، دشمن من و دشمن خودتان را دوست نگیرید، [به گونه‌ای که] با آنان مهربانی کنید. حال آن‌که آنان به دین حقی که برای شما آمده است، کفر ورزیده‌اند...» هشدار می‌دهد که جامعه توحیدی که حکومت کسانی را که خداوند به آن‌ها حق حکومت کردن را نداده است، نپذیرند و با آنان که با خداوند و مسلمانان دشمنی می‌ورزند، دوستی نکنند. به کلیدواژه «طاغوت» که در ارتباط با بُعد عملی (عبادی) شرک است، توجه کنید.

دقت کنید

آیه «و مِنَ النَّاسِ مَنْ یَعْبُدُ اللّٰهَ عَلٰی حَرْفٍ: از مردم کسی هست که خدا را بر یک جانب و کناره‌ای [تنها به زبان و هنگام وسعت و آسودگی] عبادت و بندگی می‌کند...» به شرک عملی در بُعد فردی اشاره می‌کند.

۵۴- گزینه ۲ (دافل تهری ۹۷ با تغییر، دین و زندگی ۳-درس ۲- صفحه ۲۰)

توحید در ربوبیت بدان معنا نیست که موجودات، به خصوص انسان، قدرت تدبیر ندارند؛ باغبانی که زحمت می‌کشد و به پرورش درختان اقدام می‌کند، رشد این درختان نتیجه تدبیر اوست؛ بلکه توحید در

فرهنگ و معارف اسلامی

۵۱- گزینه ۱ (تألیفی، دین و زندگی ۱-درس ۱۰- صفحه‌های ۲۰ و ۲۱)

برای پاسخ‌گویی به این سؤال به دو موضوع توجه کنید: ۱) مصرع «چون که صد آمد نود هم پیش ماست» به صورت ضرب‌المثل در جایی که یک چیز، جامع و دربردارنده چیزهای دیگر است، استفاده می‌شود و این در مورد اهداف نیز وجود دارد و برخی هدف‌های زندگی دربردارنده هدف‌های دیگر هستند. ۲) با توجه به دو ویژگی «متنوع بودن استعدادها انسان» و «بی‌نهایت‌طلبی او»، هدفی جامع است که بهتر بتواند به این دو ویژگی پاسخ دهد.

نتیجه: ارضای بی‌نهایت‌طلبی انسان با انتخاب هدفی جامع که با توجه به مفهوم شعر، دربرگیرنده اهداف دیگر باشد امکان‌پذیر است. در مورد قسمت دوم نیز شعر «ای عقل تو به باشی در دانش و در بینش؟ یا آن‌که به هر لحظه صد عقل و نظر سازد؟» به جامع‌ترین و برترین هدف که «خداوند» است اشاره می‌کند و می‌گوید خداوند که خالق و هستی‌بخش همه چیز، از جمله عقل و هوش انسان است از همه اهداف برتر است.

۵۲- گزینه ۲ (دافل انسانی ۹۷ با تغییر، دین و زندگی ۱-درس ۲- ۳۰ و ۳۱ و دین و زندگی ۳-درس ۶- صفحه ۷۱)

علاوه بر سرمایه‌های بزرگ، خداوند پیامبران و پیشوایان پاک و دلسوزی را همراه با کتاب راهنما برای ما فرستاد تا راه سعادت را به ما نشان دهند و در پیمودن راه حق به ما کمک کنند. این موضوع همان «حمایت خداوند از انسان» است که در آیه «و الذین جاهدوا فینا لنهذینهم سبیلنا: و کسانی که در راه ما جهاد [و تلاش] کنند حتماً آنان را به راه‌های خود هدایت می‌کنیم.» نیز به آن اشاره شده است. در بخش دوم سؤال، از «قوه انتخاب بهترین راه» صحبت شده است، پس در مورد سرمایه‌های درونی است:

از بین دو آیه ذکرشده، آیه «و نفس و ما سواها فالههّمها فجورها و

علیهم آیاته و یزکیهم و یعلّمهم الكتاب و الحکمة: خداوند بر مؤمنان ممت نهاد که در میانشان رسولی برانگیخت از خودشان که آیات او را بر آن‌ها بخواند و آن‌ها را پاک کند و به آن‌ها کتاب و حکمت بیاموزد.»

۵۸- گزینه ۱ (دافل ریاضی ۹۷، دین و زندگی ۲ - درس ۱۷ - صفحه ۲۰۹)

با دانستن ترجمه آیه به راحتی می‌توان به این سؤال پاسخ داد: «و من آیاته ان خلق لکم من انفسکم ازواجاً لتسکنوا الیها و جعل بینکم مودةً و رحمةً ان فی ذلک لآیاتٍ لِقوم یتفکرون: و از نشانه‌های خدا آن است که همسرانی از [نوع] خودتان برای شما آفرید تا با آن‌ها آرامش یابید و میان شما «دوستی» و «رحمت» قرار داد. همانا که در این مورد، نشانه‌هایی است برای کسانی که تفکر می‌کنند.» عبارت «من انفسکم ازواجاً: همسرانی از [نوع] خودتان»، بیانگر نگاه اسلام به زن و مرد و برابری منزلت زن و مرد است. عبارت «لتسکنوا الیها: تا با آن‌ها آرامش یابید»، به هدف تشکیل خانواده و نتیجه ازدواج، یعنی رسیدن به آرامش اشاره می‌کند.

۵۹- گزینه ۳ (دافل انسانی ۹۷، دین و زندگی ۱ - درس ۱۳ - صفحه ۱۵۵)

دیدگاه انسان عفیف در آراستگی:
- زیبایی ظاهری خود را وسیله خودنمایی و جلب توجه دیگران قرار نمی‌دهد و اجازه نمی‌دهد که به شخصیت انسانی او اهانت شود.
- او حیا می‌کند که برخی افراد به خاطر امور سطحی و کوچک، زبان به تحسین و تمجید او بکشایند.
- او در وجود خود، استعداد و ارزش‌های برتر و والاتری می‌یابد که می‌تواند تحسین و احترام واقعی دیگران را برانگیزد. (گزینه صحیح)
- از مقبولیت نزد همسالان و جامعه گریزان نیست، اما خود را با ارزش‌تر از آن می‌داند که بخواهد این مقبولیت را از راه جلب توجه ظاهر به دست آورد و خود را در حدّ ابزاری برای هوسرانی دیگران پایین آورد.

۶۰- گزینه ۲ (تألیفی، دین و زندگی ۱ - درس ۳ - صفحه ۴۰)

قوانین و مقررات جامعه و روابط بین افراد بر پایه پذیرش «من» ثابت، بنا شده‌اند.

سایر نکات درسی

«لا یبینم این «من» ثابت پی بود، در بخش دلایل و نشانه‌های وجود بُعد روحانی، یکی از دلایل «ثبات خود» بود که براساس آن گفتیم:
- هر کس درک روشنی از «خود» دارد و در اثبات وجود چیزی که از آن تعبیر به «من» می‌کند، به هیچ‌گونه استدلالی احتیاج ندارد.
- این شخصیت یا «من» وابسته به جسم نبود، چون اگر می‌بود، باید در دوران عمر بارها عوض شده و به شخص دیگری تبدیل شده باشیم. (که نشدیدم!)
- قوانین و مقررات جامعه هم بر مبنای پذیرش همین «من» ثابت بود و به همین خاطر، مثلاً اگر شخصی بیست سال پیش جنایتی کرده باشد، الان می‌توانند او را مجازات کنند و ...
- این «من» ثابت، ناشی از ثبات اندام‌ها هم نبود، چون اگر می‌بود، با از دست دادن عضوی از بدن، باید از هویت و «من» افراد هم کم می‌شد!

ربوبیت بدین معناست که این باغبان و تدبیرش همه از آن خدا و تحت تدبیر اویند. (یعنی تدبیر باغبان در طول تدبیر خداوند متعال قرار دارد.) آیه «قُلْ أَعْبُدُوا اللَّهَ أَعْبُدُوا رَبَّكُمْ وَ هُوَ رَبُّكُمْ كُلُّ شَيْءٍ ... بگو: آیا جز خدا پروردگاری را بطلبیم، در حالی که او پروردگار همه چیز است؟ ...» به توحید در ربوبیت اشاره دارد. کلیدواژه «رب» به راحتی گویای این مطلب است.

آیه «ما لهم من دونه من ولیّ و لا یشرک فی حکمه احداً: آن‌ها هیچ ولی [سرپرستی] جز او ندارند و او در فرمانروایی خویش کسی را شریک نمی‌سازد.» بیانگر توحید در ولایت است و ارتباطی با صورت سؤال ندارد. (رد گزینه‌های ۱ و ۳)

۵۵- گزینه ۲ (دافل انسانی ۹۷، دین و زندگی ۳ - درس ۶ - صفحه‌های ۷۱ و ۷۸)

آیه شریفه «و لا یحسبنّ الذّین کفروا أنّما نُملى لهم خیرٌ لأنفسهم إنّما نُملى لهم لیزدادوا إثمًا: آنان که کافر شدند، تصور نکنند که به آن‌ها مهلت می‌دهیم، به نفع آن‌هاست، فقط [به این خاطر] به آنان مهلت می‌دهیم تا بر گناهان خود بیفزایند و برای آن‌ها عذابی خوارکننده است.» به سنت «املاء و استدراج» اشاره دارد. به کلیدواژه «نملى» دقت کنید. براساس این سنت، اگر کسانی چنان در گناه و باطل پیش روند که از کار خود خرسند باشند و با حق دشمنی و لجاجت ورزند، خداوند به آن‌ها فرصتی می‌دهد و بر امکانات و نعمت‌های آنان می‌افزاید و آن‌ها این فرصت‌ها و نعمت‌ها را وسیله غوطه‌ور شدن در گناهان قرار می‌دهند، به طوری که اگر در ابتدا اندک‌امیدی وجود داشت که نور حق در دلشان بتابد، به تدریج چنین امیدی بر باد رفته و به شقاوت ابدی گرفتار می‌شوند.

۵۶- گزینه ۱ (دافل انسانی ۹۷، دین و زندگی ۲ - درس ۷ - صفحه ۸۶)

پیامبر ﷺ در ضمن بیان حدیث جابر، در مورد دوازدهمین امام (حضرت مهدی عجل الله تعالی فرجه) نیز صحبت می‌کنند:
«ای جابر، آنان جانشینان من و امامان بعد از من‌اند. نخستین آنان علی بن ابی‌طالب است و سپس به ترتیب ... حسن بن علی و پس از ایشان فرزندش می‌باشد که هم‌نام و هم‌کنیه من است. اوست که از نظر مردم پنهان می‌شود و غیبت او طولانی می‌گردد تا آن‌جا که فقط افرادی که ایمان راسخ دارند، بر عقیده او باقی می‌مانند.»

سایر نکات درسی

وقتی آیه اولی الامر بر پیامبر ﷺ نازل شد: «یا ایّها الذّین آمنوا اطیعوا الله و اطیعوا الرسول و اولی الامر منکم ...»، یکی از یاران پیامبر به اسم جابر بن عبد الله انصاری اومد پیش پیامبر و از ایشان پرسید که چه طوری «اولی الامر» را بشناسیم؟ بعد از اون پیامبر طی حدیثی همه دوازده امام رو به عنوان «اولی الامر» معرفی کردن که این حدیث معروف شد به حدیث جابر.
به مورد دیگه این که پیامبر ﷺ وقتی این حدیث رو می‌گفتن، وقتی به اسم امام باقر ع یعنی «معمد بن علی» رسیدن به جابر گفتن که موقع پیری ایشان رو می‌بینم و فواست که سلامشون رو به امام باقر ع برسونه.

۵۷- گزینه ۲ (دافل انسانی ۹۷، دین و زندگی ۲ - درس ۵ - صفحه ۵۶)

برای پاسخ‌گویی به سؤال باید به کل آیه تسلط داشته باشید و بدانید چه مواردی در آن مطرح شده است:
«لَقَدْ مَنَّ اللَّهُ عَلَى الْمُؤْمِنِينَ إِذْ بَعَثَ مِنْهُمُ رَسُولًا مِنْ أَنْفُسِهِمْ يَتْلُوا

۶۱- گزینه ۲

(تألیفی، دین و زندگی ۳- درس ۱- صفحه ۱۰)

در پاسخ به سؤال «چرا خداوند هر لحظه دست‌اندرکار امری است؟» باید گفت: نیازهای دائمی موجودات لطف و فیض دائمی را طلب می‌کند، او هر لحظه دارای فیضی جدید و مستمر برای آفریده‌هاست. چنین نیست که خداوند، عالم را آفریده و آن را به حال خود رها کرده باشد، بلکه همواره امور هستی را تدبیر و اداره می‌کند؛ بنابراین او همواره و هر لحظه دست‌اندرکار امری است؛ زیرا: «یسأله من فی السماوات و الارض: ان چه در آسمان‌ها و زمین هستند، پیوسته از او درخواست می‌کند.»

بررسی سایر گزینه‌ها:

۱) آیه «انتم الفقراء الی الله: شما به خداوند نیازمند هستید.» از فقر و نیازمندی موجودات نسبت به خداوند صحبت می‌کند که علت درخواست دائمی آن‌ها از خداوند است.

۲) آیه «و الله هو الغنی الحمید: و خداست که [تنها] بی‌نیاز ستوده است» بیانگر بی‌نیازی و غنای خداوند است.

۴) آیه «الله نور السماوات و الارض: خداوند نور آسمان‌ها و زمین است.» به نور بودن خداوند و این که تمام موجودات، وجود خود را از او می‌گیرند و به سبب او پیدا و آشکار می‌شوند، اشاره دارد.

۶۲- گزینه ۱

(تألیفی، دین و زندگی ۲- درس ۶- صفحه ۷۲)

پیامبر ﷺ از بیکاری بدش می‌آمد و کسانی را که فقط عبادت می‌کردند و کار نمی‌کردند، مذمت می‌کرد. این رفتار پیامبر ﷺ در راستای «مبارزه با فقر و محرومیت» در جامعه بود و ایشان در همین زمینه به یاران خود می‌فرمود: «به من ایمان نیاورده است کسی که شب را با شکم سیر بخوابد و همسایه‌اش گرسنه باشد.»

بررسی سایر گزینه‌ها:

۲) به «تلاش برای برقراری عدالت و برابری» پیامبر ﷺ اشاره می‌کند.

۳) بیانگر «محبت و مدارای پیامبر ﷺ با مردم» است.

۴) بیانگر «سخت‌کوشی و دلسوزی پیامبر ﷺ در هدایت مردم» است.

۶۳- گزینه ۲

(دافل تهری ۹۷، دین و زندگی ۲- درس ۳- صفحه ۳۰)

دین اسلام ویژگی‌هایی دارد که می‌تواند پاسخ‌گوی نیازهای بشر در دوره‌های مختلف باشد. یکی از این ویژگی‌ها وجود دو دسته قوانین ثابت و متغیر، متناسب با نیازهای ثابت و متغیر بشر است.

انسان در زندگی فردی و اجتماعی، دو دسته نیاز دارد؛ نیازهای ثابت همانند نیاز به امنیت، عدالت و ... این نیازها همواره برای بشر وجود داشته و از بین نمی‌رود و اسلام نیز برای هر کدام از آن‌ها قوانین ثابت و مشخصی دارد.

دسته دیگر، نیازهای متغیر هستند که از درون همین نیازهای ثابت پدید می‌آیند، مانند «چگونگی تأمین امنیت». معارف اسلامی به گونه‌ای است که متخصصان دین می‌توانند از درون آن با توجه به نیازهای جدید به‌وجودآمده، قوانین مورد نیاز جامعه را استخراج کنند و در اختیار مردم قرار دهند.

بررسی سایر گزینه‌ها:

گزینه‌های ۱ و ۴ از دیگر موارد مربوط به «پویایی و روزآمد بودن دین اسلام» است.

۳) از عوامل ختم نبوت است.

۶۴- گزینه ۱

(تألیفی، دین و زندگی ۱- قدم‌در راه- صفحه ۹۹ و درس ۹- صفحه ۱۰۳)

امام کاظم ﷺ می‌فرماید: «خدایا! می‌دانم که بهترین توشه مسافر کوی تو عزم و اراده‌ای است که با آن خواستار تو شده باشد.» پس با توجه به سخن ایشان، بهترین توشه مسافر کوی خداوند، عزم و اراده است و نتیجه برخورداری از آن آسان‌تر رسیدن به هدف است. (هر قدر عزم قوی‌تر باشد، رسیدن به هدف آسان‌تر است.)

۶۵- گزینه ۲

(تألیفی، دین و زندگی ۱- درس ۶- صفحه ۶۹ و درس ۸- صفحه ۹۲)

مطابق آیات ۹۹ و ۱۰۰ سوره مؤمنون: «حتی اذا جاء أحدهم الموت قال رب ارجعون لعلی اعمل صالحاً فیما ترکت کلاً آنها کلمه هو قائلها و من وراثهم برزخ: آن‌گاه که مرگ یکی از آن‌ها فرارسد، می‌گوید: پروردگارا! مرا بازگردانید، باشد که عمل صالح انجام دهم آن چه را در گذشته ترک کرده‌ام؛ هرگز! این سخنی است که او می‌گوید و پیش روی آن‌ها برزخ و فاصله‌ای است.»

عبارت «هرگز این سخنی است که او می‌گوید.» مربوط به پاسخ خداوند در عالم برزخ است.

در قیامت نیز گناهکاران همین درخواست را از خداوند دارند و این بار پاسخ خداوند این است که آیا در دنیا به اندازه کافی به شما عمر ندادیم تا هر کس می‌خواست به راه راست آید؟

دقت کنید

«اگر به دنیا بازگردید، همان راه گذشته را پیش می‌گیرید» نیز پاسخ خداوند در عالم قیامت است و «آیا پیامبران دلایل روشن برای شما نیاوردند؟» سخن فرشتگان است خطاب به گنهگاران که برای گرفتن تخفیف از خداوند، نزد ایشان رفتند.

۶۶- گزینه ۲

(دافل ریاضی ۹۷، دین و زندگی ۱- درس ۱۱- صفحه ۱۲۷)

اگر کسی بخواهد قلبش را خانه خدا کند، باید شیطان و امور شیطانی را از آن بیرون کند؛ یعنی کلمه «لا اله الا الله» را در همه ابعادش در زندگی پیاده کند، زیرا این کلمه مرگب از یک «نه» و یک «آری» است، «نه» به هر چه غیرخدایی است (امور شیطانی) و «آری» به خدای یگانه. (خانه خدا شدن قلب)

۶۷- گزینه ۲

(دافل ریاضی ۹۷ با تغییر، دین و زندگی ۱- درس ۵- صفحه‌های ۵۷ و ۵۹)

با توجه به آیه «الله لا اله الا هو لیجمعنکم الی یوم القیامة لا ریب فیهِ و من صدق من الله حدیثاً: خداوند کسی است که هیچ خدایی جز او نیست، او قطعاً شما را در روز قیامت جمع می‌کند که شکی در [وقوع] آن نیست و چه کسی در سخن از خدا راستگوتر است؟» صادق‌القول بودن (راستگوبودن) گوینده عبارت «لیجمعنکم ...» که خداوند است، بر حقیقت آن تأکید و تأیید است. غزیر نبی که به چشم خود زنده‌شدن الاغ را دید، گفت: «می‌دانم که خدا بر هر کاری تواناست.»

سایر نکات درسی

همون طوری که می‌دوئید قرآن کریم دلایل و شواهدی میاره تا «ممکن و شدنی بودن» معاد رو بیان کنه.

دلایلی که توی کتاب برای امکان معاد مطرح شده اینا هستن:

۱) اشاره به پیدایش نخستین انسان (آیه «و برای ما مثالی زد، در حالی که آفرینش نخستین خود را فراموش کرده بود ...»)

ما هی آلا حیائنا الذنبا: [کافران] گفتند: زندگی و حیاتی، جز همین زندگی و حیات دنیایی ما نیست.»

در حالی که قرآن کریم بر وجود دنیایی حقیقی به نام «آخرت» تأکید می‌کند و می‌فرماید: «إِنَّ الدَّارَ الْآخِرَةَ لَهِيَ الْحَيَوَانُ لَوْ كَانُوا يَعْلَمُونَ: و سرای آخرت، زندگی حقیقی است اگر می‌دانستند.»

بررسی سایر گزینه‌ها:

۲ عبارت «فلا خوف علیهم و لا هم یحزنون: پس برایشان هیچ ترسی نیست و اندوهگین نمی‌شوند»، از آثار و پیامدهای اعتقاد به معاد است، اما اشاره مستقیمی به سرای آخرت ندارد.

۳ عبارت «ما لهم بذلك من علم ان هم آلا یظنون: البته این سخن را از روی علم نمی‌گویند، بلکه فقط ظن و خیال آنان است.»، بیانگر این موضوع است که منکران معاد حتی به سخنی که می‌زنند نیز علم ندارند.

۴ عبارت «و ما هذه الحیاة الدنیا آلا لهو و لعب: این زندگی دنیا، جز سرگرمی و بازی نیست»، در توصیف دنیاست و بر کم‌ارزش بودن آن تأکید می‌کند.

۷۲ - گزینه ۲ (دافل ریاضی ۹۷ با تغییر، دین و زندگی ۲ - درس ۲ - صفحه ۲۲)

پیامبر اکرم ﷺ در هنگام دعوت، خود را ادامه‌دهنده راه همه انبیا و تمام‌کننده کار آنان معرفی کرد و از یهودیان و مسیحیان خواست تا به ایشان ایمان آورند. (و به وعده تورات و انجیل در مورد آمدن ایشان ایمان بیاورند). اما با وجود آن که وعده آمدن ایشان (پیامبر اسلام) در تورات و انجیل داده شده بود، برخی از بزرگان یهودی و مسیحی، رسالت پیامبر رحمت را انکار کردند و حتی به مبارزه علیه ایشان برخاستند.

۷۳ - گزینه ۲ (تألیفی، دین و زندگی ۳ - درس ۴ - صفحه ۴۹)

پاسخ را باید در آیه ۳۳ سوره یوسف که از زبان حضرت یوسف است، یافت: «قال رَبِّ السَّجَنَ أَحَبُّ إِلَيَّ مِمَّا يَدْعُونَنِي إِلَيْهِ وَ آلا تُصْرَفُ عَنِّي كَيْدَهُنَّ أَصَبُ إِلَيْهِنَّ وَ أكن من الجاهلین: (یوسف) گفت: پروردگارا، زندان برای من از آن چه مرا به سوی آن می‌خوانند، محبوب‌تر است و اگر حيلة آن‌ها را از من بازگردانی، به سوی آن‌ها تمایل می‌کنم و از جاهلان می‌گردم.» با توجه به این آیه، عبارت «آلا تُصْرَفُ عَنِّي...» بیانگر پناه‌بردن حضرت یوسف ﷺ به خداوند است.

خداوند در آیه ۳۲ سوره یوسف از زبان زلیخا می‌فرماید: «قالت فذلكنّ الّذی لُمْتَنی فیه وَ لقد راودته عن نَفْسِهِ فَاسْتَعْصَمَ وَ لَئِن لَّمْ یَفْعَلْ ما أَمُرُهُ لَیْسَجَنَنَّ وَ لَیكونا مِنَ الصّاغِرین: (زلیخا به زانی که دست خود را بریده بودند) گفت: این همان کسی است که مرا درباره او ملامت می‌کردید و البته من از او طلب مراوده کردم، پس او پاکی ورزید و اگر آن چه را به او دستور می‌دهم، انجام ندهد، حتماً زندانی خواهد شد و از خوارشدگان خواهد بود.»

پس عبارت‌های ۱: «لیسجتن و لیكونن من الصّاغیرین» و ۲: «لقد راودته عن نفسه فاستعصم» و ۳: «فذلکنّ الّذی لُمْتَنی»، همگی از زبان زلیخاست و ارتباطی به پناه‌بردن حضرت یوسف به خداوند ندارد.

۷۴ - گزینه ۲ (دافل انسانی ۹۷، دین و زندگی ۳ - درس ۱۱ - صفحه ۱۳۹)

خداوند در این آیه از پیامبر اکرم ﷺ می‌خواهد که نه تنها خودش، بلکه جامعه را برای برقراری جامعه توحیدی و تمدن اسلامی به پایداری و استقامت در راه دعوت کند: «فاستقم كما امرت و من تاب معك و لا تطغوا إته بما تعملون بصیر: پایداری کن، همان‌طور

۲ اشاره به نمونه‌هایی از زنده‌شدن مردگان (داستان عزیر نبی ﷺ) و همین‌طور آیه «نه‌تنها استخوان‌های آن‌ها را به حالت اول درمی‌آوریم، بلکه سرانگشتان آن‌ها را...»

۳ اشاره به نظام مرگ و زندگی در طبیعت (آیه «خداست که باده‌ها را می‌فرستد تا ابر را برانگیزند و...»

۶۸ - گزینه ۱ (تألیفی، دین و زندگی ۲ - درس ۱۵ - صفحه ۱۸۴)

با توجه به آیه «یا ایها التبی اتق الله و لا تطع الکافرین و المنافقین: ای پیامبر، از خدا پروا کن و از کافران و منافقان اطاعت مکن» از خطاب خداوند به پیامبرش، می‌توان این مسئولیت‌ها را برای پیامبر و رهبر جامعه اسلامی بیان کرد:

۱) پروای از خداوند (تقوا پیشگی) ← حفظ نفس از گناهان

۲) اطاعت نکردن از کافران و منافقان ← تلاش برای اجرای احکام و دستورات الهی در جامعه (عدم پیروی از کفار و منافقان (طاغوت)، دستور صریح دین است که باید در جامعه اجرا شود.)

۶۹ - گزینه ۱ (دافل ریاضی ۹۷، دین و زندگی ۲ - درس ۱۲ - صفحه ۱۵۸)

پیامبران الهی برای تحقق وعده الهی پیروزی حق بر باطل در آینده تاریخ، از یک طرح الهی سخن می‌گویند: روزی که جامعه بشری آماده پذیرش حق خواهد شد، یک رهبر و ولی تعیین شده از جانب خداوند ظهور می‌کند و حکومتی عادلانه در جهان تشکیل می‌دهد. این همان ظهور حضرت مهدی عجل الله تعالی فرجه است که اکنون از نظرها پنهان هستند و غیبت ایشان آن قدر ادامه پیدا می‌کند که نه‌تنها مسلمانان، بلکه جامعه انسانی (بشریت) شایستگی درک ظهور و بهره‌مندی کامل از وجود آخرین حجت الهی را پیدا کند.

۷۰ - گزینه ۲ (دافل تهری ۹۷، دین و زندگی ۲ - درس ۱۱ - صفحه ۱۴۰)

امام سجاد ﷺ در کنار گسترش معارف از طریق دعا، به تجدید حیات نهضت شیعیان پرداخت (تجدید بنای سازمان تشیع)، انسان‌هایی فداکار، معتقد و دارای بینش عمیق تربیت کرد و بار دیگر با علاقه‌مندان اهل بیت ارتباط برقرار نمود. به سبب همین اقدامات، بار دیگر تشیع به عنوان یک جریان بزرگ فکری و سیاسی در جامعه حضور فعال پیدا کرد.

بررسی سایر گزینه‌ها:

در گزینه‌های ۲ و ۴، پایه‌گذاری یک مدرسه علمی بزرگ از اقدامات امام باقر ﷺ می‌باشد.

در گزینه‌های ۱ و ۳، تربیت هزاران شاگرد در سایه مبارزات علنی علیه بنی‌امیه در جامعه نیز از جمله اقدامات امام صادق ﷺ است.

سایر نکات درسی

به ارتباطی بین فعالیت‌های امام سجاد و امام باقر ﷺ و ظهور داره که مهمه بدوید؛ در اثر فعالیت‌های امام سجاد ﷺ و قوت گرفتن مجدد شیعیان و ضعف تدریجی بنی‌امیه، زمان معرفی اسلام اصیل در دوران امام باقر ﷺ فرارسید و ایشان یک نهضت علمی و فرهنگی بزرگ را آغاز کرد.

۷۱ - گزینه ۱ (تألیفی، دین و زندگی ۱ - درس ۴ - صفحه ۴۸)

از نظر منکران معاد، مرگ پایان زندگی است و هر انسانی پس از مدتی زندگی در دنیا، دفتر عمرش بسته می‌شود و حیات او پایان می‌یابد و رهسپار نیستی می‌گردد. به همین دلیل می‌گویند: «قالوا

که فرمان یافته‌ای و هم‌چنین آنان که با تو به خدا روی آورده‌اند و سرکشی و طغیان نکنید که او بدان چه می‌کنید، بیناست.»

توجه

عبارت «فاستقم كما امرت»، خطاب به خود پیامبر ﷺ است.

۷۵- **گزینۀ** (دافل ریاضی ۹۷، دین و زندگی ۳- درس ۱۰- صفحه‌های

۱۳۹ و ۱۳۰- درس ۱۳- صفحه ۱۶۵)

عبارت «جَعَلَ بَيْنَكُمْ مَوَدَّةً وَ رَحْمَةً: میان شما «دوستی» و «رحمت» قرار داد.» از آیه ۲۱ سوره روم به تشکیل خانواده و ایجاد مودت و دوستی میان زن و مرد سخن می‌گوید، پس جمله‌ای که انتخاب می‌کنیم باید در ارتباط با حوزه خانواده باشد.

خانواده، کانون رشد فضیلت‌ها و پاکی‌ها و محل تربیت نسل‌های خلاق، توانمند و باهمت است: تحکیم این بنیان سبب رشد فضایل اخلاقی در جامعه، کاهش فساد و جرم و حضور انسان‌های بافضیلت و کارآمد می‌گردد و اگر بنیان خانواده سست شود، فساد و تباهی گسترش می‌یابد. پس جمله «مواظبت و حراست از بنیان خانواده که مانع گسترش بسیاری از مشکلات اخلاقی و فرهنگی می‌شود.» صحیح است.

۸۳- گزینه ۳ (فارح ۹۶ با تغییر، زبان ۲، درس ۲، صفحه ۶۴)
یا باید ساعات کاریش معقول باشد، یا سلامتیش به خطر خواهد افتاد.
۱ فعال ۲ کلی، همگی ۳ راحت ۴

۸۴- گزینه ۳ (تألیفی، زبان ۲، درس ۱، صفحه ۲۵)
الان مطمئن نیستم کی وقتم آزاد خواهد بود. با این حال، اجازه بدهید زمان خاص (مشخص) را برای دیدار معین کنیم.
۱ آشنا ۲ اجتماعی ۳ مسئول ۴

۸۵- گزینه ۲ (دافل هنر ۹۶ با تغییر، زبان ۳، درس ۲، صفحه ۶۷)
تو واقعاً اشتباه فاحشی انجام داده‌ای. اصرار دارم اقدامی فوری کنی تا اوضاع درست شود.
۱ عمیق ۲ کامل ۳ غیررسمی ۴

۸۶- گزینه ۲ (فارح ۹۶ با تغییر، زبان ۳، درس ۲، صفحه ۶۷)
متأسفانه ما اکنون در جامعه‌ای زندگی می‌کنیم که موفقیت را عمدتاً با در نظر داشتن دارایی‌های مادی‌مان می‌سنجد.
۱ فاجعه‌بار ۲ به لحاظ فیزیکی ۳ ۴ بادقت

۸۷- گزینه ۳ (فارح ۹۶، زبان ۲، درس ۲، صفحه ۵۳)
دختر جوان در حال سبک و سنگین کردن امکان یافتن کار در یک شرکت خارجی با حقوق مناسب است.
۱ پیشنهاد دادن ۲ مقایسه کردن ۳ آماده کردن ۴

کلوزتست

به تمام برقی که در خانه‌تان استفاده می‌کنید فکر کنید. شما احتمالاً تلویزیون، ماشین لباسشویی، کامپیوتر، لامپ، ماکروفر و خیلی چیزهای دیگر دارید. تمام این چیزها با برق کار می‌کنند. برق می‌تواند از گرمای احتراق مواد شیمیایی (همچون سوختن زغال‌سنگ) یا حرکت باد و آب تولید شود. برق حاصل از احتراق مواد شیمیایی یک منبع تجدیدناپذیر است، یعنی دیر یا زود سوختی که برق را تولید می‌کند تمام خواهد شد. انرژی هسته‌ای اورانیم را به عنوان سوخت استفاده می‌کند. اورانیم یک منبع زیست‌محیطی است که نسبت به سوخت‌های فسیلی همچون زغال‌سنگ و گاز طبیعی، مقدار خیلی بیشتری از آن در دنیا داریم. هم‌چنین انرژی هسته‌ای خیلی بیشتر از انرژی سنتی سوخت فسیلی پایدار می‌ماند.

۸۸- گزینه ۲ (تألیفی، زبان ۲، درس ۱، صفحه ۲۷)
۱ به تدریج ۲ به خصوص ۳ دائماً ۴

۸۹- گزینه ۱ (تألیفی، زبان ۳، درس ۳، صفحه ۸۶)
۱ باید تولید کند. ۲ مجبور است تولید شود. ۳ بهتر است تولید کند. ۴

۹۰- گزینه ۱ (تألیفی، زبان ۲، درس ۲، صفحه ۵۴)
۱ پژوهش ۲ مناسب ۳ لزوماً ۴ اختراع ۳ درک ۴

۹۱- گزینه ۲ (تألیفی، زبان ۲، درس ۲، صفحه ۵۹)
۱ اصلی ۲ طبیعی ۳ انرژی ۴

زبان انگلیسی

۷۶- گزینه ۳ (دافل زبان ۹۶، زبان ۲، درس ۲، صفحه ۶۵)
از وقتی در سال گذشته بازی فوتبال را به آلمان باختند، تمام بازی‌های دیگر را به آسانی پیروز شده‌اند.
since وقتی دلالت بر مبدأ زمان برای حال کامل داشته باشد، بعد از آن گذشته ساده استفاده می‌شود.

۷۷- گزینه ۲ (تألیفی، زبان ۳، درس ۲، صفحه ۵۷)
این پژوهش هم‌چنین از دانشجویانی که در جلسات کارگاه شرکت کردند، درخواست کرد تا میزان تأثیر جلسات بر سطح استرسشان را نمره‌دهی کنند.
adjective clause بعد از اسم آمده که نیازمند یک relative pronoun (در این جا who) و یک فعل است؛ پس تنها با ۴ تکمیل می‌شود. مشکل ۲ این است که اسم مورد توصیف را دوباره در شکل ضمیر (they) تکرار کرده است.

۷۸- گزینه ۲ (تألیفی، زبان ۱، درس ۴، صفحه ۱۱)
هر سال پدرم تمام اعضای خانواده را صدا می‌زند تا بحث کنیم برای تعطیلات باید به کجا برویم.
حرف اضافه در عبارت فعلی go on vacation همیشه on است.

۷۹- گزینه ۱ (تألیفی، زبان ۳، درس ۲، صفحه ۶۰)
اگر پلیس‌ها می‌دانستند دزد کجا مخفی شده است، در اسرع وقت او را می‌گرفتند.
شرطی نوع دوم است که در آن if clause با گذشته ساده و main clause با would می‌آید.

۸۰- گزینه ۲ (دافل هنر ۹۶ با تغییر، زبان ۳، درس ۳، صفحه ۷۵)
سن واقعی اش ۴۵ بود، نه ۴۰ که آن را در فرمش گفته بود.
۱ متنوع ۲ اساسی؛ ابتدایی ۳ هدفمند ۴

۸۱- گزینه ۳ (دافل هنر ۹۶، زبان ۳، درس ۱، صفحه ۳۲)
یکی از اعضای باشگاه سؤالی مطرح کرد، اما آن را جدی نگرفتند، چون همه اتفاق نظر داشتند که کاملاً به موضوع بحث نامربوط است.
۱ مطمئناً ۲ مناسب ۳ لزوماً ۴

۸۲- گزینه ۲ (دافل زبان ۹۶ با تغییر، زبان ۳، درس ۱، صفحه ۱۹)
اگر قلبتان مشتاق باشد، هزار راه می‌سازد، اما اگر نباشد، هزار بهانه می‌سازد.
۱ عمیق ۲ فعال ۳ فوری، سریع ۴

۹۲- گزینه ۳

(تألیفی، زبان، درس ۱، صفحه ۲۰)

- ۱ تولید کردن ۲ شامل شدن ۳ احاطه کردن

متن اول

بیماری قلبی عامل اصلی مرگ در جوامع غربی است. این عامل باعث یک سوم از مرگ‌ها در آمریکا و بیش از نیمی از مرگ‌ها در میان افراد میانسال است. بیماری قلبی در اوایل قرن بیستم در آمریکا نسبتاً نادر بود، اما از آن زمان رشد زیادی داشته که البته از سال ۱۹۶۰ به بعد افت کمی داشته است. بیماری قلبی را معمولاً یک بیماری زندگی مدرن می‌دانند که عادات و استرس جوامع صنعتی به آن دامن می‌زنند. شواهد این ایده از این مطلب به دست می‌آید که جوامع غیرغربی نرخ نسبتاً کمی در بیماری قلبی دارند و نرخ بیماری قلبی در میان مهاجران به آمریکا همچون ژاپنی‌آمریکایی‌ها و چینی‌آمریکایی‌ها نسبت به کسانی که در کشور زادگاهشان می‌مانند، بالاتر است. این موضوع نشان می‌دهد که چیزی در محیط زندگی غربی باعث گسترش این بیماری می‌شود.

بیماری قلبی معمولاً به خاطر تشکیل ماده چربی به نام پلاک در دیواره‌های سرخرگ‌های کرونری است که رگ‌هایی است که خون را به قلب می‌رسانند. اگر سرخرگ‌ها بیش از اندازه باریک یا مسدود شوند، فرد ممکن است دچار حمله قلبی (مرگ قسمتی از بافت ماهیچه قلب) شود. در میان عوامل زیادی که مشخص شده با خطر حمله قلبی ارتباط دارند، می‌توان به فشار خون (یا هایپرنتنشن)، سابقه بیماری قلبی در میان بستگان نزدیک (که نشان از تمایل ژنتیکی احتمالی به این بیماری است)، استعمال دخانیات، اضافه وزن نسبتاً زیاد و سطح بالای ماده چرب به نام کلسترول در خون اشاره کرد. (دافل هنر ۹۶)

۹۳- گزینه ۲ براساس متن، بیماری قلبی در چه زمانی شروع به افزایش کرد؟ «پس از آغاز قرن بیستم»

- ۱ چند سال قبل از ۱۹۶۰
۲ وقتی مردم شروع به ترک وطنشان کردند.
۳ وقتی تعداد افراد میانسال افزایش یافت.

۹۴- گزینه ۳ منظور نویسنده از this idea در پاراگراف ۱ چیست؟ «این است که افزایش بیماری قلبی محصول زندگی مدرن است.»

- ۱ این که بیماری قلبی عامل اصلی مرگ در آمریکاست.
۲ این که غیرآمریکایی‌ها نرخ پایین‌تری از بیماری قلبی دارند.
۳ این که صنعتی‌سازی یک جامعه بسیار استرس‌زا است.

۹۵- گزینه ۱ کدام یک از موارد زیر در مورد «نسبت به کسانی که در وطنشان می‌مانند» (پاراگراف ۱) صحیح است؟ «آن‌ها افرادی هستند که در کشورهای غیرغربی کشورشان را ترک نمی‌کنند.»

- ۲ احتمال بیماری قلبی آن‌ها بیشتر است، چون سبک زندگی سالمی ندارند.
۳ آن‌ها ژاپنی‌آمریکایی‌ها و چینی‌آمریکایی‌هایی هستند که به وطنشان برمی‌گردند.
۴ آن‌ها افرادی از کشورهای غیرغربی هستند که ظاهراً سابقه خانوادگی در بیماری قلبی دارند.

۹۶- گزینه ۴ کدام یک از موارد زیر در متن تعریف نشده است؟ «بستگان نزدیک (پاراگراف ۲)»

- ۱ پلاک (پاراگراف ۲)
۲ سرخرگ‌های کرونری (پاراگراف ۲)
۳ حمله قلبی (پاراگراف ۲)

متن دوم

پروتئین نقش بسیار مهمی در سلامت، زیبایی و برنامه ضدپیری ایفا می‌کند. پروتئین ماده اصلی حیات است. در واقع، واژه پروتئین از کلمه یونان باستان به معنای «از اهمیت نخست» می‌آید.

بدن نمی‌تواند بدون آن رشد یا عمل کند. پروتئین پس از هضم، به صورت آمینواسیدها تجزیه می‌شود، که سپس این آمینواسیدها را سلول‌ها برای ترمیم خود استفاده می‌کنند. از آنجایی که بدن انسان فقط می‌تواند ۱۱ تا از ۲۰ آمینواسید که برای حیات ضروری است را تولید می‌کند، ۹ تای دیگر را باید از طریق دریافت پروتئین رژیم می‌پایا کرد.

بدون پروتئین کافی، بدن ما وارد حالت پیری سریع می‌شود. عضلات، اندام‌ها، استخوان‌ها، غضروف‌ها، پوست و پادتن‌هایی که در برابر بیماری از ما محافظت می‌کنند، همگی از پروتئین ساخته شده‌اند. حتی آنزیم‌هایی که در واکنش‌های شیمیایی مهم بدن - از هضم تا سلول‌سازی - نقش دارند، از پروتئین ساخته شده‌اند. اگر سلول‌هایتان دسترسی کامل به تمام آمینواسیدهای ضروری نداشته باشند، ترمیم سلولی ناتمام و هم‌چنین کندتر خواهد شد.

لازم به ذکر است که توجه کنیم پروتئین نمی‌تواند در بدن ذخیره شود، بنابراین برای سلامت و ترمیم سلولی بهینه، باید منبع خوبی از پروتئین باکیفیت در هر وعده غذایی مصرف کنیم. (فارج ۹۶)

۹۷- گزینه ۱ این متن عمدتاً کدام ابعاد پروتئین را مورد بحث قرار می‌دهد؟ «چه کاری می‌کند.»

- ۲ از چه چیز تشکیل شده است.
۳ چگونه تولید می‌شود.
۴ کجا قابل یافتن است.

۹۸- گزینه ۲ کدام یک از گزینه‌های زیر در مورد ریشه واژه «پروتئین» صحیح است؟ «واژه اصلی که پروتئین از آن ریشه می‌گیرد، به معنای چیزی است که با اهمیت پروتئین برای بدن انسان مطابقت می‌کند.»

- ۱ با واژه‌هایی به معنای سلامت، زیبایی و ضدپیری مرتبط است.
۲ از واژه‌ای در زبان انگلیسی می‌آید که معنایی مشابه با واژه‌ای یونانی به معنای «از اهمیت نخست» است.

۳ به واژه‌ای در زبان یونانی برمی‌گردد که پس از کشف نقش پروتئین‌ها در مراقبت از سلامت، ابداع شد.

۹۹- گزینه ۲ براساس متن، کدام یک از موارد زیر در مورد پروتئین صحیح نیست؟ «منبع تمام آمینواسیدهایی که بدن انسان برای عملکرد درست به آن‌ها نیاز دارد، پروتئینی است که مصرف می‌کنیم.»

- ۱ منبع آمینواسیدهایی است که سلول‌های انسان برای ترمیم به آن‌ها نیاز دارند.
۲ آن‌چه بدن انسان برای محافظت از خود در برابر بیماری‌ها استفاده می‌کند، از پروتئین ساخته شده است.
۳ سلول‌های ما برای ترمیم خود نیازمند تعدادی آمینواسید هستند که بعضی از آن‌ها از طریق مصرف پروتئین رژیم می‌فراهم می‌شوند.

۱۰۰- گزینه ۱ می‌توان از متن فهمید که آنزیم‌ها در فرایند سلول‌سازی نقش دارند.

- ۲ برای تولید پروتئین در بدن مورد نیاز هستند.
۳ دسترسی به آمینواسیدها را برای سلول‌های ما ممکن می‌سازند.
۴ محصول تعدادی از فرایندهای شیمیایی ضروری در بدن انسان هستند.

آزمون اختصاصی: سراسری انسانی ۹۸ خارج کشور

ریاضی

۱۰۱- گزینه ۱

(فارج انسانی ۹۸، ریاضی و آمار ۱- فصل ۱- درس ۳-

صفحه‌های ۳۳ تا ۳۵)

مخرج کسر اول را به کمک اتحاد مزدوج تجزیه می‌کنیم:

$$\frac{2a}{a^2 - 4b^2} + \frac{1}{a+2b} - \frac{1}{a-2b}$$

$$= \frac{2a}{(a-2b)(a+2b)} + \frac{1}{a+2b} - \frac{1}{a-2b}$$

مخرج مشترک این سه کسر، عبارت $(a-2b)(a+2b)$ است، پس:

$$\frac{2a}{(a-2b)(a+2b)} + \frac{1(a-2b)}{(a+2b)(a-2b)} - \frac{1(a+2b)}{(a-2b)(a+2b)}$$

$$= \frac{2a}{(a-2b)(a+2b)} + \frac{a-2b}{(a+2b)(a-2b)} - \frac{a+2b}{(a-2b)(a+2b)}$$

$$= \frac{2a + a - 2b - a - 2b}{(a-2b)(a+2b)} = \frac{2a - 4b}{(a-2b)(a+2b)}$$

در صورت از ۲ فاکتور می‌گیریم و کسر را ساده می‌کنیم:

$$\frac{2(a-2b)}{(a-2b)(a+2b)} = \frac{2}{a+2b}$$

۱۰۲- گزینه ۲

(فارج انسانی ۹۸، ریاضی و آمار ۱- فصل ۱- درس ۳-

صفحه‌های ۳۳ تا ۳۵)

 $x = 1$ جواب معادله است، پس جای تمام x ها، عدد ۱ را قرار می‌دهیم:

$$\frac{4}{a-2x} + \frac{a}{x+1} = \frac{a}{x} \xrightarrow{x=1} \frac{4}{a-2} + \frac{a}{2} = a$$

$$\Rightarrow \frac{4}{a-2} = a - \frac{a}{2} \Rightarrow \frac{4}{a-2} = \frac{a}{2}$$

طرفین وسطین می‌کنیم:

$$a(a-2) = 2(4) \Rightarrow a^2 - 2a = 8 \Rightarrow a^2 - 2a - 8 = 0$$

به کمک اتحاد جمله مشترک، عبارت آخر را تجزیه می‌کنیم:

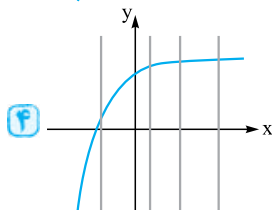
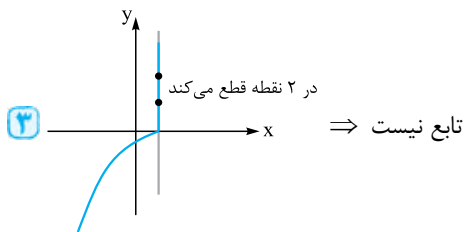
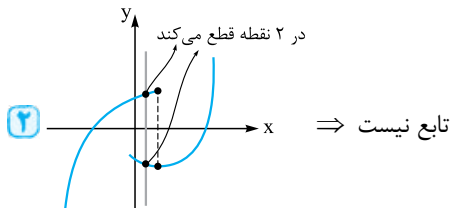
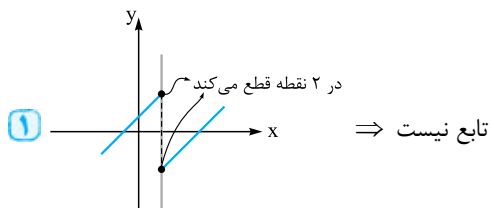
$$(a-4)(a+2) = 0 \Rightarrow \begin{cases} a = 4 \\ a = -2 \end{cases}$$

۱۰۳- گزینه ۲

(فارج انسانی ۹۸، ریاضی و آمار ۱- فصل ۲- درس ۱-

صفحه ۴۶)

اگر خطی موازی محور y ها پیدا شود که نمودار را در بیش از یک نقطه قطع کند، آن نمودار نشان‌دهنده یک تابع نیست. چنین خطی در نمودار ۱، ۲ و ۳ وجود دارد، ولی در نمودار ۴ وجود ندارد.

چون تمام خط‌های عمودی حداکثر در یک نقطه، نمودار را قطع می‌کنند، تابع است.

۱۰۴- گزینه ۲

(فارج انسانی ۹۸، ریاضی و آمار ۱- فصل ۲- درس ۴-

صفحه‌های ۶۶ تا ۷۰)

با داشتن تابع درآمد و تابع هزینه، تابع سود را می‌نویسیم:

هزینه - درآمد = سود

$$\Rightarrow P(x) = \left(-\frac{1}{3}x^2 + 28x\right) - (16x + 55)$$

$$\Rightarrow P(x) = -\frac{1}{3}x^2 + 28x - 16x - 55$$

$$\Rightarrow P(x) = -\frac{1}{3}x^2 + 12x - 55$$

الان باید ماکزیمم تابع $P(x) = -\frac{1}{3}x^2 + 12x - 55$ را حساب کنیم.ابتدا x_S :

$$x_S = \frac{-b}{2a} = \frac{-12}{2(-\frac{1}{3})} = \frac{12}{\frac{2}{3}} = \frac{36}{2} = 18$$

کافی است $P(18)$ را حساب کنیم:

$$P(18) = -\frac{1}{3}(18)^2 + 12(18) - 55 = -108 + 216 - 55 = 53$$

۱۰۵- گزینه ۲

(فارج انسانی ۹۸، ریاضی و آمار ۱- فصل ۳- درس ۳-

صفحه‌های ۸۹ تا ۹۸)

داده‌ها را از کوچک به بزرگ مرتب می‌کنیم:

۷, ۸, ۹, ۱۰, ۱۰, ۱۱, ۱۲, ۱۴, ۱۵, ۱۷, ۱۸, ۱۸

تعداد داده‌ها ۱۲ تا است، پس میانگین داده ششم و هفتم میانه است:

$$Q_2 = \frac{11+12}{2} = 11/5$$

حالا مقدار $g \times f$ را در $x=1$ ، $x=2$ ، $x=3$ حساب می‌کنیم:

$$\left. \begin{aligned} (g \times f)(1) &= g(1) \times f(1) = 1 \times 2 = 2 \\ (g \times f)(2) &= g(2) \times f(2) = 3 \times 4 = 12 \\ (g \times f)(3) &= g(3) \times f(3) = 2 \times 3 = 6 \end{aligned} \right\} \Rightarrow \text{برد} = \{2, 6, 12\}$$

۱۰۹- گزینه ۲ (فارج انسانی ۹۸، ریاضی و آمار ۳- فصل ۱- درس ۱- صفحه‌های ۱۵ تا ۱۸)

از خانهای شروع به پرکردن می‌کنیم که محدودیت بیشتری دارد. چون قرار است عدد فرد باشد، پس محدودیت فقط برای رقم یکان است (یکان باید فرد باشد). در این جا ترتیب پرشدن خانه‌ها به صورت مقابل است: یکان، ده‌ها، صدگان، دهگان، یکی از ارقام ۱ و ۷ باید در یکان باشد، پس یکان ۲ حالت دارد:

$$\begin{aligned} & \frac{2}{\text{یکان دهگان}} \times \frac{2}{\text{صدگان هزارگان}} \times \frac{2}{\text{ده هزارگان}} \\ & \text{حالا از ۵ عدد باقی‌مانده یکی را در ده هزارگان قرار می‌دهیم:} \\ & \frac{2}{\text{یکان دهگان}} \times \frac{2}{\text{صدگان هزارگان}} \times \frac{2}{\text{ده هزارگان}} \\ & \text{رقم هزارگان ۴ حالت، رقم صدگان ۳ حالت و رقم دهگان ۲ حالت دارد:} \\ & \frac{2}{\text{یکان دهگان}} \times \frac{2}{\text{صدگان هزارگان}} \times \frac{2}{\text{ده هزارگان}} = 24 \end{aligned}$$

۱۱۰- گزینه ۳ (فارج انسانی ۹۸، ریاضی و آمار ۳- فصل ۱- درس ۲- صفحه‌های ۱۴ تا ۲۱)

فضای نمونه‌ای پرتاب دو تاس را حساب می‌کنیم:

$$n(S) = \frac{6}{\text{تاس اول}} \times \frac{6}{\text{تاس دوم}} = 36$$

حالا متمم پیشامد گفته شده را می‌نویسیم، یعنی به جای پیشامد «مجموع دو عدد رو شده کم‌تر از ۱۰ باشد»، پیشامد «مجموع دو عدد رو شده بزرگ‌تر یا مساوی ۱۰ باشد» را حساب می‌کنیم:

$$A' = \{ \underbrace{(4,6), (5,5), (6,4)}_{\text{مجموع ۱۰ باشد}}, \underbrace{(5,6), (6,5), (6,6)}_{\text{مجموع ۱۱ باشد}} \}$$

$\Rightarrow n(A') = 6$
پس تعداد حالتی که جمع دو عدد رو شده کم‌تر از ۱۰ است برابر با $36 - 6$ یعنی ۳۰ می‌باشد.

در نتیجه احتمال وقوع این پیشامد برابر است با:

$$p(A) = \frac{n(A)}{n(S)} = \frac{30}{36} = \frac{5}{6}$$

۱۱۱- گزینه ۱ (فارج انسانی ۹۸، ریاضی و آمار ۳- فصل ۲- درس ۱- صفحه ۵۶)

در دنباله فیبوناتچی با رابطه بازگشتی $a_{n+2} = a_{n+1} + a_n$ ، هر جمله برابر است با مجموع دو جمله قبلی‌اش، حالا با داشتن $a_1 = 1$ و $a_2 = 2$ ، پله پله به جمله یازدهم می‌رسیم:

$$\begin{array}{ccccccccccc} 1 & + & 2 & = & 3 & + & 5 & = & 8 & + & 13 & = & 21 & + & 34 & = & 55 & + & 89 & = & 144 \\ \uparrow & & \uparrow & & \uparrow & & \uparrow & & \uparrow & & \uparrow & & \uparrow & & \uparrow & & \uparrow & & \uparrow & & \uparrow \\ 1 & , & 2 & , & 3 & , & 5 & , & 8 & , & 13 & , & 21 & , & 34 & , & 55 & , & 89 & , & 144 \end{array}$$

میانۀ نیمۀ اول و نیمۀ دوم داده‌ها به ترتیب چارک اول و چارک سوم داده‌ها هستند. آن‌ها را حساب می‌کنیم:

$$\begin{array}{ccc} \text{نیمۀ اول} & & \text{نیمۀ دوم} \\ 7, 8, 9, 10, 11 & & 12, 14, 15, 17, 18, 18 \\ \downarrow & & \downarrow \\ Q_1 = 9/5 & & Q_3 = 17/5 \end{array}$$

داده‌های بین $Q_1 = 9/5$ و $Q_3 = 17/5$ را می‌نویسیم: $10, 10, 11, 12, 14, 15$

اول میانگین را حساب می‌کنیم: $\frac{\text{مجموع}}{\text{تعداد}} = \frac{72}{6} = 12$

حالا انحراف معیار را به دست می‌آوریم:

$$\sigma^2 = \frac{(10-12)^2 + (10-12)^2 + (11-12)^2 + (12-12)^2 + (14-12)^2 + (15-12)^2}{6} + \frac{(14-12)^2 + (15-12)^2}{6}$$

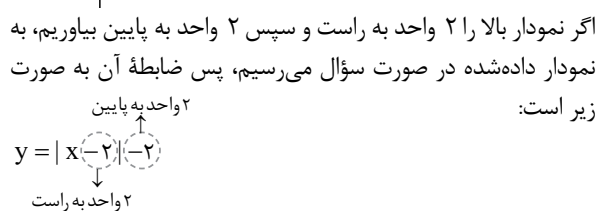
$$\Rightarrow \sigma^2 = \frac{4+4+1+0+4+9}{6} = \frac{22}{6} = \frac{11}{3} \approx 3.67$$

$$\Rightarrow \sigma = \sqrt{3.67} \approx 1.91$$

چون $1/9^2 = 3/61$ و $2/1^2 = 4/41$ ، پس نزدیک‌ترین مقدار به $\sqrt{3.67}$ برابر $1/9$ است.

۱۰۶- گزینه ۳ (فارج انسانی ۹۸، ریاضی و آمار ۲- فصل ۲- درس ۲- صفحه‌های ۳۰ تا ۴۴)

بارد گزینه هم می‌رسیم به جواب: می‌دانیم نمودار تابع $y = |x|$ به صورت روبه‌رو است:

۱۰۷- گزینه ۱ (فارج انسانی ۹۸، ریاضی و آمار ۲- فصل ۲- درس ۲- صفحه‌های ۳۷ تا ۳۹)

یک بار جای x ، عدد $3/4$ و یک بار $-1/4$ را قرار می‌دهیم:

$$\bullet f(x) = 2[x] + [-x] \Rightarrow f\left(\frac{3}{4}\right) = 2\left[\frac{3}{4}\right] + \left[-\frac{3}{4}\right] = 2\left[\frac{1}{5}\right] + \left[-\frac{1}{5}\right] = 2 + (-2) = 0$$

$$\bullet f(x) = 2[x] + [-x] \Rightarrow f\left(-\frac{1}{4}\right) = 2\left[-\frac{1}{4}\right] + \left[-\left(-\frac{1}{4}\right)\right] = 2\left[-\frac{0}{5}\right] + \left[\frac{0}{5}\right] = -2 + 0 = -2$$

پس: $f\left(-\frac{1}{4}\right) + f\left(\frac{3}{4}\right) = -2 + 0 = -2$

۱۰۸- گزینه ۲ (فارج انسانی ۹۸، ریاضی و آمار ۲- فصل ۲- درس ۳- صفحه‌های ۴۹ تا ۵۳)

اول دامنه تابع $g \times f$ را حساب می‌کنیم:

$$D_{g \times f} = D_g \cap D_f = \{3, 2, 6, 1\} \cap \{1, 2, 4, 3\} = \{1, 2, 3\}$$

۱۱۶- گزینه ۲ (فارج انسانی ۹۸، ریاضی و آمار ۲- فصل ۱- درس ۱-)

صفحه‌های ۶۹ و ۷۰

برای گزاره‌های هر چهار گزینه، جدول ارزش‌گذاری می‌نویسیم. هر کدام که ستون نهایی مربوط به گزاره سمت چپ و گزاره سمت راست یکسان نشود جواب است.

p	q	$p \vee q$	$p \wedge (p \vee q)$
د	د	د	د
د	ن	د	د
ن	د	د	ن
ن	ن	ن	ن

هم‌ارزی
برقرار
است. \rightarrow ۲ ستون یکسان‌اند

p	q	$p \wedge q$	$p \vee (p \wedge q)$
د	د	د	د
د	ن	ن	د
ن	د	ن	ن
ن	ن	ن	ن

هم‌ارزی
برقرار
است. \rightarrow ۲ ستون یکسان‌اند

p	q	$\sim p$	$\sim p \vee q$	$p \Rightarrow q$
د	د	ن	د	د
د	ن	ن	ن	د
ن	د	د	د	ن
ن	ن	د	د	د

هم‌ارزی
برقرار
نیست. \rightarrow ۲ ستون یکسان نیستند

p	q	$\sim p$	$\sim p \vee q$	$p \Rightarrow q$
د	د	ن	د	د
د	ن	ن	ن	ن
ن	د	د	د	د
ن	ن	د	د	د

هم‌ارزی
برقرار
است. \rightarrow ۲ ستون یکسان‌اند

۱۱۷- گزینه ۱ (فارج انسانی ۹۸، ریاضی و آمار ۲- فصل ۲- درس ۱-)

صفحه‌های ۳۰ تا ۳۳

اگر زوج مرتبی روی نیمساز ناحیه اول و سوم باشد، مؤلفه اول و دوم آن با هم برابر است. در هر سه زوج مرتب داده‌شده، مؤلفه اول و دوم را برابر قرار می‌دهیم:

$$\bullet (n^2 - 3n, 4) \Rightarrow n^2 - 3n = 4 \Rightarrow n^2 - 3n - 4 = 0$$

$$\Rightarrow (n-4)(n+1) = 0 \Rightarrow \begin{cases} n = 4 \\ n = -1 \end{cases}$$

۱۱۲- گزینه ۲ (فارج انسانی ۹۸، ریاضی و آمار ۳- فصل ۲- درس ۲-)

صفحه‌های ۶۹ و ۷۰

اعداد بخش‌پذیر بر ۳ که بزرگ‌ترین آن‌ها ۱۵۰ باشد به صورت $150, 144, 147, \dots$

پس ما با یک دنباله حسابی با اختلاف مشترک $d = -3$ ، جمله اول $a_1 = 150$ و تعداد جمله $n = 35$ طرفیم.

$$S_n = \frac{n}{2}(2a_1 + (n-1)d)$$

$$\Rightarrow S_{35} = \frac{35}{2}(2(150) + (35-1)(-3)) = \frac{35}{2}(300 - 102)$$

$$= \frac{35}{2} \times 198 = 35 \times 99 = 3465$$

۱۱۳- گزینه ۲ (فارج انسانی ۹۸، ریاضی و آمار ۳- فصل ۳- درس ۱-)

صفحه‌های ۷۶ تا ۸۵

جمله اول $a_1 = 224$ و نسبت مشترک $r = \frac{1}{3}$ و جمله n ام برابر با $a_n = 7$ است. به کمک جمله عمومی دنباله هندسی، n را پیدا می‌کنیم:

$$a_n = a_1 r^{n-1} \Rightarrow 7 = 224 \times \left(\frac{1}{3}\right)^{n-1} \Rightarrow \frac{7}{224} = \left(\frac{1}{3}\right)^{n-1}$$

$$\Rightarrow \frac{1}{32} = \left(\frac{1}{3}\right)^{n-1} \Rightarrow \left(\frac{1}{3}\right)^5 = \left(\frac{1}{3}\right)^{n-1}$$

$$\Rightarrow 5 = n-1 \Rightarrow n = 6$$

پس باید مجموع ۶ جمله اول یک دنباله هندسی با جمله اول

$a_1 = 224$ و نسبت مشترک $r = \frac{1}{3}$ را حساب کنیم:

$$S_n = \frac{a_1(1-r^n)}{1-r}$$

$$\Rightarrow S_6 = \frac{224(1-(\frac{1}{3})^6)}{1-\frac{1}{3}} = \frac{224(1-\frac{1}{64})}{\frac{2}{3}} = \frac{224 \times \frac{63}{64}}{\frac{2}{3}} = \frac{224 \times 63 \times \frac{3}{2}}{2} = \frac{224 \times 63}{1} = 7 \times 63 = 441$$

۱۱۴- گزینه ۲ (فارج انسانی ۹۸، ریاضی و آمار ۳- فصل ۳- درس ۲-)

صفحه‌های ۹۱ تا ۹۳

پایه‌ها را به ۲ تبدیل می‌کنیم:

$$\bullet \sqrt[3]{16} = \sqrt[3]{2^4} = 2^{\frac{4}{3}}$$

$$\bullet \left(\frac{1}{4}\right)^{-5/8} = 4^{5/8} = (2^2)^{5/8} = 2^{2 \times 5/8} = 2^1 = 2$$

حالا سه عدد را در هم ضرب می‌کنیم. چون پایه‌ها برابر شد، کافی است توان‌ها را با هم جمع کنیم:

$$2^{\frac{4}{3}} \times \sqrt[3]{16} \times \left(\frac{1}{4}\right)^{-5/8} = 2^{\frac{4}{3}} \times 2^{\frac{4}{3}} \times 2^1 = 2^{(\frac{4}{3} + \frac{4}{3} + 1)} = 2^2 = 4$$

۱۱۵- گزینه ۲ (فارج انسانی ۹۸، ریاضی و آمار ۱- فصل ۳- درس ۱-)

صفحه‌های ۷۹ و ۸۰

در صفحه ۹۳ کتاب درسی دهم داریم: آمارها از یک نمونه به نمونه دیگر تغییر می‌کنند؛ این در حالی است که پارامترهای جامعه همیشه ثابت‌اند.

۱۲۰- گزینه (فارج انسانی ۹۸، ریاضی و آمار ۳- فصل ۱- درس ۲-)

صفحه‌های ۱۳ تا ۲۱

اول تعداد اعضای فضای نمونه‌ای را حساب می‌کنیم.
می‌خواهیم از ۱۲ سیب (۸ سالم و ۴ لکه‌دار)، ۳ سیب انتخاب کنیم:

$$n(S) = \binom{12}{3} = \frac{12!}{9!3!} = \frac{12 \times 11 \times 10 \times 9!}{9! \times 6} = 220$$

حالا تعداد اعضای پیشامد مطلوبمان (۲ سیب سالم و ۱ سیب لکه‌دار) را حساب می‌کنیم:

۲ سیب سالم باشند

$$n(A) = \binom{8}{2} \times \binom{4}{1} = \frac{8 \times 7}{2} \times 4 = 28 \times 4$$

۱ سیب لکه‌دار باشد

$$p(A) = \frac{n(A)}{n(S)} = \frac{28 \times 4}{220} = \frac{28}{55}$$

پس:

۱۱۸- گزینه (فارج انسانی ۹۸، ریاضی و آمار ۲- فصل ۳- درس ۱-)

صفحه‌های ۶۰ و ۶۱

جدول زیر اطلاعات سؤال را نشان می‌دهد:

	کالای ۱	کالای ۲	کالای ۳
قیمت اولیه	۲۰۰۰	۷۵۰۰	۳۵۰۰
قیمت ثانویه	۳۰۰۰	۱۰۰۰۰	۵۰۰۰
میزان مصرف	۶۰	۱۰۰	۸۰

شاخص بهای این سه کالا را حساب می‌کنیم:

$$\frac{60 \times 3000 + 100 \times 10000 + 80 \times 5000}{60 \times 2000 + 100 \times 7500 + 80 \times 3500} \times 100$$

۳ تا صفر از اعداد حذف می‌کنیم

$$\frac{60 \times 3 + 100 \times 10 + 80 \times 5}{60 \times 2 + 100 \times 7.5 + 80 \times 3.5} \times 100$$

$$= \frac{180 + 1000 + 400}{120 + 750 + 280} \times 100 = \frac{1580}{1150} \times 100 = \frac{15800}{115} \approx 137/4$$

درصد تورم برابر است با: $137/4 - 100 = 37/4$

۱۱۹- گزینه (فارج انسانی ۹۸، ریاضی و آمار ۲- فصل ۳- درس ۲-)

صفحه‌های ۶۶ تا ۶۸

راه اول: چون $x = 10/5$ ، دقیقاً میانگین $x = 10$ و $x = 11$ در جدول است، پس y متناظر با درون‌یابی در $x = 10/5$ میانگین y مربوط به $x = 10$ و $x = 11$ است:

$10/5$

x	۹	۱۰	۱۱	۱۲	۱۳
y	۱۰۰	۱۵۰	۱۹۰	۲۵۰	۳۲۰

$$\frac{150 + 190}{2} = \frac{340}{2} = 170$$

راه دوم: ساعت $10/5$ بین ساعت‌های ۱۰ و ۱۱ قرار دارد. با استفاده از دو نقطه $A(10, 150)$ و $B(11, 190)$ معادله خط را می‌نویسیم:

$$m = \frac{y_B - y_A}{x_B - x_A} = \frac{190 - 150}{11 - 10} = 40$$

$$y - y_A = m(x - x_A) \Rightarrow y - 150 = 40(x - 10)$$

$$\xrightarrow{x=10/5} y - 150 = 40 \left(\frac{10}{5} - 10 \right)$$

$$\Rightarrow y - 150 = 20 \Rightarrow y = 170$$

می‌رسیم. به طور کل ۳ حالت اتفاق می‌افتد: هزینه > درآمد ← سود
در این سؤال هزینه‌ها بیشتر از درآمد است. ✓ هزینه < درآمد ← زیان
هزینه = درآمد ← رسیدن به نقطه سربه‌سر

۱۲۳- گزینه ۲ (دافل انسانی ۹۸، بخش ۱)

الف) سطوح خرد چهارگانه ← افراد، خانواده‌ها یا شرکت‌ها، انواع مؤسسات انتفاعی یا غیرانتفاعی، خیریه‌ها و ... (صفحه ۴۰)

حذف ۲ به علت کاربرد کلمه کلان

ب) از آن‌جا که ارزش کالاهای واسطه‌ای در درون کالاهای نهایی است در محاسبه تولید کل جامعه باید از محاسبه ارزش کالاهای واسطه‌ای صرف‌نظر، و فقط کالاهای نهایی را محاسبه کنیم. (صفحه ۴۵)

ج) کاشت سبزیجات در منزل برای مصرف خانگی ← از بازار عبور نمی‌کند ← پول در مقابل آن دریافت نمی‌شود ← در محاسبه تولید کل محاسبه نمی‌شود ← ۴ صحیح است. (صفحه ۴۱)

۱۲۴- گزینه ۲ (دافل انسانی ۹۸، بخش ۱ - صفحه‌های ۴۲ تا ۴۸)

$$\frac{1}{4} \times 44,000,000,000 = 11,000,000,000$$

جمع کل ارزش ماشین‌آلات + مواد غذایی + پوشاک را داده، با خدمات ارائه‌شده جمع می‌کنیم.

$$15,000,000,000 + 11,000,000,000 = 26,000,000,000$$

۱۶۱ میلیارد تومان ← این عدد هم در تولید ملی هم داخلی محاسبه می‌گردد.

$$\frac{2}{3} \times 45,000,000,000 = 30,000,000,000$$

الف) هزینه استهلاک - تولید ناخالص ملی = تولید خالص ملی

$$\text{استهلاک} - \text{تولید مردم کشور} + \text{کل ارزش تولیدات} = \text{تولید خالص ملی}$$

$$15,000,000,000 \rightarrow \text{کل تولیدات}$$

$$+ 45,000,000,000 \rightarrow \text{تولید مردمی که در خارج اقامت دارند.}$$

$$11,000,000,000 \rightarrow \text{خدمات ارائه‌شده}$$

$$206,000,000,000 \rightarrow \text{تولید ناخالص ملی}$$

$$161,000,000,000 \text{ راه سریع‌تر:}$$

$$45,000,000,000$$

$$206,000,000,000$$

$$206,000,000,000 - 30,000,000,000 = 176,000,000,000$$

حذف گزینه‌های ۱ و ۲

ب)

$$\frac{\text{استهلاک} - \text{تولید ناخالص داخلی} = \text{تولید خالص داخلی}}{\text{جمعیت کشور} \quad \text{جمعیت کشور} \quad \text{داخلی سرانه}}$$

$$\text{ارزش تولید} + \text{ارزش کل} = \text{تولید ناخالص داخلی}$$

$$\text{ارزش تولید} + \text{ارزش کل} = \text{تولید ناخالص داخلی}$$

$$15,000,000,000$$

$$161,000,000,000 \text{ یا } 44,000,000,000 \rightarrow \text{تولید خارجی‌ان مقیم کشور}$$

$$44,000,000,000 \text{ یا } 11,000,000,000 \rightarrow \text{خدمات ارائه‌شده}$$

$$205,000,000,000 \text{ یا } 205,000,000,000 \rightarrow \text{تولید ناخالص داخلی}$$

حذف گزینه‌های ۱ و ۲

اقتصاد

۱۲۱- گزینه ۱

(دافل انسانی ۹۸، بخش ۵ - صفحه ۱۲۱)

تحریم مالی ← مانع تراشی در مقابل مبادلات مالی، بانک‌ها و بیمه ←
الف) غلط است ← حذف گزینه‌های ۲ و ۴

۱۲۲- گزینه ۱

(دافل انسانی ۹۸، بخش ۱ - صفحه ۲۹)

در این سؤال ابتدا درآمد را محاسبه می‌کنیم:
 $P \times Q$ تعداد قیمت
سپس هزینه‌ها را محاسبه می‌کنیم.

دقت کنید عملکرد سالیانه است، پس مواردی که ماهیانه است را ضرب در ۱۲ ماه می‌کنیم.

اجاره‌بهای ماهیانه $12 \times$

حقوق کارگران $12 \times$ ← دقت کنید ۱۲ کارگر در کارگاه داریم.

۱۲ ماه $12 \times$ نفر \times حقوق

هزینه‌ها:

اجاره‌بها: ماهیانه $10,000,000$ ریال

$$\rightarrow 12 \times 10,000,000 = 120,000,000 \text{ سالانه}$$

حقوق ماهیانه هر نفر $700,000$

$$\rightarrow 12 \times 700,000 = 8,400,000 \text{ هر نفر}$$

$$\rightarrow 8,400,000 \times 12 = 100,800,000 \text{ حقوق سالانه کارگران}$$

مواد اولیه $\rightarrow 178,000,000$

$$\frac{25}{100} \times 100,800,000 = 25,200,000 \rightarrow \text{هزینه استهلاک}$$

$$\Rightarrow 424,000,000 \Rightarrow \text{جمع هزینه‌ها}$$

$$400 \times 900,000 = 360,000,000$$

درآمد:

هزینه < درآمد

$$360,000,000 - 424,000,000 = -64,000,000 \rightarrow \text{زیان}$$

چون درآمد کم‌تر از هزینه است، پس زیان داریم.

حذف گزینه‌های ۲ و ۳

حال هزینه که بیشتر است را از درآمد کسر می‌کنیم و به پاسخ صحیح

● با حل کردن بخش الف و ج به جواب می‌رسیم و نیازی به ادامه نیست، اما این‌جا به طور کامل پاسخ می‌دهیم.

$$205,000,000,000 - 30,000,000,000 = 175,000,000,000$$

تولید خالص داخلی

$$\frac{175,000,000,000}{35,000,000} = 5000 \rightarrow \text{حذف گزینه‌های ۱ و ۲}$$

● ۱۷۵ میلیارد تقسیم بر ۳۵ میلیون می‌شود ۵۰۰۰، اما در گزینه درست به اشتباه ۵ آمده است.

۱۲۵- گزینه ۲ (دافل انسانی ۹۸، بخش ۱ - صفحه ۲۴ تا ۲۴)

- الف) تولید لوازم تحریر ← صنعت ← حذف گزینه‌های ۱، ۳ و ۴
 ب) صید ماهی در دریاها و رودخانه‌ها ← برداشت محصول آماده در طبیعت ← حیات ← حذف ۱
 ج) فعالیت فرهنگی و هنری ← محصولات نرم یا خدمات ← حذف ۲
 د) تولید و تکثیر آبزیان در حوضچه‌های مخصوص ← احیا ← حذف گزینه‌های ۳ و ۴

۱۲۶- گزینه ۱ (دافل انسانی ۹۸، بخش ۱ - صفحه‌های ۳۲ تا ۳۶)

باید تولید ناخالص ملی را منهای سهم تولید مردم کشور که در خارج اقامت دارند، کنیم. در این صورت خالص جمع کل ارزش تولیدات به دست می‌آید.

$$\text{تولید مردم کشور که در خارج اقامت دارند} + \text{ارزش کل تولیدات} = \text{تولید ناخالص ملی}$$

$$\text{تولید مردم کشور که در خارج اقامت دارند} - \text{تولید ناخالص ملی} = \text{ارزش کل تولیدات}$$

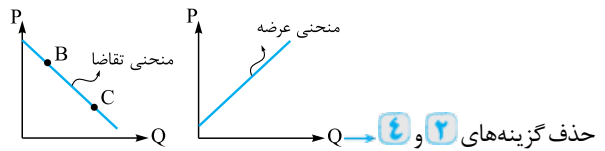
$$255 - 15 = 240$$

حال تولید ناخالص داخلی را منهای ارزش کل تولیدات می‌کنیم تا سهم تولید خارجیان مقیم کشور به دست آید.

$$\text{تولید خارجیان مقیم} + \text{ارزش کل تولیدات} = \text{تولید ناخالص داخلی}$$

$$250 - 240 = 10$$

۱۲۷- گزینه ۲ (دافل انسانی ۹۸، بخش ۱ - صفحه‌های ۳۲ تا ۳۶)

- حذف گزینه‌های ۱ و ۲
 ● نقطه B ← قیمت بالاتر میزان تقاضا کم‌تر
 ● نقطه C ← قیمت پایین‌تر میزان یا تعداد تقاضا بیشتر
 در منحنی تقاضا رابطه P و Q معکوس است با علم به این موضوع حذف گزینه‌های ۱ و ۲

۱۲۸- گزینه ۲ (دافل انسانی ۹۸، بخش ۱ - صفحه‌های ۴۳ و ۴۴)

$$\text{الف) } \frac{30,000,000}{25} = \text{ارزش ماشین‌آلات} = \text{میزان هزینه استهلاک}$$

$$\text{عمر مفید} = 12,000,000 \rightarrow \text{حذف گزینه‌های ۱ و ۴}$$

ب) برای محاسبه درآمد خالص باید هزینه استهلاک را از کل درآمد کم کنیم.

$$68,000,000 = \text{هزینه استهلاک سالانه} - \text{درآمد خالص سالانه}$$

حذف گزینه‌های ۱ و ۳

۱۲۹- گزینه ۳ (دافل انسانی ۹۸، بخش ۱ - صفحه‌های ۹ و ۴۴)

ب) شیب منحنی عرضه ← درجه حساسیت تولیدکننده نسبت به قیمت را نشان می‌دهد. ← حذف گزینه‌های ۲ و ۴
 هر چه شیب منحنی عرضه بیشتر باشد، یعنی تولیدکننده نتوانسته با افزایش قیمت، تولید خود را افزایش دهد، پس کشش قیمتی عرضه پایین است.

۱۳۰- گزینه ۲ (دافل انسانی ۹۸، بخش ۱ - صفحه‌های ۴۴ تا ۴۶)

در این نوع سؤالات اول به مواردی پاسخ دهید که زمان کم‌تری می‌برد. ب) معنا و مفهوم سرانه ← سهم متوسط هر فرد جامعه از میزان درآمد و تولید آن جامعه ← حذف گزینه‌های ۳ و ۴

- ج) قیمت خدمات سرمایه ← ردیف ۱
 اجاره‌بها ← ردیف ۷
 حذف گزینه‌های ۱ و ۴

با پاسخ به همین دو مورد به جواب صحیح می‌رسیم.
 الف) درآمد ملی
 ● درآمد حقوق‌بگیران

$$\frac{1}{3} (493,000,000,000 + 393,000,000,000)$$

$$= 295,333,333,333 = 295,000,000,000$$

● درآمد صاحبان مشاغل آزاد

$$\frac{2}{5} (493,000,000,000 + 447,000,000,000) = 376,000,000,000$$

$$\frac{2}{3} (447,000,000,000) = 298,000,000,000$$

دستمزدها

- درآمد صاحبان سرمایه ۴۹۳,۰۰۰,۰۰۰,۰۰۰
- درآمد حقوق‌بگیران ۲۹۵,۰۰۰,۰۰۰,۰۰۰
- درآمد صاحبان مشاغل آزاد ۳۷۶,۰۰۰,۰۰۰,۰۰۰
- سود شرکت‌ها و مؤسسات ۴۴۷,۰۰۰,۰۰۰,۰۰۰
- دستمزدها ۲۹۸,۰۰۰,۰۰۰,۰۰۰
- درآمد صاحبان املاک و مستغلات ۳۹۳,۰۰۰,۰۰۰,۰۰۰

حذف گزینه‌های ۱ و ۳ → درآمد ملی → ۲,۳۰۲,۰۰۰,۰۰۰,۰۰۰

د) درآمد سرانه
 $\frac{2302}{45} = 5115 \rightarrow \text{حذف گزینه‌های ۳ و ۴}$
 جمعیت کشور

۱۳۱- گزینه ۲ (دافل انسانی ۹۸، بخش ۵ - صفحه ۱۴)

با توجه به قسمت ب) سؤال سریعاً گزینه‌های ۱، ۲ و ۳ حذف می‌شود. قسمت الف) هم صحیح‌ترین پاسخ است.

۱۳۲- گزینه ۲ (دافل انسانی ۹۸، بخش ۲ - صفحه‌های ۶۵ و ۶۵)

الف) حذف گزینه‌های ۲ و ۴ → $\frac{2}{5} \times 2000 = 800$

ب) شبه‌پول = سپرده غیردیداری + ارزش پولی موجودی حساب‌های قرض‌الحسنه

$$820 + 1280 = 2100 \rightarrow \text{حذف گزینه‌های ۱ و ۲}$$

پس‌انداز + مدت‌دار = سپرده غیردیداری

$$120 + 230 = 350$$

دیداری دیداری

$$120 \rightarrow 1000 - 180 = \text{دیداری} + \text{غیردیداری}$$

$$820 - 230 = 590 \rightarrow \text{پس‌انداز}$$

😊 با پاسخ به همین دو مورد به جواب صحیح می‌رسیم.

ج) حجم کل نقدینگی

$$\begin{aligned} & \text{سپرده‌های دیداری} \quad \text{مجموع} \\ & \text{و غیردیداری} \quad \text{اسکناس‌ها} \quad \text{مسکوکات} \quad \text{قرض‌الحسنه} \\ & 1000 = 5080 + 2000 + 800 + 1280 \end{aligned}$$

← حذف گزینه‌های ۱ و ۲

۱۳۳- گزینه ۱ (داخل انسانی ۹۸)

الف) دانشمندان علوم اقتصادی هم موضوعات اقتصادی را با روش‌های علمی مورد مطالعه قرار می‌دهند.

(بخش ۱ - صفحه ۱۴)

ب) مطابق اصل ۴۷ ← حذف گزینه‌های ۲، ۳ و ۴

(بخش ۵ - صفحه ۱۳۱)

۱۳۴- گزینه ۱ (داخل انسانی ۹۸، بخش ۳ - صفحه‌های ۸۶ تا ۸۹)

الف) / ب) هر چه نسبت‌ها (شاخص توزیع درآمد) بیشتر باشد، توزیع درآمد در آن جامعه، مناسب‌تر است.

$$\text{نسبت } 20\% \text{ درصد بالا به } 20\% \text{ درصد پایین} = \frac{21+18}{3+5} = \frac{39}{8} = 3/75$$

$$\text{نسبت } 10\% \text{ درصد بالا به } 40\% \text{ درصد پایین} = \frac{21}{3+5+7+9} = \frac{21}{24} = 0/87$$

ملاحظه می‌شود شاخص دوم توزیع درآمد را مناسب‌تر و شاخص اول توزیع درآمد را نامناسب‌تر نشان می‌دهد.

ج) با محاسبه نسبت دهک دهم به دهک اول وضعیت توزیع درآمد مشخص می‌گردد. ← حذف گزینه‌های ۲ و ۳

۱۳۵- گزینه ۲ (داخل انسانی ۹۸، بخش ۱ - صفحه ۲۱)

از جمله ویژگی‌های کالای سرمایه‌ای می‌توان به این موارد اشاره کرد: (۱) در فرایند تولید، خدمات آن‌ها مورد استفاده قرار می‌گیرد.

(۲) در طول زمان بادوام هستند و تولیدکننده به وسیله آن‌ها ارزش افزوده ایجاد می‌کند.

(۳) کالای سرمایه‌ای، شامل ابزار تولید و تجهیزاتی است که به وسیله بنگاه‌های تولیدی به کار گرفته می‌شود.

نکته

مجوز تأسیس بانک‌ها فقط توسط بانک مرکزی صادر می‌شود.

زبان و ادبیات فارسی (اختصاصی)

۱۳۶- گزینه ۱ (تألیفی، علوم و فنون ادبی ۱- درس‌های ۶، ۷، ۹ و ۱۰- صفحه‌های ۴۳، ۴۸ و ۶۱)
«التفهیم» کتابی است که در دوره سامانی نگارش یافته و نثر آن ساده است. از جمله ویژگی‌های نثر این دوره می‌توان به ایجاز، تکرار فعل و کوتاهی جملات اشاره کرد.

۱۳۷- گزینه ۱ (تألیفی، علوم و فنون ادبی ۱- درس‌های ۶، ۸ و ۱۰- صفحه‌های ۴۳ تا ۵۴)
جمال‌الدین عبدالرزاق اصفهانی از شاعران معروف قرن ششم است و نویسنده به شمار نمی‌رود.

۱۳۸- گزینه ۲ (تألیفی، علوم و فنون ادبی ۲- درس‌های ۱ و ۱۰- صفحه‌های ۱۲ و ۸۶)

۱۳۹- گزینه ۲ (تألیفی، علوم و فنون ادبی ۲- درس‌های ۱۰ و ۱۵ و ۸۶)
کتاب‌های بدایع‌الوقایع و مجالس‌المؤمنین، هر دو دارای نثری ساده هستند. بررسی نوع نثر در سایر گزینه‌ها:

۱ حبیب‌السییر: نثر بینابین - محبوب‌القلوب: نثر مصنوع

۳ شرفنامه بدلیسی: نثر ساده - عباس‌نامه: نثر مصنوع

۴ هفت اقلیم: نثر ساده - احسن‌التواریخ: نثر بینابین

۱۴۰- گزینه ۲ (تألیفی، علوم و فنون ادبی ۲- درس‌های ۷- صفحه‌های ۶۱ تا ۶۳)
سبک وقوع از جمله سبک‌های فرعی قرن دهم است. این گزینه درباره سبک عراقی صادق است. سبک عراقی در نیمه دوم قرن دهم به اوج خود رسیده بود. شاعران این دوره تشخیص داده بودند که

این سبک از واقعیت دور شده و کاملاً جنبه ذهنی و تخیلی یافته است و با ادامه پایبندی به سنن ادبی نابود می‌شود. پس باید به سوی حقیقت‌گویی و واقع‌گویی بازگشت. برای این کار نیازمند پرداختن به مسائل اجتماعی و انتقادهای سیاسی بود و قالب غزل با توجه به نقش و سابقه کاربردش، اجازه جولان بیشتر در این میدان را نمی‌داد.

۱۴۱- گزینۀ (تألیفی، علوم و فنون ادبی ۳- درس ۱- صفحه ۱۸)

در دوره بیداری، شعرای آزادی‌خواه و گروهی از روشنفکران به نقد شرایط موجود پرداختند که با مخالفت دولت همراه بود؛ افرادی مثل ملک‌الشعرا بهار، نسیم شمال، میرزا فتحعلی آخوندزاده، عبدالرحیم طالبوف و میرزا آقاخان کرمانی از آن دسته بودند. در نتیجه فصل جدیدی در ادبیات فارسی پدید آمد. میرزا حسن‌خان بدیع از رمان‌نویسان این دوره است و آثار او عبارتند از: «شمس‌الدین قمر» و «داستان باستان»

۱۴۲- گزینۀ (تألیفی، علوم و فنون ادبی ۳- درس ۷- صفحه‌های ۷۴ تا ۷۹)

محمدعلی جمال‌زاده: تلخ و شیرین - راه آب‌نامه / جلال آل احمد: دید و بازدید - زیارت / قیصر امین‌پور: طوفان در پرانتز - در کوچه آفتاب / احمد محمود: زمین سوخته - مدار صفر درجه

۱۴۳- گزینۀ (تألیفی، علوم و فنون ادبی ۳- درس ۱- صفحه‌های ۱۷ تا ۱۹)

محمدباقر میرزا خسروی: نویسنده رمان «شمس و طغرا» / میرزا حبیب اصفهانی: مترجم کتاب «سرگذشت حاجی بابای اصفهانی» / میرزا آقا تبریزی: نمایش‌نامه‌نویس دوره مشروطه / میرزا یوسف‌خان اعتماسی: صاحب مجله «بهار»

۱۴۴- گزینۀ (زبان ۹۷، ترکیبی علوم و فنون ادبی ۱، ۲ و ۳)

بررسی گزینه‌ها:

- ۱ تشبیه ندارد.
- ۲ تشبیه ندارد.
- ۳ استعاره ندارد.

۴ ماه استعاره از یار و معشوق است. شکرخنده تشبیه درون‌واژه‌ای است و در مصراع اول تشبیه مرجح داریم. در واقع شاعر می‌گوید وقتی آن ماه (معشوق) بخندد، شکر خود را مسخره می‌کند؛ در واقع خنده او از شکر هم شیرین‌تر است.

۱۴۵- گزینۀ (زبان ۹۷، ترکیبی علوم و فنون ادبی ۱، ۲ و ۳)

جناس تام: مهر: (۱) محبت (۲) خورشید (استعاره از یار) ایهام تناسب: مهر اول به معنی محبت است. در صورت تناسب با کلمه (فروغ و خورشید) معنی خورشید تداعی می‌شود. اسلوب معادله: مصراع اول مفهوم و مصراع دوم مثال است. استعاره: مهر دوم استعاره از معشوق است.

۱۴۶- گزینۀ (فارح انسانی ۹۷، ترکیبی علوم و فنون ادبی ۱، ۲ و ۳)

۱ موی میان ← اضافه تشبیهی، وجه‌شبه آن باریکی، شاعر می‌گوید میان (کمر) به اندازه‌ای باریک هست که گویا اصلاً وجود ندارد. هم وجود و هم عدم بودن میان (کمر) ← وجه‌شبه ز باریکی (در عین حال که وجود دارد آن‌قدر باریک است که گویی نیست). ۲ دو زلف همچو افعی (مار) ضحاک است، وجه‌شبه ← پیچیدگی ۳ چهره مانند جام جم است، وجه‌شبه ← روشنی

۱۴۷- گزینۀ (فارح انسانی ۹۷، ترکیبی علوم و فنون ادبی ۱، ۲ و ۳)

۴ اغراق ← این‌که خال یار، چنان دل شاعر را سوزانده که آتش این‌گونه سپند را نمی‌سوزاند، اغراق دارد، اما این گزینه جناس تام ندارد. (سپند در هر دو مصراع به یک معنی است که تکرار است). بررسی سایر گزینه‌ها:

- ۱ لَف و نَشْر ← شَب و رُوز، خُورْشید و مِه ← لَف و نَشْر مَشْوَش لَف (۱) لَف (۲) نَشْر (۲) نَشْر (۱)

تشخیص ← نازیدن فلک
 ۲ استعاره ← سبو استعاره از وجود و هستی / تشبیه ← سنگ ملامت (اضافه تشبیهی)
 ۳ جناس ← نوش و نیش / تضاد ← نوش و نیش

۱۴۸- گزینۀ (فارح انسانی ۹۷، علوم و فنون ادبی ۳- درس ۹- صفحه‌های ۸۸ تا ۹۱)

به جز ۱ مابقی گزینه‌ها قابلیت ایهام یا ایهام تناسب شدن را دارند.

۱) نغمه و سرود
 ۲) یکی از دستگاه‌های موسیقی که در این معنا با عشاق، اصفهان و عراق تناسب دارد.

اصفهان
 ۱) شهر اصفهان
 ۲) از گوشه‌ها و نواهای موسیقی ایرانی در ارتباط با نغمه و نوا و اصفهان و ...

عشاق
 ۱) عاشقان
 ۲) از گوشه‌های موسیقی ایرانی در ارتباط با نغمه و نوا و ...

عراق
 ۱) ولایت عراق (در قدیم ولایت عراق عرب و عراق عجم داشتیم که شهر اصفهان از بلاد عراق عجم بوده است).
 ۲) از گوشه‌های موسیقی ایرانی است.

۱۴۹- گزینۀ (فارح انسانی ۹۷، ترکیبی علوم و فنون ادبی ۱، ۲ و ۳)

ب) سوددانستن زیان پارادوکس است ← گزینه‌های ۳ و ۴ باقی می‌مانند.
 رد گزینه با ۱ و ۲ ندارد ← حذف می‌شود.
 پارادوکس ۳) این‌که چراغ از خاموشی روشن شود پارادوکس است ← باقی می‌ماند.

رد گزینه با ۳ و ۴ ← گزینه‌های ۱ و ۲ باقی می‌مانند.
 تضاد ۱) ندارد ← حذف می‌شود.

رد گزینه با ۳ ← حذف می‌شود.
 با ایهام ۱) بی‌قرار
 ۲) بدون روشنایی و گرما (خاموش)

بررسی سایر آرایه‌های ۴:

د) مجاز ← بیت «د» جام مجاز از شراب
 الف) استعاره ← ناخن تدبیر اضافه استعاری ضعیفی است.

۱۵۰- گزینۀ (فارح انسانی ۹۷، ترکیبی علوم و فنون ادبی ۱، ۲ و ۳)

رد گزینه با ۱ و ۲ حذف می‌شوند.
 حسن تعلیل ۳) دلیل این‌که قیامت بر پا نمی‌شود انتظار قامت رعنا معشوق است. گزینه‌های ۱ و ۲ باقی می‌مانند.

نکته

این بیت به دو گونه قابلیت تقسیم‌بندی دارد:

- ① مفعول مفاعیل مفاعیل فعولن (ناهمسان)
- ② مستفعل مستفعل مستفعل مستفعل (همسان)

بررسی وزن سایر گزینه‌ها:

- ① مفعول فاعلاتن مفعول فاعلاتن یا مستفعلن فعولن مستفعلن فعولن (هر دو نوع همسان دولختی)
- ② مفعولن مفعولن مفعولن فع (همسان)
- ③ مفعول فاعلاتن مفاعیل فاعلن یا مستفعلن مفاعیل مستفعلن فعَل (هر دو ناهمسان)

۱۵۶ - **گزینه ۲** (تألیفی، علوم و فنون ادبی ۲ - درس ۱۱ - صفحه‌های ۹۰ تا ۹۶)
تقطیع هجایی و وزن بیت ۳:

ب	س	ک	ب	ب	ب	ا	د	آ	پ	ح	س	ز	ت	م	ز	چ
-	-	U	U	-	-	U	-	U	-	U	-	U	U	-	-	X
ر	د	س	را	پ	ر	د	ا	ش	گ	یا	ه	ب	را	مد		
-	-	U	U	-	-	U	-	U	-	U	U	-	-	-		
م	ف	م	ف	ا	ف	ا	ف	ا	ف	م	ف	م	ف	ف		

بررسی سایر گزینه‌ها:

- ① فعلات فاعلاتن فعلات فاعلاتن
- ② مفعول فاعلاتن مفعول فاعلاتن یا مستفعلن فعولن مستفعلن فعولن
- ③ مفعولن مفاعیل مفعولن مفاعیل

۱۵۷ - **گزینه ۲** (فارج انسانی ۹۷، علوم و فنون ادبی ۳ - درس‌های ۵ و ۱ - صفحه‌های ۴۸ تا ۵۶ و ۸۳ تا ۸۷)

تقطیع هجایی:

خ	ز	د	ب	ز	م	ی	نا	ب	ب	ر	ن	می	آ	ید		
-	-	U	-	U	-	X	U	U	-	U	-	U	-	-		
م	ر	و	ب	کش	تی	ی	کا	غ	ذ	لی	ر	بر	س	آب		
-	-	U	-	U	-	-	U	X	-	U	-	U	-	U		

۱۵۸ - **گزینه ۱** (فارج انسانی ۹۷، علوم و فنون ادبی ۳ - درس ۲ - صفحه‌های ۲۱ تا ۲۸)

تقطیع هجایی و وزن بیت:

ای	دی	د	ی	عا	ش	ق	ب	رو	یت
-	-	U	-	U	-	U	-	U	-
چ	رو	ی	م	جا	و	ر	ب	مح	راب
-	-	U	-	U	-	U	-	U	-
م	ف	م	ف	ا	ف	ا	ف	م	ف

رد گزینه با ایهام } (ب) ندارد ← ④ حذف می‌شود.
 (د) دور از یار } از دوری و جدایی یار
 (عبارت دعایی)

(ج) استعاره ← قند استعاره از سخن شیرین
 (الف) تشبیه ← بار فراق اضافه تشبیهی است.
 (ب) مجاز ← سیر مجاز از قانع و راضی

۱۵۱ - **گزینه ۱** (تألیفی، ترکیبی علوم و فنون ادبی ۲، ۱ و ۳)

① تناسب ← قبله، محراب، سجده
 تشبیه ← محراب ابرو اضافه تشبیهی است.
 (خطا و اشتباه معنی اصلی)
 ایهام تناسب ← سهو } در صورت تناسب با کلمات (سجده و محراب)
 معنی فقهی سجده سهو تداعی می‌شود.

۱۵۲ - **گزینه ۱** (فارج انسانی ۹۷، علوم و فنون ادبی ۱ - درس ۱۲ - صفحه ۷۹)

① کلمات قافییه: (انس و خرس) کلمه «انس» نیاز به حروف «نس» دارد، در حالی که کلمه «خرس» به «رس» نیاز دارد و این دو کلمه در صامت اختلاف دارند.
 بررسی سایر گزینه‌ها:

- ② کلمات قافییه (جوان، بدان)، حروف اصلی (ان)
- ③ کلمات قافییه (چنان و آسمان)، حروف اصلی (ان)
- ④ کلمات قافییه (بهل و بحل)، حروف اصلی (ل)

۱۵۳ - **گزینه ۲** (فارج انسانی ۹۷ با تغییر، علوم و فنون ادبی ۱ - درس ۱۲ - صفحه ۷۹)

کلمات قافییه ③: (قلب و ضرب) کلمه «قلب» نیاز به «لب» دارد و کلمه «ضرب» به «رب» نیاز دارد که در صامت با هم اختلاف دارند.
 بررسی سایر گزینه‌ها:

- ① کلمات قافییه (واقف و موقوف)، حروف اصلی (ف)
- ② کلمات قافییه (به و فریه)، حروف اصلی (ه)
- ④ کلمات قافییه (دانشمند و پند)، حروف اصلی (ند)

۱۵۴ - **گزینه ۲** (تألیفی، علوم و فنون ادبی ۳ - درس ۱۱ - صفحه‌های ۱۰۴ تا ۱۱۱)

بررسی ابیات:

(الف) فعولن فعولن فعولن فعل ← متقارب مثنی محذوف
 (ب) مفاعیلن مفاعیلن فعولن ← هزج مسدس محذوف
 (ج) مفعول فاعلاتن مفاعیل فاعلن یا مستفعلن مفاعیل مستفعلن فعَل
 ← نام این وزن در کتاب درسی نیست.

(د) مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن ← هزج مثنی سالم

۱۵۵ - **گزینه ۲** (تألیفی، علوم و فنون ادبی ۳ - درس ۲ - صفحه‌های ۲۱ تا ۲۷)

تقطیع هجایی و وزن بیت ۲:

چ	ن	د	ل	م	ز	د	ز	و	بود
-	-	U	-	U	-	U	-	U	-
م	ف	م	ف	ا	ف	ا	ف	م	ف
م	ف	م	ف	ا	ف	ا	ف	م	ف

۱۵۹- گزینه ۲ (تألیفی، علوم و فنون ادبی ۳- درس ۱۰- صفحه ۱۰۰)
از مضامین فکری شعر عصر انقلاب اسلامی می‌توان به مواردی همچون پرداختن مضامین اسلامی به ویژه فرهنگ عاشورایی، تجلی روح حماسه و عرفان، روی آوردن به مفاهیم انتزاعی و فرهنگ دفاع مقدس اشاره کرد.

۱۶۰- گزینه ۱ (تألیفی، علوم و فنون ادبی ۳- درس‌های ۳، ۷ و ۸- صفحه‌های ۴۷، ۷۲، ۸۱ و ۸۸)
فقط کلمه کرور غلط است؛ به معنی پانصد هزار.

۱۶۱- گزینه ۲ (قارچ انسانی ۹۷ با تغییر، علوم و فنون ادبی ۳- درس ۱۲- صفحه ۱۱۷)
مفهوم مشترک عنوان سؤال و سه گزینه مرتبط: ناخوشی و ناپسندیدگی که از جانب دوست رسد نیکوست.
۲ جدایی و دوری از یار باعث فراموشی نمی‌شود.

۱۶۲- گزینه ۱ (قارچ انسانی ۹۷، ترکیبی علوم و فنون ادبی ۱، ۲ و ۳)
د) محبت پایدار ← در ازل عهد بسته است و تا ابد ادامه دارد.
ج) کمال مطلوب ← هر چه از خدا خواستیم به آن رسیدیم.
ب) فاش شدن راز ← اگر همدم مرغان صبح‌خوان نبودم رازم فاش نمی‌شد.
الف) بی‌توجهی معشوق ← به معشوق می‌گوید من دل دادم و گرفتار تو شدم، اما تو هیچ توجهی نکردی.
ه) علاج واقعه قبل از وقوع ← وقتی گرگ را اسیر کردی بلافاصله بکش؛ زیرا بعد گوسفندان را می‌درد.

۱۶۳- گزینه ۱ (تألیفی، علوم و فنون ادبی ۲- درس ۷- صفحه ۶۰)
مضمون فکری ۱: روی خوش نشان دادن معشوق پس از جفانمودن است و شاعر آرزوی وفاداری همیشگی او را دارد، اما محتوای سایر گزینه‌ها دوری و روی گرداندن از معشوق است.

۱۶۴- گزینه ۲ (تألیفی، علوم و فنون ادبی ۳- درس ۳- صفحه ۴۴)
۳ مفهوم آزادی اجتماعی - سیاسی است، اما در سایر گزینه‌ها به آزادی و بی‌تعلقی اشاره دارد.

۱۶۵- گزینه ۲ (تألیفی، علوم و فنون ادبی ۲- درس ۸- صفحه ۷۲)
مفهوم بیت سؤال و ۲: امید فداشدن و جان‌سپاری در راه معشوق بررسی سایر گزینه‌ها:

۱ امید وصال عاشق را به هیجان درمی‌آورد.

۳ ساقی مرا نجات بده که از غم مُردم.

۴ عشق شورآفرین و مدهوش‌کننده است.

زبان عربی

۱۶۶- گزینه ۲

(تألیفی، عربی ۱-درس ۱۲)

«أولئك التلميذات»: آن دانش‌آموزان (رد گزینه‌های ۱ و ۲)
 «كمواطنات يشعرن ب...»: مانند شهروندانی که احساس می‌کنند
 (رد گزینه‌های ۱ و ۳)
 ● توجه کنید که «اسم اشاره + اسم «ال» دار» را نباید به صورت
 مبتدا و خبر ترجمه کرد.

۱۶۷- گزینه ۳

(دافل انسانی ۹۷ با تغییر، ترکیبی)

«كُنْ كالتَّمَلَّة»: مانند مورچه باش (رد سایر گزینه‌ها)
 «عندما تجعل»: هنگامی که فرار می‌دهی (رد سایر گزینه‌ها)
 «يدك»: دست (رد گزینه‌های ۲ و ۴)

۱۶۸- گزینه ۲

(تألیفی، عربی ۳-درس ۴)

«قد يظلم الإنسان»: گاهی انسان ستم می‌کند (رد گزینه‌های ۱ و ۲)
 «تؤدِّي إلى اختلال التوازن»: منجر به اختلال توازن می‌شود
 (رد گزینه‌های ۲ و ۳)

۱۶۹- گزینه ۳

(دافل انسانی ۹۷ با تغییر، ترکیبی)

«يستيقظ»: (برای فاعل جمع) بیدار می‌شوند (رد گزینه‌های ۱ و ۴)
 «أن يوصلوا»: که برسانند (رد گزینه‌های ۱ و ۴)

۱۷۵- «المجتمع» (ضمیر ندارد): جامعه (رد ۲)
 «بأيديهم المقتدرة»: با دستان قدرتمند خود (رد گزینه‌های ۲ و ۴)

۱۷۰- **گزینه ۴** (تألیفی، ترکیبی)
 «يُطَوَّرُ» (فعل مضارع از مصدر «تَطْوِير»، برای فاعل جمع): بهینه می‌سازند (رد ۲) - «المُنْتَجُونَ» (اسم فاعل): تولیدکنندگان (رد ۳) - «أدواتهم» الکهرباتیّه» (ترکیب وصفی اضافی): ابزارهای برقی‌شان را (رد گزینه‌های ۱ و ۲) - «تَطْوِيرًا حَدِيثًا» (مفعول مطلق نوعی): به شکلی جدید، به طور جدید (رد گزینه‌های ۲ و ۳) - «يُؤَدِّي إِلَيْ» (جمله وصفیه): به ... منجر می‌شود، می‌انجامد (رد گزینه‌های ۱ و ۳) - «اقتصاد المصانع»: صرفه‌جویی کارخانه‌ها (رد گزینه‌های ۲ و ۳) - «استهلاك»: مصرف (رد ۱) - «الطاقة»: انرژی، نیرو

۱۷۱- **گزینه ۳** (داغل انسانی ۹۷، ترکیبی)
 بررسی سایر گزینه‌ها:
 ۱ «شجرة واحدة»: یک درخت - «إذا»: هرگاه، اگر - «سَقَطَت» (فعل شرط): بیفتد
 ۲ «تنمو غابة كبيرة»: جنگلی بزرگ رشد می‌کند
 ۴ «دَقَّتْهم إلى سقوطك أكثر»: دقت آن‌ها به افتادنت بیشتر است - راقب: مراقب باش

۱۷۲- **گزینه ۴** (تألیفی، ترکیبی)
 «فَيَدْخُلُونَ السَّاحَةَ»: پس وارد میدان می‌شوند - «مُتَعَاوِنِينَ» (حال): با همکاری یکدیگر - «لِكي يَمْلُؤُوا»: تا پُر کنند - «فراغاً» (نکره): یک جای خالی را
 بررسی سایر گزینه‌ها:
 ۱ «مجتمع» نکره است، اما به صورت معرفه ترجمه شده: «یک جامعه ...»
 ۲ «هذه نشاطات» یک گروه اسمی برای اشاره نیست، بلکه یک جمله (مبتدا + خبر) است: «این‌ها فعالیت‌هایی است ...»
 ۳ «لَمْ تَهْتَمِ» (لم + مضارع) معادل با ماضی منفی ساده یا نقلی است: «اهتمام نوزیده است»

۱۷۳- **گزینه ۲** (تألیفی، عربی ۱-درس ۲)
 هفت صفحه: «سَبْعَ صَفَحَاتٍ» (رد گزینه‌های ۲ و ۴)؛ معدود برای اعداد سه تا ده به صورت جمع و مجرور می‌آید. - درس نهم: «الدَّرْسِ التَّاسِعِ» (رد گزینه‌های ۱ و ۴)؛ اعداد ترتیبی بعد از معدود می‌آیند. - دو روز: «يَوْمَيْنِ اثْنَيْنِ، يَوْمَيْنِ» (رد گزینه‌های ۱ و ۲)؛ اعداد ۱ و ۲ بعد از معدود می‌آیند؛ هم‌چنین دقت کنید که اسم مثنی، مثل «يَوْمَيْنِ» خودش به تنهایی بر عدد ۲ دلالت دارد.

۱۷۴- **گزینه ۲** (تألیفی، عربی ۳-درس ۱)
 ترجمه: «مردم از نظر پدران یکسان هستند»
 این مفهوم که «انسان‌ها اصلی یکسان دارند» در گزینه‌های ۱ و ۲ و ۴ وجود دارد، اما در ۲ به آن اشاره نشده است.
 ترجمه سایر گزینه‌ها:
 ۲ همانا ما شما را از یک مرد و زن آفریدیم.
 ۴ عرب بر عجم هیچ برتری‌ای ندارد، و نه عجم بر عرب!

۱۷۵- **گزینه ۲** (داغل انسانی ۹۷، ترکیبی)
 «إِنْ تَحْبَبَ قَوْمَكَ يَجِبُكَ وَإِنْ تَتَوَاضَعُ لَهُمْ يَرْفَعُوكَ وَإِنْ تَبْسُطُ لَهُمْ وَجْهَكَ يَحْتَرِمُوكَ.» در ۲ «تَتَوَاضَعُ» صحیح است.

۱۷۶- **گزینه ۳** (تألیفی، ترکیبی)
 بررسی سایر گزینه‌ها:
 ۱ فعل أمر ← فعل ماضٍ - للمخاطبين ← للغائبين
 ۲ اسم المفعول ← مصدر من باب مُفَاعَلَة
 ۴ مضاف إليه و مجرور ← صفة و مجرور بالتبعية

۱۷۷- **گزینه ۱** (داغل انسانی ۹۷ با تغییر)
 خطاهای سایر گزینه‌ها:
 ۲ فاعل و مرفوع ← اسم للفعل الناقص «كان» و مرفوع
 ۳ مزید ثلاثي ← مجزئ ثلاثي
 ۴ مصدره: سفر ← مصدره: مُسَافِرَة

۱۷۸- **گزینه ۲** (تألیفی، ترکیبی)
 «مُؤَسَّسَة»: اسم الفاعل ← اسم المفعول؛ با توجه به حرکت حرف دوم از حروف اصلی (عين الفعل) که فتحه است، «مُؤَسَّسَة» اسم فاعل از باب «تفعیل» (تأسیس) است.

۱۷۹- **گزینه ۳** (تألیفی، ترکیبی)
 «جغد» پرنده‌ای است که تنه‌های درختان را نوک می‌زند تا لانه‌ای در آن‌ها بسازد. (این توضیح برای «نَقَار الخشب» دارکوب» مناسب است).
 ترجمه سایر گزینه‌ها:
 ۱ «جام» ظرفی است که در آن آب یا چای نوشیده می‌شود.
 ۲ «بانمک» کسی است که از شکل و کلام و رفتار او خوشش می‌آید.
 ۴ «دستبند» زیوری از طلا یا نقره در دست زن است.

۱۸۰- **گزینه ۴** (داغل انسانی ۹۷ با تغییر، عربی ۱-درس ۵)
 بررسی گزینه‌ها:
 ۱ «من» در این گزینه «فاعل» برای «أَحْبَبَ» است.
 ۲ «من» در این گزینه «فاعل» برای «يَتَسَلَّقُ» است.
 ۳ «من» در این گزینه «فاعل» برای «لَا يَحْتَرِمُ» است.
 ۴ «من» در این گزینه «مفعول» برای «يَعْرِفُ» است.

۱۸۱- **گزینه ۲** (تألیفی، عربی ۱-درس‌های ۳ و ۴)
 «نَسْتَرِجِعُ» مصدرش «اِسْتَرِجَاعُ» از باب «استفعال» است. سایر فعل‌های مزید در گزینه‌های دیگر از باب «افتعال» هستند.
 بررسی سایر گزینه‌ها:
 ۱ «يُلْتَفِتُ»: مصدر آن «التفات» از باب «افتعال» است.
 ۲ «نَسْتَمِيعُ» مصدر آن «استماع» از باب «افتعال» است.
 ۳ «سَنَسْتَعِيزُ» فعل مستقبل، مصدر آن «اشتغال» از باب «افتعال» است.

۱۸۲- **گزینه ۴** (داغل انسانی ۹۷، عربی ۲-درس ۵)
 بررسی سایر گزینه‌ها:
 ۱ «عَيْنٌ» نکره و جمله «تُسْقَى منها ...» بعد از آن آمده است.
 ۲ «مَكَانٌ» نکره و جمله «كُنْتُ أَهْبُ إِلَيْهِ مُشْتَقًا ...» بعد از آن آمده است.
 ۳ «صَخْرَةٌ» نکره و جمله «نَقْدِرُ أَنْ نَتَسَلَّقَهَا ...» بعد از آن آمده است.

۱۸۳- گزینه ۲

(تألیفی، عربی ۲- درس ۶)

«مَنْ» از ادوات شرط است. «عَمِلَ» (فعل شرط ماضی) می‌تواند به صورت «مضارع التزامی» ترجمه شود و «جزی» (جواب شرط) می‌تواند به صورت «مضارع اخباری» ترجمه شود.

ترجمه: «هر کس عمل صالحی انجام دهد، خداوند به او پاداش خیر می‌دهد.»

بررسی سایر گزینه‌ها:

۱ «أُنزِلَ»: نازل کرد: فعل ماضی

۲ «ما ظَلَمُوا»: ظلم نکردند: ماضی منفی - «كانوا يظلمون»: ستم

می‌کردند: ماضی استمراری

۴ «ما قَسَمَ»: قسمت نکرد: ماضی منفی

۱۸۴- گزینه ۲

(تألیفی، عربی ۱- درس‌های ۵ و ۶)

در این جمله «هذه» مفعول برای «لا تُقْرَبَا» و یک اسم مبنی است.

بررسی سایر گزینه‌ها:

۱ «قَوْلَ» مفعول برای «لا يُصَدِّقُ» و معرب

۲ «بَابَ» مفعول برای «أَغْلَقَ» و معرب

۳ «النَّاسِ» مفعول برای «نَفَعَ» و معرب

۱۸۵- گزینه ۲

(داقل انسانی ۹۷، عربی ۳- درس ۳)

در ۲ «أحد» مستثنی منه است که قبل از «إلا» ذکر شده است.

تاریخ

۱۸۶- گزینه ۱ (دافل انسانی ۹۶ با تغییر، تاریخ ۱- درس ۸- صفحه ۷۷)
حکومت ایلام، سرانجام پس از قرن‌ها سلطنت، بر اثر یورش ویرانگر آشوریان در قرن ۷ ق.م. دچار انحطاط و فروپاشی شد.

۱۸۷- گزینه ۲ (دافل انسانی ۹۶، تاریخ ۱- درس ۱۰- صفحه‌های ۹۳ و ۹۶)
اشکانیان و رومیان بارها بر سر تسلط بر ارمنستان و مرزهای سوریه، با هم جنگیدند. رقابت، اختلاف و دشمنی میان روم و ایران در دوران ساسانیان نیز هم‌چنان ادامه داشت. دو کشور بر سر تسلط بر برخی سرزمین‌های سرحدی به ویژه منطقه ارمنستان، با یکدیگر اختلاف و درگیری داشتند.

۱۸۸- گزینه ۱ (دافل انسانی ۹۶ با تغییر، تاریخ ۱- درس ۲- صفحه ۱۵)
در دوره ساسانیان، گاه‌شماری اوستایی که گاه‌شماری دینی زرتشتیان محسوب می‌شد، در ایران رایج گردید. در این گاه‌شماری، سال به ۱۲ ماه خورشیدی ۳۰ روزه تقسیم می‌شد. سپس پنج روز اضافی را به نام «اندرگاه» به آخر ماه دوازدهم می‌افزودند.

۱۸۹- گزینه ۱ (تألیفی، تاریخ ۱- درس ۱۱- صفحه ۱۰۲)
حکومت اشکانی به شکل غیرمتمرکز اداره می‌شد و اداره برخی از سرزمین‌ها و مناطق کشور به صورت موروثی در اختیار پادشاهان کوچک و حاکمان محلی بود که تا حدودی در اداره قلمرو خویش استقلال داشتند. آنان دارای سپاهی بودند و حتی به نام خود سکه ضرب می‌کردند. این گروه از پادشاهان و حاکمان محلی، برای نشان‌دادن اطاعت و وفاداری خویش به حکومت اشکانی، علاوه بر پرداخت باج و خراج سالانه، به هنگام جنگ، سپاه خود را در اختیار اشکانیان قرار می‌دادند.

۱۹۹- گزینه ۱ (دافل انسانی ۹۶ با تغییر، تاریخ ۳- درس ۱۰- صفحه ۱۲۷)

با وجود محدودیت‌های امنیتی، امام خمینی علیه السلام طی نطقی در عصر عاشورا در قم، شخص شاه را مخاطب قرار دادند و از تسلط آمریکا و اسرائیل بر حکومت پهلوی پرده برداشتند.

۲۰۰- گزینه ۲ (تألیفی، تاریخ ۳- درس ۳- صفحه ۳۴)

انگلیسی‌ها با قرارداد گلداسمیت، مناطقی از سیستان و بلوچستان را نیز از ایران جدا و ضمیمه خاک هندوستان کردند که خود بر آن فرمان می‌راندند.

۱۹۰- گزینه ۱ (تألیفی، تاریخ ۱- درس ۴- صفحه ۳۹)

مصریان باستان خدایان زیادی را می‌پرستیدند. حداقل نام چندین هزار خدا در نوشته‌های مصری شناسایی شده است. البته مردم مصر، خدایانشان را مهربان‌تر و دوستانه‌تر از خدایان سومری می‌پنداشتند. شاید به این سبب که زندگی در اطراف نیل آسان‌تر و مطبوع‌تر از زندگی در کناره‌های دجله و فرات بود.

۱۹۱- گزینه ۲ (دافل انسانی ۹۶ با تغییر، تاریخ ۲- درس ۶- صفحه ۵۷)

معاویه با تعیین ولیعهد برای خود، نخستین گام را در جهت موروثی کردن خلافت برداشت.

۱۹۲- گزینه ۲ (تألیفی، تاریخ ۲- درس ۹- صفحه ۹۰)

سلسله‌های طاهریان و سامانیان، ریشه در خاندان‌های کهن دهقانی منطقه خراسان و ماوراءالنهر داشتند.

۱۹۳- گزینه ۱ (دافل انسانی ۹۶ با تغییر، تاریخ ۲- درس ۱۵- صفحه ۱۶۷)

پس از آن‌که صلاح‌الدین ایوبی، سردار کُرد مسلمان، بیت‌المقدس را از اشغال صلیبیان آزاد کرد (۵۸۳ ق / ۱۱۸۷ م)، پادشاهان، فنودال‌ها و شوالیه‌های اروپایی به تشویق پاپ چندین جنگ دیگر را به راه انداختند، اما توفیقی نصیب آنان نشد.

۱۹۴- گزینه ۲ (دافل انسانی ۹۶ با تغییر، تاریخ ۲- درس ۱۰- صفحه ۱۰۳)

خواجه نظام‌الملک توسی وزیر قدرتمند دوره سلجوقیان بود.

۱۹۵- گزینه ۱ (دافل انسانی ۹۶ با تغییر، تاریخ ۳- درس ۸- صفحه ۱۰۲)

در فاصله دو جنگ جهانی، نظامیان هدایت سیاست داخلی و خارجی ژاپن را در اختیار گرفتند و آن را به سمت و سوی توسعه‌طلبی نظامی سوق دادند. هم‌چنین، به کشورهای همسایه از جمله چین لشکرکشی کردند.

۱۹۶- گزینه ۲ (دافل انسانی ۹۶ با تغییر، تاریخ ۳- درس ۶- صفحه ۸۴)

در جریان مذاکرات صلح ورسای، ویلسون، رئیس‌جمهوری آمریکا، پیشنهاد کرد که برای تأمین صلح و امنیت جهانی و جلوگیری از جنگ، نهادی بین‌المللی با عنوان «جامعه ملل» تأسیس شود. به این ترتیب، جامعه ملل با عضویت بیش از ۴۰ کشور در شهر ژنو در سوئیس تشکیل شد.

۱۹۷- گزینه ۲ (دافل انسانی ۹۶ با تغییر، تاریخ ۳- درس ۲- صفحه ۱۷)

روس‌ها با مشاهده توان نظامی نادر و جنگجویانش، پیش از برخورد نظامی، نیروهای خود را از ایران بیرون بردند.

۱۹۸- گزینه ۲ (دافل انسانی ۹۶ با تغییر، تاریخ ۳- درس ۵- صفحه ۷۰)

شیخ فضل‌الله نوری در اواسط سال ۱۲۸۶ ش پیوندش را با (طباطبایی و بهبهانی)، دو مجتهد مشروطه‌خواه پایتخت، گسست و کمر همت به مخالفت با مشروطه‌خواهان بست. او اصول و مبانی مشروطه را مغایر و ناسازگار با اسلام شمرد و خواستار برپایی مشروطه مشروع شد. وی ادعا می‌کرد که انقلاب مشروطه از مواضع اصیل و اولیه خود منحرف شده است و برخی افراد مخالف با اسلام، در پوشش مشروطه‌خواهی قصد دارند مبانی و ارزش‌های اسلامی را تضعیف و نابود کنند.

جغرافیا

۲۰۱- گزینه ۲ (تألیفی، جغرافیای ایران - درس ۱ - صفحه ۳)

فقط ۲ در حیطه علم هواشناسی است و سایر گزینه‌ها که به «تأثیر ویژگی‌های طبیعی بر مکان و زندگی انسان» اشاره دارند، در حوزه «آب‌هواشناسی» یا سایر شاخه‌های جغرافیا قرار دارند.

۲۰۲- گزینه ۴ (تألیفی، جغرافیای ایران - درس ۵ - صفحه ۴۳)

عبارت دوم: کویر، بخشی از بیابان است؛ نه این که بیابان بخشی از کویر باشد.

عبارت سوم: بخش بزرگی از دشت کویر، بیابان واقعی است، نه نیمه‌بیابانی.

۲۰۳- گزینه ۲ (تألیفی، جغرافیای ایران - درس ۶ - صفحه‌های ۵۳ و ۵۴)

خلیج فارس (نه دریای عمان)، یکی از مراکز مهم صید و پرورش مروارید است.

۲۰۴- گزینه ۲ (تألیفی، جغرافیای ایران - درس ۹ - صفحه ۸۰)

روستاهای متمرکز تحت تأثیر پدیده‌های اطراف خود شکل می‌گیرند؛ در روستای پراکنده، خانه‌ها با فاصله از هم قرار دارند.

۲۰۵- گزینه ۱ (تألیفی، جغرافیای ایران - درس ۱۰ - صفحه ۹۳)

بیشترین شاغلان بخش معدن در استان‌های یزد، کرمان و اصفهان مشغول به کار هستند.

۲۰۶- گزینه ۲ (تألیفی، جغرافیای ایران - درس ۴ - صفحه‌های ۴۵ و ۴۶)

در برخی نواحی کوهستانی که سنگ‌ها قابلیت حل شدن در آب را داشته باشند، مانند سنگ‌های آهکی یا گچی و نظایر آن، آب‌های جاری با نفوذ به زیر زمین از طریق درزها و شکاف‌ها و حل کردن سنگ‌ها در خود، پدیده‌های فرسایشی چون غارهای طبیعی و چشمه‌های آهکی پدید می‌آورند که به آن‌ها اشکال کارستی گفته می‌شود؛ مانند غار علی‌صدر در همدان و غار کتله‌خور در زنجان.

۲۰۷- گزینه ۲ (مآخذ انسانی ۹۶ با تغییر، جغرافیای ایران - درس ۴ - صفحه ۵۱)

چون عدد روی منحنی‌های میزان به سمت خارج در حال افزایش است، بنابراین ناهمواری موردنظر از نوع برجستگی و تپه است.

هم‌چنین با توجه به تعداد منحنی‌های میزان قرار گرفته در حد فاصل دو منحنی میزان ۱۳۰۰ متر و ۱۴۰۰ متر، فاصله منحنی‌های میزان، ۲۰ متر است. به همین دلیل، نقطه M روی منحنی میزان ۱۳۸۰ متر واقع شده است.

۲۰۸- گزینه ۲ (تألیفی، پغرافیای ۲- درس ۹- صفحه‌های ۱۲۱ تا ۱۲۴)

در موضوع اختلاف روسیه و اوکراین بر سر شبه‌جزیره کریمه، فضای جغرافیایی بر تصمیم‌گیری حکومت‌ها تأثیر داشته است، اما در موارد مذکور در سایر گزینه‌ها، فضای جغرافیایی از تصمیم‌گیری حکومت‌ها تأثیر پذیرفته است.

۲۰۹- گزینه ۲ (تألیفی، پغرافیای ۲- درس ۱۰- صفحه ۱۳۱)

فعالیت نظامی، کشتیرانی، ماهیگیری و ایجاد تأسیسات و تحقیقات بدون اخلاف در دریانوردی بین‌المللی: آب‌های آزاد / قراردادن در مالکیت کشور ساحلی: آب‌های داخلی و دریای سرزمینی / حق عبور و مرور بدون ضرر: دریای سرزمینی

۲۱۰- گزینه ۲ (تألیفی، پغرافیای ۲- درس ۱۱- صفحه ۱۵۰)

بررسی گزینه‌های نادرست:

۱) شیلی کشوری طویل است در حالی که در شکل فشرده، قابلیت دفاعی زیاد است؛ ۲) کشوری که کشور دیگر را احاطه کند، محیطی نام دارد (نه محاطی)؛ ۳) کشورهایی که شکل فشرده دارند، از قابلیت دسترسی خوبی به تمام نقاط کشور برخوردارند.

۲۱۱- گزینه ۳ (تألیفی، پغرافیای ۳- درس ۱- صفحه‌های ۲ و ۳)

مکان اصلی و دقیق یک سکونتگاه: مقر = مکان = جایگاه / سرآغاز مطالعه و شناخت یک سکونتگاه: مقر (مکان یا جایگاه) و موقعیت / محلی که سکونتگاه از آن نقطه گسترش می‌یابد: هسته اولیه / جایگاه سکونتگاه در سطح ناحیه: موقعیت

۲۱۲- گزینه ۲ (تألیفی، پغرافیای ۳- درس ۳- صفحه‌های ۵۷ و ۵۸)

بررسی سایر گزینه‌ها:

در ۱) نیاز به مراقبت زیاد دارد، در ۲) ترانس - آلاسکا و در ۳) آبادان درست است.

۲۱۳- گزینه ۲ (تألیفی، پغرافیای ۳- درس ۴- صفحه ۶۸)

قطار هوایی که بیشتر در مناطق گردشگری و محوطه نمایشگاه‌ها و پارک‌ها کاربرد دارد و هزینه احداث آن زیاد است، «مونوریل» نام دارد که تعداد زیادی از مسافران شهری را جابه‌جا می‌کند، ترافیک ندارد و آلودگی کمی ایجاد می‌کند.

۲۱۴- گزینه ۳ (تألیفی، پغرافیای ۳- درس ۵- صفحه ۸۹)

بررسی سایر گزینه‌ها:

در ۱) زمین‌های پست و هموار، در ۲) در اغلب ایام سال خشک است و در ۴) در دوره خشک سال، درست است.

۲۱۵- گزینه ۱ (فارج انسانی ۹۶ با تغییر، پغرافیای ۳- درس ۶- صفحه‌های ۱۱۱ و ۱۱۲)

بررسی عبارات نادرست:

ج) امواج فرسوخ (مادون قرمز و فرابنفش)، مرئی نیستند؛ د) همه بازتاب‌ها از پدیده‌های گوناگون در طول موج نورهای مرئی قرار ندارد.

انتقال مشکلات حاد درونی کشورهای غربی به بیرون از مرزهای خود
 مربوط به ← رابطه مرکز و پیرامون
 براساس دیدگاه کسانی که اصطلاح مرکز و پیرامون را به کار می‌برند،
 جوامع غربی چالش‌های درونی خود را از طریق استثمار کشورهای
 غیرغربی حل می‌کنند و مشکلات حاد درونی را به بیرون از مرزهای
 خود انتقال می‌دهند.

۲۲۲- گزینه ۲ (دافل انسانی ۹۵ با تغییر، جامعه‌شناسی ۲- درس‌های ۸،
 ۹ و ۱۳- صفحه‌های ۶۹، ۷۶ و ۱۱۰)

شکل‌گیری نسل دوم غرب‌گرایان در کشورهای اسلامی معلول ←
 ظهور جریان‌های چپ در کشورهای اروپایی
 شکل‌گیری جریان‌های چپ در کشورهای اروپایی به نوبه خود بر ذهن
 و اندیشه غرب‌گرایان کشورهای اسلامی تأثیر گذاشت و بدین ترتیب،
 نسل دومی از غرب‌گرایان در کشورهای اسلامی پدید آمد.
 بازخوانی هویت خود در فرهنگ‌های معنوی از نگاه فرهنگ غربی
 معلول ← ترویج علوم انسانی غربی در کشورهای غیرغربی
 ترویج علوم انسانی غربی در کشورهای غیرغربی، عمیق‌ترین تأثیر را
 در توزیع جهانی فرهنگ غربی دارد؛ زیرا این علوم موجب می‌شود
 تا فرهنگ‌های دینی هویت خود را از نگاه فرهنگ غربی بازنگری و
 ارزیابی کنند.

پیدایش اولین چالش جوامع غربی (فقر و غنا) معلول ← لیبرالیسم
 لیبرالیسم با تکیه بر شعار آزادی و خصوصاً آزادی اقتصادی، راه استثمار
 را برای صاحبان ثروت باز کرده و عدالت را نادیده گرفته بود. بدین
 ترتیب، نخستین چالش و تضاد که چالش فقر و غنا است، در کشورهای
 غربی شکل گرفت.

۲۲۳- گزینه ۲ (تألیفی، جامعه‌شناسی ۱- درس ۴- صفحه ۲۸ و جامعه‌شناسی ۲-
 درس ۴- صفحه ۳۱ و جامعه‌شناسی ۳- درس ۸- صفحه ۸۴)

استبداد استعماری به دلیل این‌که در سایه قدرت و سلطه جهان
 غرب عمل می‌کرد، در جهت گسترش نیازهای اقتصادی و فرهنگی
 غرب چاره‌ای، جز حذف مظاهر فرهنگ اسلامی نداشت.
 نهاد اجتماعی، مجموعه‌ای از عقاید، ارزش‌ها، هنجارها و نمادهایی
 است که برای رفع نیازهای معینی از افراد و جهان اجتماعی اختصاص
 پیدا می‌کند.

هماندسازی همیشه به صورت یک‌سویه، سخت و خشن انجام
 نمی‌شود، بلکه تفاوت‌ها و تمایزات قومی، نژادی و ... می‌توانند از
 راه دیگری که برخی از جامعه‌شناسان آن را دیگچه همانندسازی
 می‌نامند، ناپدید شوند که در آن تعداد کثیری از گروه‌های درگیر
 قومی و نژادی در ارتباط با هم یک فرهنگ مختلط می‌سازند.

۲۲۴- گزینه ۱ (تألیفی، جامعه‌شناسی ۲- درس ۱۵- صفحه ۱۱۴۵)

دولتمردان و روشنفکران جهان اسلام قبل از انقلاب اسلامی ایران،
 اغلب مسائل و مشکلات جوامع خود و جهان اسلام را با یکی از دو
 رویکرد زیر می‌دیدند:
 رویکرد اول: مسائل جهان اسلام از نوع مشکلاتی بود که در اثر
 عقب‌ماندگی تاریخی از جوامع غربی پیش آمده بود.

علوم اجتماعی

۲۱۶- گزینه ۱ (تألیفی، جامعه‌شناسی ۱- درس ۲- صفحه ۱۲)

ارزش‌ها و هنجارهای اجتماعی بعد از آن‌که از طریق کنش‌های
 اجتماعی (۱) تحقق پیدا کردند (۲)، پدیده‌های جامعه‌پذیری و کنترل
 اجتماعی را ضروری می‌سازند (۳) تا از طریق تعلیم و تربیت، تشویق و
 تنبیه، ارزش‌ها و هنجارها را به افراد منتقل کنند (۴). افراد با عمل کردن
 براساس ارزش‌ها و هنجارها (۵)، به آن‌ها (ارزش‌ها و هنجارهای اجتماعی)
 تداوم می‌بخشند (۶).

۲۱۷- گزینه ۲ (تألیفی، جامعه‌شناسی ۱- درس ۳- صفحه‌های ۱۶ و ۱۷)

عضویت اعضا در بدن موجود زنده و نظم آن‌ها، تکوینی (طبیعی) است،
 ولی عضویت در جهان اجتماعی و نظم میان اعضای آن، اعتباری
 (قراردادی) است؛ یعنی با اراده و آگاهی انسان‌ها تعریف می‌شود و با
 قرارداد آن‌ها به وجود می‌آید.

۲۱۸- گزینه ۱ (دافل انسانی ۹۵ با تغییر، جامعه‌شناسی ۱- درس ۵-
 صفحه‌های ۳۳ و ۳۴)

تفاوت‌هایی که مربوط به لایه‌های عمیق جهان اجتماعی و عناصر
 محوری باشد موجب ← تبدیل یک جهان اجتماعی به جهان
 اجتماعی دیگر می‌شود.

تفاوت‌هایی که مربوط به لایه‌های سطحی جهان اجتماعی باشد
 از نوع ← تفاوت‌هایی است که درون یک جهان واحد رخ می‌دهد.
 تفاوت‌هایی که به ارزش‌های کلان، آرمان‌ها و اعتقادات اصلی بازگردد
 از نوع ← تفاوت‌های میان جهان‌های اجتماعی مختلف است.

۲۱۹- گزینه ۱ (تألیفی، جامعه‌شناسی ۳- درس‌های ۹ و ۱۰- صفحه‌های ۱۰۲ و ۱۱۴)

عبارت اول در مورد عقل در معنای عام، درست است، ولی عبارت
 دوم مربوط به عقل در معنای خاص است.

۲۲۰- گزینه ۲ (دافل انسانی ۹۵ با تغییر، جامعه‌شناسی ۱- درس ۱۲- صفحه ۸۸)

جهان اسلام در رویارویی با جهان‌های اجتماعی دیگر، با حفظ هویت
 فرهنگی خود به تعامل با آن‌ها پرداخت و اصول خود را تعدیل نکرد.

۲۲۱- گزینه ۲ (دافل انسانی ۹۵، جامعه‌شناسی ۲- درس‌های ۹، ۱۰ و ۱۱-
 صفحه‌های ۷۹، ۸۷ و ۹۰)

چالش بلوک شرق و غرب از نوع ← چالش‌هایی است که درون
 یک فرهنگ و تمدن واحد پدید می‌آید.
 از بین رفتن بازار فروش مربوط به ← بحران اقتصادی
 در بحران اقتصادی، قدرت خرید مصرف‌کنندگان به شدت کاهش
 می‌یابد و تولیدکنندگان بازار فروش خود را از دست می‌دهند.

رویکرد دوم: مسائل جهان اسلام از نوع مشکلاتی بود که لیبرالیسم غربی به وجود آورده بود. کسانی که این رویکرد را داشتند، از موضع اندیشه‌های مارکسیستی و سوسیالیستی به مبارزه با غرب سیاسی می‌پرداختند.

۲۲۵- گزینۀ (داخل انسانی ۹۵، جامعه‌شناسی ۱- درس ۳- صفحه‌های ۱۷ و ۱۸) جامعه‌شناسی ۲- درس‌های ۶ و ۱۴- صفحه‌های ۵۳ و ۱۱۴

مباح‌دانستن همهٔ امور در قیاس با خواست انسان — تعریف — لیبرالیسم شکل‌گیری براساس آگاهی مشترک و عمومی آدمیان — جهان اجتماعی آگاهی و شناختی که جهان اجتماعی براساس آن شکل می‌گیرد، آگاهی فردی و خصوصی نیست، بلکه نوعی آگاهی مشترک و عمومی است. اموری که برای بقای اصل زندگی اجتماعی لازم است — تعریف — واجبات نظامیه

۲۲۶- گزینۀ (داخل انسانی ۹۵، جامعه‌شناسی ۲- درس‌های ۱۳ و ۱۵- صفحه‌های ۱۰۹، ۱۱۰ و ۱۲۵)

الف) حاکمان سکولار در کشورهای مسلمان با اتکا به قدرت خود که وابسته به قدرت جهانی استعمار بود، در جهت از بین بردن مظاهر دینی و اسلامی و حذف ساختارهای اجتماعی پیشین و ایجاد ساختارهای اجتماعی جدید اقدام کردند.

ب) کشورهایی که زیر نفوذ بلوک شرق بودند، جبههٔ پایداری و مقاومت را تشکیل می‌دادند. (در مواجهه با مسئلهٔ فلسطین)

ج) رهاورد حکومت منورالفکران غرب‌گرا در کشورهای اسلامی، استبداد استعماری است.

۲۲۷- گزینۀ (داخل انسانی ۹۵ با تغییر، جامعه‌شناسی ۱- درس‌های ۲ و ۶- صفحه‌های ۹، ۱۲ و ۴۴ و جامعه‌شناسی ۲- درس ۲- صفحه‌های ۱۵ و ۱۶)

اعزام شدن عده‌ای از جوانان به جبهه‌ها در جریان دفاع مقدس به صورت داوطلبانه: کنش اجتماعی — زیرا — آن‌ها با توجه به دیگر هم‌وطنان و برای دفاع از آنان اقدام به انجام این کار کرده‌اند.

رشادت فراوان به خرج دادن این جوانان: مسئولیت و تعهد — زیرا — کنش مذکور ناظر بر قدرت مقاومت آن‌ها و بیانگر نقش آن‌ها در تعیین سرنوشت خود و کشور خویش می‌باشد و زمینهٔ گسترش عقاید و ارزش‌های ایشان را فراهم می‌آورد.

چشم‌پوشی نکردن دشمن از هیچ سببیتی (وحشی‌گری) در قبال فرزندان ایران: کنش حسابگرانهٔ معطوف به دنیا — زیرا — آدمیان (در این‌جا دشمن) برای رسیدن به اهداف دنیوی خود از علوم تجربی (سلاح‌های پیشرفته که به مثابهٔ ابزاری برای وحشی‌گری در دست دشمن قرار گرفته بود) استفاده می‌کنند.

جاودانه‌شدن اینار ایشان در تاریخ: ارزش اجتماعی — زیرا — مورد توجه و پذیرش همگان بوده و افراد جامعه نسبت به آن گرایش و تمایل دارند.

۲۲۸- گزینۀ (داخل انسانی ۹۵ با تغییر، جامعه‌شناسی ۲- درس‌های ۸ و ۱۱- صفحه‌های ۶۹ و ۹۱ و جامعه‌شناسی ۳- درس ۴- صفحه ۴۱)

تزلزل هویت فرهنگی جوامع غیرغربی — معلول — تجمع قدرت رسانه در دست صاحبان ثروت و کانون‌های صهیونیستی آشکارشدن آثار بحران‌های منطقه‌ای در سطح جهانی — معلول — کاهش اهمیت مرزهای سیاسی و جغرافیایی و شکل‌گیری اقتصاد جهانی

حذف ارزش و اخلاق از زندگی اجتماعی — معلول — تأکید بیش از اندازهٔ رویکرد تبیینی بر نظم اجتماعی

۲۲۹- گزینۀ (داخل انسانی ۹۵ با تغییر، جامعه‌شناسی ۱- درس ۱۳- صفحه‌های ۹۶ و ۱۰۰ و جامعه‌شناسی ۲- درس ۹- صفحه‌های ۲۷ و جامعه‌شناسی ۳- درس‌های ۶ و ۸- صفحه‌های ۵۹ و ۸۹) عبارت دوم نادرست است؛ زیرا قدرت نرم به شکل پنهان (نه آشکار) اعمال می‌شود.

عبارت سوم نادرست است؛ زیرا چالش‌های جامعهٔ سرمایه‌داری (نه کمونیستی) از نظر مارکس تنها با یک حرکت انقلابی قابل حل بود.

۲۳۰- گزینۀ (تألیفی، جامعه‌شناسی ۱- درس ۷- صفحه‌های ۵۱ و جامعه‌شناسی ۲- درس ۱۴- صفحه‌های ۱۱۹ و جامعه‌شناسی ۳- درس ۸- صفحه ۸۷)

امکان داوری علوم اجتماعی دربارهٔ حق یا باطل بودن واقعیت‌ها و آرمان‌های جهان اجتماعی — مشروط به — محدودنشدن علوم اجتماعی به معنای تجربی آن

عمل‌کردن در جهت از بین بردن سلطهٔ سیاسی کشورهای غربی — ویژگی — انقلاب‌های آزادی‌بخش

به رسمیت شناختن گروه‌های به حاشیه رانده شده — چهرهٔ دوم — سیاست هویت

۲۳۱- گزینۀ (داخل انسانی ۹۵ با تغییر، جامعه‌شناسی ۱- درس‌های ۱۰ و ۱۲- صفحه‌های ۷۹ و ۸۹ و جامعه‌شناسی ۲- درس ۱۲- صفحه ۹۹)

اضطراب و نگرانی‌های اجتماعی — پیامد — تعارض فرهنگی از دست رفتن حالت فعال و خلاق جامعه در گزینش عناصر فرهنگی دیگری — پیامد — خودباختگی فرهنگی

فعال‌شدن برخی از نخبگان جهان غرب در جست‌وجوی سنت‌های قدسی و دینی — پیامد — گریز و رویگردانی از سکولاریسم

۲۳۲- گزینۀ (داخل انسانی ۹۵ با تغییر، جامعه‌شناسی ۲- درس‌های ۳، ۱۰ و ۱۵- صفحه‌های ۲۰، ۸۷ و ۱۲۶)

تسهیل انتقال ثروت از کشورهای پیرامونی به مرکزی — ناشی از — معاهدات بین‌المللی و سرمایه‌گذاری‌های مشترک

جوامع غربی با سرمایه‌گذاری‌های مشترک و معاهدات بین‌المللی، انتقال ثروت را از کشورهای پیرامون به کشورهای مرکز تسهیل می‌کنند.

تشکیل امپراتوری‌های بزرگ در گذشتهٔ تاریخ — ناشی از — فرهنگ سلطه و استکبار

تضعیف موقعیت گروه‌های فلسطینی — ناشی از — قرارداد کمپ‌دیوید دولت مصر که مظهر ناسیونالیسم عربی بود، بعد از مرگ جمال عبدالناصر، در قرارداد کمپ‌دیوید، اسرائیل را به رسمیت شناخت و این مسئله موقعیت گروه‌های فلسطینی را تضعیف کرد. (قرارداد کمپ‌دیوید — به رسمیت شناخته‌شدن اسرائیل — تضعیف موقعیت گروه‌های فلسطینی).

۲۳۳- گزینۀ (تألیفی، جامعه‌شناسی ۳- درس‌های ۵ و ۸- صفحه‌های ۵۰ و ۸۹)

از درون رویکرد تفسیری، جریانی شکل می‌گیرد که راه‌هایی انسان را نه از درون علم، که در بیرون علم جست‌وجو می‌کند و معتقد است خود علم با «درست و غلط دانستن» و «خوب و بد کردن امور» سلطه‌گری می‌کند.

جامعه‌شناسی انتقادی به دنبال ملاک‌هایی برای داوری علمی درباره ارزش‌ها و هنجارها است و نمی‌خواهد به این وضعیت تن دهد که داوری ارزش‌ها، بیرون از دایره علم صورت گیرد.

رویکرد تفسیری قائل به تفسیر پدیده‌های اجتماعی است و معتقد است که همه دانش‌ها، تولیداتی اجتماعی و فرهنگی هستند و فرهنگ‌های گوناگون، تفسیرهای مختلفی از زندگی دارند.

۲۳۴- **گزینۀ ۲** (تألیفی، جامعه‌شناسی ۳- درس ۹- صفحه‌های ۹۷، ۹۸ و ۱۰۰)

فارابی علم اجتماعی خود را علم مدنی و ابن خلدون علم اجتماعی خود را علم عمران نامیده است.

مدینۀ فاسقه ← نتیجۀ ← انحراف عملی از مدینۀ فاضله

مدینۀ ضاله ← نتیجۀ ← انحراف نظری از مدینۀ فاضله

۲۳۵- **گزینۀ ۲** (داقل انسانی ۹۵ با تغییر، جامعه‌شناسی ۲- درس‌های ۹ و ۱۰- صفحه‌های ۷۵، ۷۷، ۸۲ و ۸۴ و جامعه‌شناسی ۳- درس ۶- صفحه‌های ۶۱ و ۶۲)

اختلاف نظر کنت و هانتینگتون ← در زمینۀ ← علت وقوع جنگ بین کشورهای غربی

اگوست کنت، جامعه‌شناس فرانسوی، معتقد بود فاتحان در گذشته تاریخ با غنایم جنگی بر ثروت خود می‌افزودند، ولی با رشد علم تجربی و صنعت، ثروت از طریق غلبه بر طبیعت به دست می‌آید؛ به همین دلیل، بعد از انقلاب صنعتی، جنگ از قاموس بشری رخت برمی‌بندد. از دیدگاه او، جنگ در فرهنگ و جامعه جدید غربی، امری ذاتی نیست، بلکه امری عارضی و تحمیلی است.

نظریۀ جنگ تمدن‌های هانتینگتون، نظریه‌ای بود که عملیات نظامی قدرت‌های غربی را در مقابله با مقاومت‌های کشورهای غیرغربی توجیه می‌کرد. از نگاه او در این مرحله، منشأ اصلی درگیری‌ها در جهان، عامل فرهنگی است.

ریکاردو یک اقتصاددان و نظریه‌پرداز لیبرال بود، اما مارکس در نیمۀ دوم قرن نوزدهم به نقد لیبرالیسم اقتصادی پرداخت. جامعه آرمانی مارکس از فردگرایی لیبرالیستی و اقتصاد سرمایه‌داری عبور می‌کرد، مالکیت خصوصی را از بین می‌برد (نقطه مقابل نظر ریکاردو) و صورتی سوسیالیستی و کمونیستی پیدا می‌کرد؛ بنابراین دیدگاه اقتصادی ریکاردو و مارکس کاملاً از یکدیگر متفاوت است و در نقطه مقابل هم قرار می‌گیرند، در حالی که ریکاردو به مالکیت خصوصی قائل است، نظام اجتماعی موردنظر مارکس مالکیت خصوصی را از بین می‌برد.

در دسته‌بندی‌های نظام سیاسی و اشکال حکومت، ارسطو از دو ملاک: (۱) تعداد افراد تأثیرگذار و تصمیم‌گیر و (۲) روش تصمیم‌گیری استفاده می‌کند و از شش نوع حکومت نام می‌برد، اما فارابی اشکال حکومت را براساس دین‌مداری یا دنیامداری نیز ترسیم می‌کند.

فلسفه و منطق

۲۳۶- گزینه ۲

(تألیفی، منطق - درس ۱ - صفحه ۷)

اقسام علم، تصور و تصدیق محسوب می‌شوند و هر دو مورد این گزینه تصدیق هستند.

بررسی سایر گزینه‌ها:

- ۱) مورد اول تصدیق و مورد دوم تصور است.
- ۲) مورد اول تصور و مورد دوم جمله انشایی است.
- ۳) مورد اول تصور و مورد دوم جمله انشایی است.

۲۳۷- گزینه ۱

(تألیفی، منطق - درس ۲ - صفحه‌های ۱۴ تا ۱۶)

بار ارزشی منفی وقتی به وجود می‌آید که بخواهیم یک پیامی را با کلماتی بیان کنیم که به آن پیام جنبه منفی می‌دهد. توجه کنید که این جمله خود ضمناً دارای یک پیام منفی است و کلمه‌ای در آن استفاده نشده که بخواهد یک بار ارزشی منفی به آن بیفزاید.

بررسی سایر گزینه‌ها:

- ۲) «خودکفا» دارای بار ارزشی مثبت است.
- ۳) به کار بردن لفظ «مردن» را برای یک پیامبر دارای بار ارزشی منفی است.
- ۴) هیچ لفظی دارای بار ارزشی مثبت یا منفی نیست.

۲۳۸- گزینه ۲

(تألیفی، منطق - درس‌های ۳ و ۴ - صفحه‌های ۲۲۳ تا ۲۵۲ و ۳۷ و ۳۸)

تعریفی که نه جامع باشد و نه مانع ممکن است با مفهوم مورد تعریف رابطه تباین داشته باشد؛ مانند تعریف دایره به شکل سه‌ضلعی. از طرفی، ممکن است با مفهوم مورد تعریف رابطه عموم و خصوص من وجه هم داشته باشد؛ مانند تعریف انسان به حیوان سخنگو. مفاهیم مذکور در ۳) با یکدیگر رابطه عموم و خصوص مطلق دارند، بنابراین گزینه صحیح همین گزینه است.

بررسی سایر گزینه‌ها:

- گزینه‌های ۲) و ۴) رابطه تباین دارند.
- ۱) رابطه عموم و خصوص من وجه دارند.

۲۳۹- گزینه ۲

(تألیفی، منطق - درس ۴ - صفحه ۳۲)

تعریف این گزینه یک تعریف لغوی است، چراکه در آن به معنای لغوی یک مفهوم اشاره شده است.

بررسی سایر گزینه‌ها:

- ۱) تعریف تحلیلی از نوع تعریف به مفاهیم عام و خاص است.
- گزینه‌های ۳) و ۴) تعریف تحلیلی از نوع تعریف به سلسله اوصاف و ویژگی‌ها هستند.

۲۴۰- گزینه ۲

(تألیفی، منطق - درس ۶ - صفحه‌های ۶۲ و ۶۳)

وقتی می‌گوییم «قضیه جزئی»، بدین معنا است که با قضیه‌ای با سور جزئی مواجه هستیم و داشتن سور نشان می‌دهد که قطعاً قضیه

۲۴۷- گزینه ۲ (تألیفی، فلسفه یازدهم - درس ۶ - صفحه ۴۱)
یکی از انواع معرفت، معرفت حسی است؛ بنابراین فراحسی بودن از ویژگی‌های اصل معرفت تلقی نمی‌شود.
بررسی سایر گزینه‌ها:

- ۱ شناخت ما از جهان امری است که به تدریج حاصل می‌شود.
- ۲ علی‌رغم گستردگی شناخت و فهم ما از جهان و خود شناخت ما در مجموع محدود است.
- ۳ گاهی متوجه می‌شویم که بعضی از چیزهایی که فکر می‌کردیم آن‌ها را می‌دانیم درست نبوده و در موردشان دچار خطا شده‌ایم.

۲۴۸- گزینه ۲ (فارج انسانی ۹۵ با تغییر، فلسفه یازدهم - درس ۸ - صفحه ۵۳)
پروتاگوراس وجود حقیقت را زیر سؤال نمی‌برد، اما معتقد بود هر چه هر انسانی با حواس خود درمی‌یابد تنها برای خود آن یک حقیقت محسوب می‌شود؛ بنابراین حقیقت ثابت یا مطابق واقع وجود ندارد، چراکه احساس افراد از یک چیز نسبت به یکدیگر متفاوت است (رد گزینه‌های ۱، ۲ و ۴)

۲۴۹- گزینه ۳ (تألیفی، فلسفه یازدهم - درس ۹ - صفحه‌های ۶۶ و ۶۷)
فلاسفه اگزیستانسیالیست، مانند ملاصدرا معتقدند که انسان به دست خود و عمل و زندگی خود ماهیت خود را رقم می‌زند.
بررسی سایر گزینه‌ها:

- ۱ تنها در حکمت متعالیه بیان شده است.
- ۲ نزد فلاسفه اگزیستانسیالیست و حکمت متعالیه انسان از جمله مخلوقات است که ماهیت معین ندارد.
- ۴ تنها در حکمت متعالیه بیان شده است.

۲۵۰- گزینه ۲ (تألیفی، فلسفه یازدهم - درس ۱۰ - صفحه ۷۳)
فعل اخلاقی در دیدگاه افلاطون در ارتباط با سعادت معنا پیدا می‌کند. توجه داشته باشید که فعل اخلاقی اعم از یک فضیلت یا رذیلت است و آنچه در جهت سعادت حقیقی باشد یک فضیلت است و نه یک فعل اخلاقی. (رد ۱)

۲۵۱- گزینه ۲ (تألیفی، فلسفه دوازدهم - درس ۲ - صفحه‌های ۱۱ و ۱۲)
هر واجب‌الوجود بالغیری ذاتاً یک ممکن‌الوجود بوده است که میان وجود و ماهیتش رابطه ضروری برقرار شده و نهایتاً پا به عرصه هستی گذاشته است.
بررسی سایر گزینه‌ها:

- ۱ واجب‌الوجود بالغیر ضرورت ذاتی ندارد.
- ۲ این تعریف به واجب‌الوجود بالغیر اشاره نمی‌کند.
- ۴ واجب‌الوجود بالغیر ذاتاً ممکن‌الوجود بوده است و در نتیجه امکان وجود داشته است.

۲۵۲- گزینه ۲ (فارج انسانی ۹۵ با تغییر، فلسفه دوازدهم - درس ۳ - صفحه ۱۸)
از نظر فلاسفه مسلمان هر چند توالی حوادث ربطی به رابطه علیت ندارد، اما می‌توان گفت که این رابطه در بین بعضی از توالی‌های خاص مشاهده می‌شود که در نتیجه همان رابطه علیت بوده است.
بررسی سایر گزینه‌ها:

- ۱ اصل علیت ساخته و پرداخته ذهن نیست.

شخصیه نیست، بلکه قضیه محصوره است و موضوع آن کلی است (رد ۱) یک قضیه محصوره ممکن است موجهه یا سالبه باشد. (رد گزینه‌های ۲ و ۳)

۲۴۱- گزینه ۱ (فارج انسانی ۹۵ با تغییر، منطق - درس ۷ - صفحه‌های ۶۹ و ۷۰)
بین قضیه «بعضی دوستان من دانا نیستند» و قضیه «هیچ یک از دوستان من دانا نیستند» رابطه تداخل وجود دارد، چراکه این دو قضیه از نظر کیفیت یکسان و از نظر کمیت متفاوت هستند.

۲۴۲- گزینه ۲ (تألیفی، منطق - درس ۸ - صفحه‌های ۸۱ تا ۸۳)
بررسی سایر گزینه‌ها:

- ۱ محمول در نتیجه دارای علامت مثبت و در مقدمه دوم دارای علامت منفی است.
- ۲ این قیاس از نظر محتوا مشکل دارد؛ زیرا هر جسمی سه بُعد دارد.
- ۳ حد وسط در هر دو مقدمه علامت منفی دارد.

۲۴۳- گزینه ۲ (فارج انسانی ۹۵ با تغییر، منطق - درس ۹ - صفحه ۹۵)
در این استدلال از وضع تالی، یعنی نورانی بودن ماه، وضع مقدم، یعنی ستاره بودن ماه نتیجه‌گیری شده که چنین مغالطه‌ای مغالطه وضع تالی نامیده می‌شود.
مغالطه وضع تالی زمانی صورت می‌گیرد که از بودن تالی (وضع تالی) به بودن مقدم (وضع مقدم) برسیم.

۲۴۴- گزینه ۲ (تألیفی، منطق - درس ۱۰ - صفحه ۱۰۸)
اگر در بیان استدلال خود ابتدا دلایل منطقی را بیان کرده و سپس از عوامل روانی در جهت اقناع شنوندگان استفاده کنیم، دچار مغالطه روانی نشده‌ایم.
بررسی سایر گزینه‌ها:

- ۱ مغالطه مسموم کردن چاه دارد.
- ۲ مغالطه بزرگ‌نمایی دارد.
- ۴ مغالطه بزرگ‌نمایی دارد.

۲۴۵- گزینه ۲ (تألیفی، فلسفه یازدهم - درس‌های ۱ و ۲ - صفحه‌های ۱۳، ۱۴ و ۱۳)
فلسفه در هر موضوعی به دنبال پرسش خاصی است، یعنی همان نهایی‌ترین پرسش‌ها درباره چیستی و چرایی امور؛ بنابراین فلسفه بدین معنا همه‌چیز را در بر می‌گیرد.
بررسی سایر گزینه‌ها:

- ۱ خود فلسفه است که به بنیادی‌ترین مسئله‌های هر موضوعی می‌پردازد.
- ۲ توجه فلسفه به بنیادی‌ترین مسئله‌ها آن را از تمامی دیگر علوم متمایز می‌کند.
- ۳ فیلسوفان فلسفه‌های مضاف به مسائل بنیادی هر علمی می‌پردازند و نه هر مسئله‌ای.

۲۴۶- گزینه ۲ (تألیفی، فلسفه یازدهم - درس ۴ - صفحه‌های ۲۹ و ۳۰)
بررسی سایر گزینه‌ها:

- ۱ حیرت فلسفی مرحله‌ای پس از مرحله برخورد با مسئله است.
- ۲ قرار نیست که هر فیلسوفی همواره به جواب برسد و چنین مسئله‌ای هم نشان از ضعف در اندیشه‌ورزی ندارد.
- ۴ ایجاد حیرت تنها یکی از ملاک‌های فلسفی بودن یک مسئله است.

۳ علیت وضع نشده است، بلکه رابطه‌ای عینی است.

۴ این عبارت نظر عمده تجربه‌گرایان است.

۲۵۹- گزینه ۲ (فارج انسانی ۹۵ با تغییر، فلسفه دوازدهم - درس ۱۰ - صفحه ۸۰)

مشرق جهان در نظر سهروردی نور محض یا محل فرشتگان مقرب است، بنابراین در آن هیچ تاریکی یا نقصی وجود ندارد.

بررسی سایر گزینه‌ها:

۱ در مشرق جهان هیچ ظلمتی وجود ندارد.

گزینه‌های ۳ و ۴ این دو مورد نیز از وجوه تفاوت به حساب می‌آیند، اما وجه اصلی تفاوت با مغرب جهان را بیان نمی‌کنند.

۲۶۰- گزینه ۱ (فارج انسانی ۹۵ با تغییر، فلسفه دوازدهم - درس‌های ۲ و ۱۱ -

صفحه‌های ۸۳، ۸۶ و ۸۷)

از آن‌جا که هر وجودی با تعینی خاص در خارج هست، از این تعین خاص مفهوم ماهیتش به دست می‌آید؛ بنابراین ماهیات گوناگون انعکاسی از همان تعین خاص یا مرتبه وجودی یک چیز هستند.

بررسی سایر گزینه‌ها:

۲ طبق نظر ملاصدرا نقص موجودات به وجود آن‌ها بازمی‌گردد.

۳ طبق نظر ملاصدرا موجودی که از غنای ذاتی و بی‌نیازی بر خوردار باشد غنی بالذات است.

۴ ملاصدرا تفاوت بین موجودات را انکار نمی‌کند و آن را با توجه به اصل تشکیک وجود تبیین می‌نماید.

۲۵۳- گزینه ۱ (تألیفی، فلسفه دوازدهم - درس ۴ - صفحه‌های ۲۶، ۲۷ و ۲۹)

اتفاق در این عبارت به معنای وقوع یافتن اتفاق پیش‌بینی نشده است که با اصل علیت هم بی‌ارتباط نیست.

بررسی سایر گزینه‌ها:

گزینه‌های ۲ و ۳ در این گزینه‌ها اصل وجوب‌بخشی علت انکار شده و اتفاق به معنی اول پذیرفته شده است.

۴ در این گزینه اصل علیت انکار شده و اتفاق به معنی اول پذیرفته شده است.

۲۵۴- گزینه ۱ (تألیفی، فلسفه دوازدهم - درس ۵ - صفحه ۳۵)

دکارت در استدلال خود بیان می‌کند که من به عنوان یک موجود متناهی تصویری از حقیقتی نامتناهی دارم. این تصور نمی‌تواند از خودم باشد، زیرا من موجودی متناهی‌ام. بنابراین این تصور از وجودی نامتناهی است (وجود نامتناهی یا همان خدا وجود دارد).

۲۵۵- گزینه ۲ (تألیفی، فلسفه دوازدهم - درس ۶ - صفحه‌های ۴۱ و ۴۲)

اگر سلسله علل تا بی‌نهایت ادامه پیدا کند، هیچ‌گاه علت‌ها و معلول‌های پیش روی ما وجود پیدا نمی‌کنند. (رد گزینه‌های ۱ و ۳) ابتدا داشتن سلسله علل بی‌نهایت خود متناقض و غیرممکن است. (رد ۴)

۲۵۶- گزینه ۱ (تألیفی، فلسفه دوازدهم - درس ۷ - صفحه ۵۴)

در دوره دوم حاکمیت کلیسا، به خصوص در قرن‌های یازدهم تا سیزدهم، فیلسوفان و حکمای مسیحی تحت تأثیر مطالعه کتاب‌های ابن سینا و ابن رشد و سایر فیلسوفان مسلمان، به عقل و تبیین عقلانی مسائل دینی روی آوردند، اما از آن‌جا که این توجه با مبانی اولیه کلیسای کاتولیک سازگاری نداشت، منجر به حاکمیت عقل در مقابل دین شد؛ به تدریج در دوره رنسانس عقل جای دین را گرفت و دین را در گوشه‌ای از زندگی انسان‌ها به حاشیه راند.

۲۵۷- گزینه ۱ (تألیفی، فلسفه دوازدهم - درس ۸ - صفحه‌های ۶۱ و ۶۲)

در نظر فلاسفه مسلمان، پذیرش و دفاع از یک اعتقاد تنها به کمک استدلال عقلی حاصل می‌شود.

بررسی سایر گزینه‌ها:

۲ این تعارض ظاهری ناشی از توانمندی عقلی محدود و متفاوت انسان‌ها است.

۳ در نزد ابن فلاسفه، عقل هم نقش ابزاری و هم نقش منبعی در دین دارد.

۴ ایمانی که پشتوانه عقلی نداشته باشد، ارزش چندانی ندارد، نه آن‌که به طور کلی فاقد ارزش باشد.

۲۵۸- گزینه ۱ (تألیفی، فلسفه دوازدهم - درس ۹ - صفحه ۷۲)

تسلط به علوم زمانه از شرایط زعیم مدینه فاضله در نظر فارابی نیست؛ اما رئیس مدینه فاضله باید روحی بزرگ و سرشته‌ای عالی داشته باشد (رد ۴) و به عالی‌ترین درجات تعقل رسیده باشد (رد ۳) که بتواند احکام و شرایط را دریافت کند. (رد ۲)

روانشناسی

۲۶۱- گزینه ۱ (تألیفی، فصل ۱ - صفحه ۱۹)

یکی از ویژگی‌های روش علمی، «تکرارپذیری» است. یافته‌های به دست آمده از روش علمی، خصوصی و شخصی نیست، بلکه هر فردی، در صورت رعایت ضوابط علمی، می‌تواند یافته‌های دیگران را تکرار کند، اما این سؤال مطرح است که «آیا همه علوم به یک میزان دارای یافته‌های تکرارپذیر هستند؟»

در برخی موارد، روان‌شناسان نمی‌توانند به راحتی همانند فیزیک‌دانان عمل کنند. به دلیل رعایت مسائل اخلاقی و نیز پیچیدگی پژوهش‌های مربوط به انسان، روش علمی همواره با محدودیت‌هایی مواجه است. شاید به همین دلیل است که استفاده از روش علمی تاکنون نتوانسته است به همه پرسش‌های بشر امروز پاسخ دهد.

مطالعه‌های علمی به حساب می‌آید که تکرارپذیر باشد. (رد ۳)

۲۶۲- گزینه ۱ (تألیفی، فصل ۱ - صفحه ۱۹۲)

به مجموعه الگوهای رفتاری و شناختی که افراد در زندگی روزمره خود از آن‌ها استفاده می‌کنند، سبک زندگی می‌گویند نه الگوهای رفتاری و اجتماعی (۱)

۲۶۳- گزینه ۳ (تألیفی، فصل ۱ - صفحه‌های ۲۷ تا ۲۹)

انواع مصاحبه‌ها، با توجه به موقعیت مصاحبه شکل می‌گیرند.

۲۶۴- گزینه ۲ (تألیفی، فصل ۲ - صفحه ۴۵)

بررسی گزینه‌ها:

۱) عواملی همچون سن مادر، کیفیت تغذیه، فشار روانی، آلودگی محیط، حالت‌های هیجانی، آرامش به ویژه ارتباط معنوی با خالق هستی و استفاده از داروها بر چگونگی رشد قبل از تولد تأثیر دارد.

۲ رشد انسان از زمان تشکیل نطفه شروع می‌شود.

۳ از طریق همین کروموزوم‌ها و ژن‌های روی آن‌ها است که صفات به ارث برده می‌شوند.

۴ وقتی اسپرم پدر، تخمک مادر را بارور می‌کند، نطفه تشکیل می‌شود. تخمک بارور شده طبیعی دارای ۴۶ کروموزوم است. (۲۳ کروموزوم از مادر و ۲۳ کروموزوم از پدر)

۲۶۵- گزینه ۱

(تألیفی، فصل ۲ - صفحه ۵۴) برجسته‌ترین تغییرات مربوط به جنس در نوجوانی را می‌توان به دو دسته تقسیم کرد:

۱) تغییراتی که مستقیماً بر توانایی تولیدمثل تأثیر می‌گذارند که آن‌ها را «ویژگی‌های جنسی اولیه» می‌نامند.

۲) تغییراتی که جزئی از علائم رشد و قابل رؤیت‌اند و آن‌ها «ویژگی‌های ثانویه» نامیده می‌شوند، مثل رویش موی صورت در پسران.

۲۶۶- گزینه ۲

(تألیفی، فصل ۳ - صفحه ۷۳) محیط ما پر از محرک‌های مختلف است. فرایند انتخاب یک محرک از بین محرک‌های حسی مختلف را توجه می‌نامند. توجه با تمرکز متفاوت است. اگر توجه مداوم و پایدار باشد در آن صورت با تمرکز مواجه هستیم، اما اغلب به دلیل ارتباط نزدیک میان دو مفهوم توجه و تمرکز، همه افراد قادر به تفکیک آن دو نیستند.

۲۶۷- گزینه ۲

(تألیفی، فصل ۴ - صفحه‌های ۹۶ و ۹۷) بررسی گزینه‌ها:

۱ حافظه با توجه به نوع اطلاعات به دو نوع معنایی و رویدادی تقسیم می‌شود.

۲ حافظه معنایی مربوط به دانش عمومی است و حافظه رویدادی دربرگیرنده تجربه‌های مشخصی که مربوط به زمان و مکان خاصی هستند می‌شود.

۳ یکی از ساده‌ترین شیوه‌های انتقال اطلاعات از حافظه کوتاه‌مدت به بلندمدت، بازگویی و تمرین است.

۴ با توجه به مراحل حافظه: حافظه به ۳ نوع حسی، کوتاه‌مدت و بلندمدت تقسیم می‌شود.

۲۶۸- گزینه ۲

(دافل انسانی ۹۴ با تغییر، فصل ۱ - صفحه ۱۸ و فصل ۳ - صفحه‌های ۸۱ و ۸۲)

در برآورد طول دو خط A و B خطای ادراکی مولر - لایر رخ می‌دهد و در حالی که طول دو خط A و B با یکدیگر برابر است، طول خط A کوتاه‌تر به نظر می‌آید. در این تصویر، زاویه شاخک‌ها، طول شاخک‌ها و نیز طول دو خط کاملاً یکسان و ثابت است (رد گزینه‌های ۱، ۲ و ۴) و تنها چیزی که در دو خط متغیر و متفاوت است، جهت شاخک‌ها است که اتفاقاً باعث خطای ادراکی می‌شود.

۲۶۹- گزینه ۲

(دافل انسانی ۹۴، فصل ۳ - صفحه‌های ۶۹ و ۷۰) احساس به معنای تحریک اندام حسی است. (رد گزینه‌های ۱ و ۲) اما ادراک فرایندی است که از طریق آن، محرک‌های مورد توجه را بازشناسی و به آن‌ها معنا می‌بخشیم. به عبارت دیگر، زمانی که یک محرک، اندام حسی ما را تحریک می‌کند، ما احساس می‌کنیم،

در صورتی که به آن توجه کنیم و به آن معنا ببخشیم، ادراک صورت گرفته است. (رد ۳)

۲۷۰- گزینه ۱

(تألیفی، فصل ۵ - صفحه‌های ۱۱۸ و ۱۱۹) مسئله‌هایی که در علوم انسانی با آن مواجه هستیم، عمدتاً از نوع «بد تعریف‌شده» هستند؛ در حالی که مسئله‌های علوم دیگر این‌گونه نیستند؛ چرا که در مسئله‌های علوم انسانی ضمانتی برای دسترسی به هدف وجود ندارد.

۲۷۱- گزینه ۳

(تألیفی، فصل ۵ - صفحه ۱۲۱) تجربه گذشته بر توانایی ما در حل مسئله تأثیر می‌گذارد. کسی که روش‌های حل مسئله را می‌داند، در موقعیت‌های جدید از آن‌ها برای حل مسئله استفاده می‌کند. تأثیر یادگیری‌های گذشته بر حل مسئله را انتقال می‌گویند. ۳ نوع نگاه به مسئله، باعث می‌شود تا فرد در حافظه خود اطلاعات مرتبط با آن نگاه خاص را به خاطر آورد. اقدامات احتمالی فرد برای حل مسئله، تحت‌الشعاع آن نگاه خاص خواهد بود. (رد گزینه‌های ۱ و ۴) ۲ به اثر نادیده گرفتن حل مسئله برای مدت‌زمانی مشخص، «اثر نهفتگی» می‌گویند.

۲۷۲- گزینه ۲

(تألیفی، فصل ۵ - صفحه‌های ۱۲۵، ۱۲۶ و ۱۲۷) هر چند استفاده از روش‌های تحلیلی برای مسئله، از قواعد مشخصی تبعیت می‌کند و ما را در دستیابی به نتیجه کمک می‌کند، اما در بسیاری از موارد زمان بر است. به دلیل محدودیت زمانی، برخی تمایل دارند از روش‌های اکتشافی حل مسئله استفاده کنند. مسئله برج هانوی نیز از طریق روش کاهش تفاوت وضعیت موجود با وضعیت مطلوب قابل حل است. در این روش در هرگونه موقعیت مسئله، با دو حالت وجود مسئله (وضعیت موجود) و حالت دسترسی به راه‌حل (وضعیت مطلوب) مواجه هستیم. در این روش حل‌کننده مسئله، تلاش می‌کند فاصله این دو وضعیت را کاهش دهد.

۲۷۳- گزینه ۲

(تألیفی، فصل ۶ - صفحه ۱۳۹) تصمیمی که پدر مینا با آن مواجه است، هر چند دارای دو اولویت است، اما یکی از تصمیم‌گیری‌های مهم و پیچیده زندگی است.

۲۷۴- گزینه ۲

(دافل انسانی ۹۴ با تغییر، فصل ۳ - صفحه ۷۵) آماده‌سازی زمانی اتفاق می‌افتد که شناخت محرک معینی، تحت تأثیر ارائه پیشین همان محرک یا محرک شبیه آن قرار گیرد. مثال ذکرشده در سؤال نیز حاکی از این موضوع است.

۲۷۵- گزینه ۱

(تألیفی، فصل ۶ - صفحه ۱۳۳) در سبک تصمیم‌گیری تکانشی، فرد به صورت ناگهانی و باعجله و بدون محاسبه تصمیم می‌گیرد. در میان نوجوانان این‌گونه سبک تصمیم‌گیری، زیاد دیده می‌شود که بلافاصله با پشیمانی همراه است. بررسی سایر گزینه‌ها:

۲ در سبک تصمیم‌گیری احساسی، ملاک تصمیم‌گیری، عواطف و هیجانات زودگذر است.

۳ در سبک تصمیم‌گیری منطقی، زیربنای تصمیم‌گیری اندیشیدن است.

مهم‌ترین دلیل فراموشی اطلاعات در حافظه کوتاه‌مدت، محوشدن مواد اطلاعاتی حافظه به دلیل گذشت زمان یا جایگزینی مواد اطلاعاتی با موارد جدید است.

یکی از ساده‌ترین شیوه‌های انتقال اطلاعات از حافظه کوتاه‌مدت به بلندمدت، بازگویی و تمرین است.

بررسی سایر گزینه‌ها:

۱) حداکثر لغت قابل یادآوری (گنجایش اندوزش) حافظه کوتاه‌مدت 7 ± 2 است.

۲) اگر اطلاعات مورد توجه قرار گیرند، از حافظه حسی حذف می‌شوند.

۴) با صورت سؤال مرتبط نیست.

۲۷۹- گزینه ۱ (تألیفی، فصل ۴ - صفحه ۱۰۸)

منظور از تمایزبخشی، برجسته‌کردن تفاوت‌های دو مفهوم به لحاظ ظاهری و معنایی است با طرح مثال تعریف مفهوم جامد از مایع متمایز می‌شود.

۲۸۰- گزینه ۱ (دافل انسانی ۹۴، فصل ۶ - صفحه‌های ۱۵۱ و ۱۵۲)

تعارض‌ها سه نوع هستند. در این موقعیت هر دو گزینه نامطلوب و ناخواستنی است و فرد مجبور به انتخاب یکی از آن‌هاست. این تعارض از نوع اجتناب - اجتناب است.

در تعارض گرایش - گرایش فرد بین دو امر خواستنی باید انتخاب کند ۲) و در تعارض گرایش - اجتناب نیز فرد با تعارض بین دو امر خواستنی و ناخواستنی مواجه است. ۳)

۴) در سبک تصمیم‌گیری وابسته، فرد به جای فکر کردن، از دیگران کورکورانه اطاعت و گاهاً تقلید می‌کند.

۲۷۶- گزینه ۲ (تألیفی، فصل ۷ - صفحه ۱۶۳)

دو نوع انگیزش وجود دارد: انگیزش درونی و انگیزش بیرونی گزینه‌های ۱) و ۴) در انگیزش بیرونی، عامل خارجی فرد را به انجام دادن کاری خاص برمی‌انگیزد، مثل دریافت دستمزد بیشتر و یا گرفتن نمره بهتر. ۲) در انگیزش درونی، فرد کار یا فعالیت را به خاطر خود آن چیز انجام می‌دهد، زیرا به آن کار علاقه دارد، برایش جالب است و با نیازهای فطری او مطابقت دارد، مانند نظافت اتاق برای لذت بردن از مطالعه در فضایی تمیز.

به طور کلی ماندگاری رفتار ناشی از انگیزش درونی به مراتب بیشتر از انگیزش بیرونی است.

۲۷۷- گزینه ۲ (تألیفی، فصل ۷ - صفحه ۱۶۹)

یکی از عوامل بروز رفتار در افراد این است که رفتارمان با باور هماهنگ نباشد و فرد دچار ناهماهنگی فکری شود که به آن ناهماهنگی شناختی می‌گویند.

وقتی شخص دارای دو شناخت هم‌زمان و متناقض باشد، می‌گویند او دارای ناهماهنگی شناختی است.

۲۷۸- گزینه ۲ (دافل انسانی ۹۴ با تغییر، فصل ۴ - صفحه‌های ۹۵ و ۹۶)

ما نمی‌توانیم بیش از چند اطلاعات را برای مدت کوتاهی ذخیره کنیم.